

**Κοινή γνωμοδότηση ΕΣΠΑ-
ΕΕΠΑ 3/2021 για την
πρόταση κανονισμού του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου σχετικά
με την ευρωπαϊκή
διακυβέρνηση δεδομένων
(πράξη για τη διακυβέρνηση
δεδομένων)**

Έκδοση 1.1

Ιστορικό εκδόσεων

Έκδοση 1.1	09 Ιουνίου 2021	Ήσσονος σημασίας συντακτικές αλλαγές
Έκδοση 1.0	10 Μαρτίου 2021	Έγκριση της κοινής γνωμοδότησης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	5
2	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	6
3	ΕΚΤΙΜΗΣΗ.....	8
3.1	Γενικές παρατηρήσεις.....	8
3.2	Γενικά ζητήματα αναφορικά με τη σχέση της πρότασης με το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.....	9
3.3	Περαιτέρω χρήση ορισμένων κατηγοριών προστατευόμενων δεδομένων τα οποία βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα	21
3.3.1	Σχέση της πρότασης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα και με τον ΓΚΠΔ	21
3.3.2	Άρθρο 5: Προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα.....	24
3.3.3	Άρθρο 5 παράγραφος 11: Περαιτέρω χρήση «ιδιαίτερα ευαίσθητων» δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα.....	30
3.3.4	Άρθρο 6: Τέλη για την περαιτέρω χρήση των δεδομένων	31
3.3.5	Διακυβέρνηση και θεσμικές πτυχές: άρθρο 7 (αρμόδιοι φορείς), άρθρο 8 (ενιαίο σημείο πληροφόρησης).	32
3.4	Απαιτήσεις που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων	34
3.4.1	Διαμεσολαβητές δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β): Υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ υποκειμένων των δεδομένων και δυνητικών χρηστών δεδομένων.	39
3.4.2	Διαμεσολαβητές δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ): «συνεταυρισμοί δεδομένων»	41
3.4.3	Άρθρο 10: Καθεστώς κοινοποίησης — γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας για καταχώριση — περιεχόμενο της κοινοποίησης: αποτέλεσμα (και χρονοδιάγραμμα) της κοινοποίησης: Άρθρο 11: Όροι παροχής υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων	42
3.4.4	Άρθρα 12 και 13: Αρμόδιες αρχές και παρακολούθηση συμμόρφωσης (με τα άρθρα 10 και 11) 47	
3.5	Αλτρουισμός δεδομένων	49
3.5.1	Αλληλεπίδραση μεταξύ του αλτρουισμού δεδομένων και της συγκατάθεσης βάσει του ΓΚΠΔ 49	
3.5.2	Άρθρα 16-17: Καθεστώς καταχώρισης — Γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας για καταχώριση — Περιεχόμενο της καταχώρισης — Αποτέλεσμα (και χρονοδιάγραμμα) της καταχώρισης.....	53
3.5.3	Άρθρα 18-19: Απαιτήσεις διαφάνειας και «ειδικές απαιτήσεις για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων και των νομικών οντοτήτων όσον αφορά τα δεδομένα τους».....	54

3.5.4	Άρθρα 20 και 21: Αρμόδιες αρχές για την καταχώριση και την παρακολούθηση συμμόρφωσης.....	57
3.5.5	Άρθρο 22: Ευρωπαϊκό έντυπο συγκατάθεσης στον αλτρουισμό δεδομένων	58
3.6	Διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων: άρθρο 5 παράγραφοι 9-13, αιτιολογικές σκέψεις 17 και 19, και άρθρο 30.....	58
3.7	Οριζόντιες διατάξεις σχετικά με θεσμικές ρυθμίσεις· καταγγελίες· ομάδα εμπειρογνομόνων του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων (EDIB)· κατ' εξουσιοδότηση πράξεις· κυρώσεις, αξιολογήσεις και επανεξέταση, τροποποιήσεις του κανονισμού για την ενιαία ψηφιακή θύρα, μεταβατικά μέτρα και έναρξη ισχύος.....	60
3.7.1	Άρθρο 23: Απαιτήσεις σχετικά με τις αρμόδιες αρχές.....	60
3.7.2	Άρθρο 24: Καταγγελίες· άρθρο 25: Δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής ..	61
3.7.3	Άρθρα 26 και 27: Σύνθεση και καθήκοντα της ομάδας εμπειρογνομόνων του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων	62
3.7.4	Άρθρο 31: Κυρώσεις που θα εφαρμόζονται σε περίπτωση παραβιάσεων της πρότασης 63	
3.7.5	Άρθρο 33: Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.....	64

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 42 παράγραφος 2 του κανονισμού 2018/1725, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (στο εξής: EUDPR),

Έχοντας υπόψη τη Συμφωνία ΕΟΧ, και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 6ης Ιουλίου 2018,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Η πρόταση σχετικά με την έκδοση πράξης για τη διακυβέρνηση δεδομένων (στο εξής: πρόταση) υποβάλλεται βάσει της ανακοίνωσης με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» (στο εξής: στρατηγική για τα δεδομένα)¹.
2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) επισημαίνουν ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, η στρατηγική για τα δεδομένα προβλέπει ότι οι «πολίτες θα εμπιστευθούν και θα ενστερνιστούν τις καινοτομίες που βασίζονται σε δεδομένα, μόνον εάν είναι βέβαιοι ότι οποιαδήποτε κοινοχρησία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ θα συμμορφώνεται πλήρως με τους αυστηρούς κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων»².
3. Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική της έκθεση, στόχος της πρότασης είναι «να ενισχύσει τη διαθεσιμότητα των δεδομένων προς χρήση μέσω της αύξησης της εμπιστοσύνης στους διαμεσολαβητές δεδομένων και μέσω της ενίσχυσης μηχανισμών κοινοχρησίας δεδομένων σε όλη την ΕΕ. Το μέσο καλύπτει τις παρακάτω καταστάσεις:

— τη διαθεσιμότητα των δεδομένων του δημόσιου τομέα για περαιτέρω χρήση, στις περιπτώσεις που τα εν λόγω δεδομένα υπόκεινται σε δικαιώματα άλλων,

— την κοινοχρησία δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων, έναντι αμοιβής με οποιαδήποτε μορφή,

— την παροχή δυνατότητας χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη βοήθεια “διαμεσολαβητή κοινοχρησίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”, η οποία θα σχεδιαστεί με σκοπό

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» [COM(2020) 66 final της 19ης Φεβρουαρίου 2020].

² Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, Εισαγωγή, σ. 1.

να βοηθά τα φυσικά πρόσωπα να ασκούν τα δικαιώματά τους δυνάμει του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (στο εξής: ΓΚΠΔ),

— την παροχή δυνατότητας χρήσης δεδομένων για αλτρουιστικούς λόγους»³.

4. Κατά την παρουσίαση της πρότασης, η Επιτροπή σημείωσε ειδικότερα ότι «[ο] νέος κανονισμός θα παράσχει ένα πλαίσιο χρηστής διακυβέρνησης που θα υποστηρίξει τους κοινούς ευρωπαϊκούς χώρους δεδομένων και θα διασφαλίσει ότι τα δεδομένα θα μπορούν να διατίθενται οικειοθελώς από τους κατόχους δεδομένων. Θα συμπληρώσει τους επικείμενους κανόνες σχετικά με σύνολα δεδομένων υψηλής αξίας στο πλαίσιο της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα, οι οποίοι θα εξασφαλίσουν δωρεάν πρόσβαση σε ορισμένα σύνολα δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ, σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και μέσω τυποποιημένων διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (API)»⁴.
5. Στη στρατηγική για τα δεδομένα επισημαίνεται επίσης ότι είναι «απαραίτητη η διαθεσιμότητα δεδομένων για την εκπαίδευση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, καθώς προϊόντα και υπηρεσίες μεταβαίνουν με ταχείς ρυθμούς από την αναγνώριση μοτίβων και την εξαγωγή συμπερασμάτων σε περισσότερο προηγμένες τεχνικές προβλέψεων και, κατά συνέπεια, σε καλύτερες αποφάσεις»⁵.
6. Όπως αναγνωρίζεται στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης, «η αλληλεπίδραση με τη νομοθεσία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι ιδιαίτερα σημαντική. Με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) και την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η ΕΕ έχει δημιουργήσει ένα σταθερό και αξιόπιστο νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ένα πρότυπο σε παγκόσμιο επίπεδο»⁶.
7. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν επίσης ότι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, στόχος της πρότασης «είναι να διευκολύνει την κοινοχρησία δεδομένων, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης στους διαμεσολαβητές κοινοχρησίας δεδομένων που αναμένεται να χρησιμοποιούνται στους διάφορους χώρους δεδομένων. Δεν έχει στόχο τη χορήγηση, τροποποίηση ή κατάργηση των ουσιαστικών δικαιωμάτων πρόσβασης στα δεδομένα και χρήσης των δεδομένων. Τέτοιου είδους μέτρα προβλέπεται να καθοριστούν σε μια ενδεχόμενη πράξη για τα δεδομένα (2021)»⁷. Κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας κοινής γνωμοδότησης, ο σκοπός και το περιεχόμενο της εν λόγω πράξης για τα δεδομένα δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα.

2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

8. Στις 25 Νοεμβρίου 2020 η Επιτροπή δημοσίευσε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων) (στο εξής: πρόταση).

³ Αιτιολογική έκθεση, σ. 1.

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_20_2103#European%20Data%20Spaces

⁵ Στρατηγική για τα δεδομένα, σ. 3.

⁶ Αιτιολογική έκθεση, σ. 1.

⁷ Αιτιολογική έκθεση, σ. 1 και 2.

9. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) να εκδώσουν, βάσει του άρθρου 42 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 (EUDPR), κοινή γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση.
10. **Η πρόταση έχει ιδιαίτερη σημασία για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης περιορίζεται στις πτυχές της πρότασης που σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία, όπως επισημαίνεται, αποτελεί βασική —αν όχι, τη σημαντικότερη— πτυχή της πρότασης.**
11. Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 3, «[ε]πομένως, ο παρών κανονισμός δεν θίγει τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679».
12. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι ο υποκείμενος σκοπός της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης προκειμένου να διευκολυνθεί η διαθεσιμότητα δεδομένων και να υποστηριχθεί η ψηφιακή οικονομία στην ΕΕ θεμελιώνεται όντως στην **αναγκαιότητα διασφάλισης και διατήρησης του σεβασμού και της εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**. Το εφαρμοστέο στον τομέα αυτό δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, στο εξής: ΓΚΠΔ), θεωρείται προαπαιτούμενο στο οποίο μπορεί να στηριχθεί η κατάρτιση περαιτέρω νομοθετικών προτάσεων, χωρίς να θιγούν ή να επηρεαστούν οι σχετικές ισχύουσες διατάξεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών και άλλες πτυχές διακυβέρνησης⁸.
13. Επομένως, κατά την άποψη του ΕΣΠΔ και του ΕΕΠΔ, είναι σημαντικό να **αποφευχθεί σαφώς στο νομικό κείμενο της πρότασης κάθε ασυνέπεια ως προς τον ΓΚΠΔ και ενδεχόμενη σύγκρουση με αυτόν**. Τούτο όχι μόνον χάριν της ασφάλειας δικαίου, αλλά και προκειμένου η πρόταση να μη θέσει, άμεσα ή έμμεσα, σε κίνδυνο το θεμελιώδες δικαίωμα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στο άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
14. Ειδικότερα, στην παρούσα κοινή γνωμοδότηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ασυνέπειες ως προς τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία δεδομένων (και άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, όπως την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα) καθώς και προβλήματα, μεταξύ άλλων ασφάλειας δικαίου, τα οποία θα μπορούσαν να ανακύψουν από τη θέση σε ισχύ της τρέχουσας πρότασης.
15. Δεδομένου ότι, όπως αναλύεται στην παρούσα κοινή γνωμοδότηση, η πρόταση εγείρει σημαντικό αριθμό σοβαρών προβληματισμών, συχνά αλληλένδετων, σχετικά με την προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, **στόχος της**

⁸ Βλ. γνωμοδότηση 3/2020 του ΕΕΠΔ σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, σημείο 64: «Τέλος, ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο μελλοντικών μηχανισμών διακυβέρνησης, οι αρμοδιότητες των **ανεξάρτητων εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων** θα πρέπει να γίνονται δεόντως σεβαστές. Επιπλέον, δεδομένου ότι η εφαρμογή της στρατηγικής θα οδηγήσει σε ευρύτερη χρήση δεδομένων, θα απαιτηθεί **σημαντική αύξηση των πόρων των αρχών προστασίας δεδομένων (ΑΠΔ)** και άλλων δημόσιων εποπτικών φορέων, ιδίως όσον αφορά **την τεχνική εμπειρογνομosύνη και τις τεχνικές ικανότητες**. Θα πρέπει να παροτρυνθούν η συνεργασία όλων των αρμόδιων δημόσιων εποπτικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων, και η διεξαγωγή κοινών ερευνών από αυτούς.»

παρούσας κοινής γνωμοδότησης δεν είναι να παράσχει εξαντλητικό κατάλογο των ζητημάτων που θα πρέπει να εξετάσουν οι νομοθέτες ούτε να προτείνει, σε κάθε περίπτωση, εναλλακτικές προτάσεις ή διατυπώσεις. Αντιθέτως, στόχος της παρούσας κοινής γνωμοδότησης είναι να εξετάσει τα κύρια σημεία της πρότασης ως προς τα οποία μπορούν να διατυπωθούν επικρίσεις. Ταυτόχρονα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παραμένουν στη διάθεση της Επιτροπής για περαιτέρω διευκρινίσεις και ανταλλαγές απόψεων.

16. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ γνωρίζουν επίσης ότι η νομοθετική διαδικασία σχετικά με την πρόταση βρίσκεται σε εξέλιξη και τονίζουν **στους συννομοθέτες ότι είναι διαθέσιμοι να παράσχουν περαιτέρω συμβουλές και συστάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής**, προκειμένου να διασφαλιστούν ειδικότερα: η ασφάλεια δικαίου για τα φυσικά πρόσωπα, τους οικονομικούς φορείς και τις δημόσιες αρχές· η δέουσα προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και το κεκτημένο για την προστασία δεδομένων· ένα βιώσιμο ψηφιακό περιβάλλον, το οποίο θα περιλαμβάνει το αναγκαίο σύστημα «ελέγχων και εξισορροπήσεων».
17. Αυτή η έκκληση για συμμετοχή των αρχών προστασίας δεδομένων αφορά επίσης, λόγω των ενδεχόμενων σημαντικών συνδέσεων με την πρόταση⁹, κάθε προσεχή πρόταση σχετικά με ευρωπαϊκή πράξη για τα δεδομένα.

3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3.1 Γενικές παρατηρήσεις

18. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζουν τον θεμιτό σκοπό της ενίσχυσης της διαθεσιμότητας των δεδομένων προς χρήση μέσω της αύξησης της εμπιστοσύνης στους διαμεσολαβητές δεδομένων και μέσω της ενίσχυσης μηχανισμών κοινοχρησίας δεδομένων σε όλη την ΕΕ, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι βασικό και αναπόσπαστο στοιχείο της εμπιστοσύνης την οποία θα πρέπει να έχουν τα φυσικά πρόσωπα και οι οργανισμοί στην ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας. Η πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων) πρέπει να εξεταστεί επίσης υπό το πρίσμα της αυξανόμενης εξάρτησης της ψηφιακής οικονομίας από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, όπως η ανάλυση μεγάλων συνόλων δεδομένων και η τεχνητή νοημοσύνη.

⁹ Στη σελίδα 6 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση [SWD (2020) 295 final], διευκρινίζονται τα εξής (η έμφαση του συντάκτη): «Η τρέχουσα πρωτοβουλία είναι **το πρώτο στάδιο της προσέγγισης δύο σταδίων** που εξαγγέλθηκε στην ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα. **Η πρωτοβουλία** θα εξετάσει την επείγουσα ανάγκη διευκόλυνσης της κοινοχρησίας δεδομένων μέσω ενός ευνοϊκού **πλαίσιου διακυβέρνησης**. **Στο δεύτερο στάδιο**, η Επιτροπή θα εξετάσει ζητήματα σχετικά με το **ποιος ελέγχει ή σε ποιον “ανήκουν” τα δεδομένα, ήτοι τα υλικά δικαιώματα που καθορίζουν ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα και να τα χρησιμοποιεί, σε ποια δεδομένα επιτρέπεται πρόσβαση και ποιων δεδομένων επιτρέπεται η χρήση, και υπό ποιες περιστάσεις**. Η **θέσπιση τέτοιων δικαιωμάτων** θα εξεταστεί στο πλαίσιο της **πράξης για τα δεδομένα (2021)**. Δεδομένου ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν αποκλίνοντα συμφέροντα και ότι υπάρχουν διαφορετικές απόψεις όσον αφορά το τι είναι συναφώς δίκαιο, τα ζητήματα αυτά αποτελούν αντικείμενο έντονου διαλόγου, ο οποίος απαιτεί δικαιολογημένα περισσότερο χρόνο.»

19. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι, ενώ ο ΓΚΠΔ καταρτίστηκε με γνώμονα την αναγκαιότητα ενίσχυσης του θεμελιώδους δικαιώματος της προστασίας των δεδομένων, η πρόταση επικεντρώνεται σαφώς στην απελευθέρωση των οικονομικών δυνατοτήτων της περαιτέρω χρήσης και της κοινοχρησίας των δεδομένων. Συγκεκριμένα, σκοπός της πρότασης είναι «να βελτιωθούν οι προϋποθέσεις για την κοινοχρησία δεδομένων στην εσωτερική αγορά», όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 3. Ωστόσο, **το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η πρόταση, λαμβανομένης επίσης υπόψη της εκτίμησης επιπτώσεων που τη συνοδεύει, δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη την αναγκαιότητα να εξασφαλίζεται και να διασφαλίζεται το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι αυτή η τάση πολιτικής προς ένα οικονομικό πλαίσιο βασισμένο στα δεδομένα, χωρίς να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη ζητήματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες από την άποψη των θεμελιωδών δικαιωμάτων.** Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι κάθε πρόταση, συμπεριλαμβανομένων επικείμενων πρωτοβουλιών σχετικά με τα δεδομένα, όπως η ευρωπαϊκή πράξη για τα δεδομένα, που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να διασφαλίζουν και να διατηρούν τον σεβασμό και την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
20. **Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι το μοντέλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στηρίζεται στην ενσωμάτωση των αξιών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων της στις πολιτικές που αναπτύσσει και ότι ο ΓΚΠΔ πρέπει να θεωρείται η βάση επί της οποίας πρέπει να οικοδομηθεί το μοντέλο ευρωπαϊκής διακυβέρνησης δεδομένων.** Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε διάφορα πλαίσια πολιτικής, π.χ. σε σχέση με την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19, το νομικό πλαίσιο της ΕΕ στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θεωρείται ευνοϊκός παράγοντας μάλλον, παρά εμπόδιο, για την ανάπτυξη οικονομίας των δεδομένων η οποία ανταποκρίνεται στις αξίες και στις αρχές της Ένωσης.
21. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ ευελπιστούν ότι η παρούσα κοινή γνωμοδότηση θα παράσχει στους συννομοθέτες τις πληροφορίες που θα διασφαλίσουν την έκδοση μιας νομοθετικής πράξης η οποία να συνάδει πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, επομένως, να αυξάνει την εμπιστοσύνη, διαφυλάσσοντας το επίπεδο προστασίας που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης στο πλαίσιο της εποπτείας που ασκούν οι ανεξάρτητες αρχές προστασίας δεδομένων που συστήνονται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

3.2 Γενικά ζητήματα αναφορικά με τη σχέση της πρότασης με το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

22. Η πρόταση περιέχει αρκετές παραπομπές στη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ – ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (βλ. μεταξύ άλλων, αιτιολογική σκέψη 3· αιτιολογική σκέψη 28 της πρότασης: «[σ]τις περιπτώσεις που οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων ή εκτελούντες την επεξεργασία δεδομένων κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, δεσμεύονται από τους κανόνες του παρόντος κανονισμού.»).

23. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκτιμούν ότι, λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την οποία αφορά η πρόταση, η αιτιολογική σκέψη 3 θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης αναφορά στην οδηγία (ΕΚ) 2002/58 (στο εξής: οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), καθώς περιλαμβάνεται και αυτή στο κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το οποίο συμμορφώνεται και συνάδει η πρόταση.
24. Γενικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι **τόσο το πνεύμα όσο και το γράμμα της πρότασης δεν πρέπει να υπονομεύουν το επίπεδο προστασίας και πρέπει να διασφαλίζουν πλήρη συνεκτικότητα με όλες τις αρχές και όλους τους κανόνες** που καθορίζονται στον ΓΚΠΔ για την αποτελεσματική διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 του Χάρτη και στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ.
25. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, όπως αναφέρεται στα επόμενα σημεία της παρούσας κοινής γνωμοδότησης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι **η πρόταση εμφανίζει σημαντικές ασυνέπειες ως προς τον ΓΚΠΔ**, καθώς και άλλες πράξεις του δικαίου της Ένωσης¹⁰, ειδικότερα ως προς τις ακόλουθες πέντε πτυχές:
- α) αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής της πρότασης·
 - β) ορισμοί/όροι που χρησιμοποιούνται στην πρόταση·
 - γ) νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

¹⁰ Παρότι η παρατήρηση αυτή δεν αφορά αυστηρά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν επίσης το ενδεχόμενο σύγχυσης και αμφισημιών όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η πρόταση θα εφαρμοστεί σε συνδυασμό με τον **κανονισμό (ΕΕ) 2018/1807 σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση**. Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ορισμοί των όρων «επεξεργασία», «χρήστης», «επαγγελματίας χρήστης» και «απαίτηση τοπικοποίησης δεδομένων», καθώς και άλλες διατάξεις του κανονισμού για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα (βλ., για παράδειγμα, άρθρο 6, *Μεταφορά δεδομένων*), ενδέχεται να μην είναι **συνεπείς** ή να είναι άλλως αλληλεπικαλυπτόμενοι με τους ορισμούς και τις λοιπές διατάξεις της πρότασης. Επιπλέον, όσον αφορά την περαιτέρω χρήση δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα τα οποία προστατεύονται για λόγους στατιστικού απορρήτου, επισημαίνεται ότι, παρά την αρχή που διατυπώνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της πρότασης, οι προϋποθέσεις για την περαιτέρω χρήση που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 3 και 4 δεν συνάδουν με τους τομεακούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί στο επίπεδο της ΕΕ για την προστασία των εμπιστευτικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για στατιστικούς σκοπούς [βλ. κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 557/2013 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2013, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές, όσον αφορά την πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία για επιστημονικούς σκοπούς, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 831/2002 της Επιτροπής].

δ) ασαφής διάκριση μεταξύ (επεξεργασίας) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα (και ασαφής σχέση της πρότασης με τον κανονισμό για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα)·

ε) διακυβέρνηση / καθήκοντα και εξουσίες αρμόδιων φορέων και αρχών που πρόκειται να οριστούν σύμφωνα με την πρόταση, λαμβανομένων υπόψη των καθηκόντων και των εξουσιών των αρχών προστασίας δεδομένων που είναι αρμόδιες για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη διευκόλυνση της ελεύθερης ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης.

A. Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

26. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 της πρότασης: *«Ο παρών κανονισμός δεν θίγει ειδικές διατάξεις άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης που αφορούν την πρόσβαση σε ορισμένες κατηγορίες δεδομένων ή την περαιτέρω χρήση αυτών ούτε τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού ή μη προσωπικού χαρακτήρα.*

Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με τομεακή νομική πράξη της Ένωσης, οι φορείς του δημόσιου τομέα, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή οι καταχωρισμένες οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες αλτρουισμού δεδομένων πρέπει να πληρούν ειδικές επιπρόσθετες τεχνικές, διοικητικές ή οργανωτικές απαιτήσεις, μεταξύ άλλων μέσω καθεστώτος έγκρισης ή πιστοποίησης, εφαρμόζονται επίσης οι εν λόγω διατάξεις της τομεακής νομικής πράξης της Ένωσης.»

27. **Χάριν σαφήνειας, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να εισαχθεί στο άρθρο 1 της πρότασης διάταξη η οποία θα ορίζει με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο ότι η πρόταση δεν θίγει και δεν επηρεάζει κατ' ουδένα τρόπο το επίπεδο προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει των διατάξεων του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, καθώς και ότι η πρόταση δεν μεταβάλλει τυχόν υποχρεώσεις και δικαιώματα που προβλέπονται στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων. Η προσθήκη αυτή θα βελτιώσει την ασφάλεια δικαίου και διασφαλίζει τη μη υπονόμηση του θεμελιώδους δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.**
28. Συναφώς, δεν είναι σαφής ο λόγος για τον οποίο παρόμοια διευκρίνιση περιέχεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 της πρότασης σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων¹¹, αλλά δεν περιέχεται (τηρουμένων των αναλογιών, ήτοι σε σχέση επίσης με φορείς του δημόσιου τομέα, περαιτέρω χρήστες δεδομένων, οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων) ως οριζόντια διάταξη στο πλαίσιο του άρθρου 1 της πρότασης.

¹¹ Το άρθρο 9 παράγραφος 2 ορίζει τα εξής: *« Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει την εφαρμογή άλλης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών των εποπτικών αρχών να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδιαίτερα όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και το δίκαιο περί ανταγωνισμού ».*

Β. Οι ορισμοί της πρότασης δεν είναι συνεπείς με τους ορισμούς και τις βασικές έννοιες του ΓΚΠΔ και πρέπει, επομένως, να τροποποιηθούν ή να αποσαφηνιστούν

29. Ο ορισμός του «κατόχου δεδομένων» που παρέχεται στο άρθρο 2 σημείο 5 της πρότασης: «νομικό πρόσωπο ή υποκείμενο δεδομένων το οποίο, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, έχει το δικαίωμα να χορηγεί πρόσβαση σε ορισμένα δεδομένα προσωπικού ή μη προσωπικού χαρακτήρα τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχό του, ή να τα κοινοποιεί» δεν συνάδει ούτε με τις γενικές αρχές του ΓΚΠΔ ούτε με το γράμμα του εν λόγω κανονισμού.
30. Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι ενδέχεται να ανακύψουν περιπτώσεις ανασφάλειας δικαίου από το γεγονός ότι ο ΓΚΠΔ δεν αναφέρει το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να παρέχει πρόσβαση στα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα ή να κοινοποιεί τα εν λόγω δεδομένα σε τρίτους, ούτε καν το ισοδύναμο δικαίωμα που έχει το νομικό πρόσωπο και το οποίο φαίνεται ότι μπορεί να συναχθεί κατά παρέκταση από τον ορισμό του «κατόχου δεδομένων». Αντιθέτως, ο ΓΚΠΔ διασφαλίζει σε κάθε φυσικό πρόσωπο το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, το οποίο παραπέμπει σε ένα περιεκτικό σύνολο κανόνων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι οποίοι είναι δεσμευτικοί για κάθε οντότητα που επεξεργάζεται τα δεδομένα (υπεύθυνος / από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων) ή επεξεργάζεται τα δεδομένα για λογαριασμό του υπευθύνου προστασίας δεδομένων (εκτελών την επεξεργασία)¹².
31. Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, αντί να αναφέρεται ότι το νομικό πρόσωπο έχει το δικαίωμα να παρέχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή να κοινοποιεί τα δεδομένα αυτά, θα ήταν ορθότερο να αναφέρεται αν και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να πραγματοποιηθεί συγκεκριμένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
32. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επιθυμούν να διευκρινίσουν ότι τόσο η πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όσο και η κοινοποίηση αυτών συνιστούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 4 σημείο 2 του ΓΚΠΔ.

¹² Βλ. επίσης αιτιολογικές σκέψεις 6 και 7 του ΓΚΠΔ (η έμφαση του συντάκτη):

«(6) Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η παγκοσμιοποίηση δημιούργησαν νέες προκλήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η κλίμακα της συλλογής και της ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυξήθηκε σημαντικά. Η τεχνολογία επιτρέπει τόσο σε ιδιωτικές επιχειρήσεις όσο και σε δημόσιες αρχές να κάνουν χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε πρωτοφανή κλίμακα για την επιδίωξη των δραστηριοτήτων τους. Τα φυσικά πρόσωπα ολοένα και περισσότερο δημοσιοποιούν προσωπικές πληροφορίες και τις καθιστούν διαθέσιμες σε παγκόσμιο επίπεδο. Η τεχνολογία έχει αλλάξει τόσο την οικονομία όσο και την κοινωνική ζωή και θα πρέπει να διευκολύνει περαιτέρω την ελεύθερη κυκλοφορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης και τη διαβίβαση σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, διασφαλίζοντας παράλληλα **υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**.

(7) Οι εξελίξεις αυτές απαιτούν ένα **ισχυρό και πιο συνεκτικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων** στην Ένωση, υποστηριζόμενο από **αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας**, δεδομένου ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί η αναγκαία **εμπιστοσύνη** που θα επιτρέψει στην ψηφιακή οικονομία να αναπτυχθεί στο σύνολο της εσωτερικής αγοράς. **Τα φυσικά πρόσωπα θα πρέπει να έχουν τον έλεγχο των δικών τους δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**. Θα πρέπει να ενισχυθούν η **ασφάλεια δικαίου και η πρακτική ασφάλεια** για τα φυσικά πρόσωπα, τους οικονομικούς παράγοντες και τις δημόσιες αρχές.»

33. Κατά τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη εάν το υποκείμενο των δεδομένων (το ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) παρείχε τη συγκατάθεσή του στην επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς, ή εάν μπορεί να εφαρμοστεί βασίμως άλλη κατάλληλη νομική βάση κατά το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ.
34. Οι ως άνω παρατηρήσεις διατυπώνονται υπό το πρίσμα ειδικότερα του άρθρου 8 του Χάρτη: «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. 2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο.»
35. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ προβληματίζονται επίσης όσον αφορά τη διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 14 της πρότασης (η έμφαση του συντάκτη): «Οι εταιρείες και τα υποκείμενα των δεδομένων θα πρέπει να μπορούν να είναι βέβαιοι ότι η περαιτέρω χρήση ορισμένων κατηγοριών προστατευόμενων δεδομένων που είναι στην κατοχή του δημόσιου τομέα θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπο που σέβεται τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους» του άρθρου 11 παράγραφος 6, το οποίο αναφέρεται στις «εγγυήσεις οι οποίες επιτρέπουν στους κατόχους και στους χρήστες των δεδομένων να αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα τους σε περίπτωση αφερεγγυότητας»· καθώς και του άρθρου 19, «Ειδικές απαιτήσεις για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων και των νομικών οντοτήτων όσον αφορά τα δεδομένα τους», το οποίο αναφέρεται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) στους: «σκοπούς γενικού συμφέροντος για τους οποίους [κάθε οντότητα που είναι καταχωρισμένη στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων] επιτρέπει την επεξεργασία των δεδομένων τους [των κατόχων δεδομένων] από χρήση δεδομένων».
36. Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι τα δικαιώματα και τα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα του, αφενός, και τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των νομικών προσώπων όσον αφορά τις πληροφορίες που τα αφορούν, αφετέρου, δεν είναι του ίδιου είδους (τα δεύτερα δεν αφορούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια ή το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων, αλλά μάλλον δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως το εμπορικό απόρρητο, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα εμπορικά σήματα). Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της ανομοιογένειας αυτής, οι προαναφερθείσες διατάξεις όχι μόνο δεν είναι εννοιολογικά «στέρεες», αλλά θα είναι επίσης δύσκολο να εφαρμοστούν και, επομένως, θα δημιουργήσουν ανασφάλεια δικαίου. Για παράδειγμα, σε περίπτωση αφερεγγυότητας (η οποία αναφέρεται στο άρθρο 11 σημείο 6), οι προβλεπόμενες εγγυήσεις που επιτρέπουν στους κατόχους των δεδομένων να αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα θα διαφέρουν σημαντικά στην πράξη από τις προϋποθέσεις και τα όρια για τη συνεχιζόμενη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, πρόκειται για διαφορετικά ζητήματα τα οποία απαιτούν διαφορετικές λύσεις¹³, και η μνεία σε αμφότερα στο πλαίσιο της υποχρέωσης του παρόχου

¹³ Για παράδειγμα, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στο γεγονός ότι, συνεπεία αυτής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων άλλαξε. Ο νέος υπεύθυνος επεξεργασίας καθορίζει, ειδικότερα, τα δεδομένα που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία· προσδιορίζει τους σκοπούς για τους

υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων να διασφαλίζει τη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένης της κοινοχρησίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) προκαλεί τουλάχιστον σύγχυση, αν όχι προφανή ασυνέπεια με τον ΓΚΠΔ.

37. Ο ορισμός του «χρήστη δεδομένων»¹⁴ στο άρθρο 2 σημείο 6 είναι επίσης ένας νέος ορισμός που εισήχθη με την πρόταση, του οποίου η αλληλεπίδραση –σε περίπτωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα– με τον ορισμό του αποδέκτη¹⁵ στο άρθρο 4 σημείο 9 του ΓΚΠΔ δεν είναι σαφής. Ως προς αυτό, επισημαίνεται ότι το άρθρο 11 σημείο 1 της πρότασης ορίζει ότι: «ο πάροχος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί τα δεδομένα για τα οποία παρέχει τις υπηρεσίες για άλλους σκοπούς πέραν της διάθεσής τους στους χρήστες των δεδομένων [...]». Η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με τον ορισμό του «χρήστη δεδομένων», δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, λόγω των διαφορετικών εννοιών του «αποδέκτη» στον ΓΚΠΔ και του «χρήστη δεδομένων» στην πρόταση, διαφορά η οποία θα δυσχεράνει την πρακτική εφαρμογή. Επιπλέον, ο ορισμός στο άρθρο 2 σημείο 6 της πρότασης μπορεί να είναι παραπλανητικός, εάν θεωρηθεί ότι παραπέμπει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την άδεια (το δικαίωμα;) να χρησιμοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς. Ασαφείς είναι επίσης η αναφορά σε αυτήν την «άδεια» καθώς και η έννοιά της (η νομική προέλευση και τα έννομα αποτελέσματά της).
38. Επιπλέον, ασαφής είναι επίσης η αλληλεπίδραση μεταξύ της έννοιας του χρήστη δεδομένων ως «φυσικού ή νομικού προσώπου [που έχει την άδεια να χρησιμοποιεί δεδομένα για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς]» και των εννοιών του υπευθύνου επεξεργασίας, του από κοινού υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία στον ΓΚΠΔ. Επιπροσθέτως, η πρόταση αναφέρεται σε ενδεχόμενο χαρακτηρισμό των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ως υπευθύνων επεξεργασίας ή εκτελούντων την επεξεργασία, και στις υποχρεώσεις αυτών βάσει του ΓΚΠΔ¹⁶, αλλά δεν προβλέπει το ενδεχόμενο τέτοιου χαρακτηρισμού για τον χρήστη δεδομένων ή τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων (παρά το γεγονός ότι και αυτοί μπορούν να είναι υπεύθυνος επεξεργασίας, από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας ή εκτελών την επεξεργασία βάσει του ΓΚΠΔ).
39. **Γενικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι η πρόταση θα πρέπει να ορίσει τους ρόλους σε σχέση με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (υπεύθυνος επεξεργασίας, εκτελών την επεξεργασία ή από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας) κάθε είδους «παράγοντα» (πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων, χρήστης δεδομένων) όχι μόνο για την αποφυγή αμφισημιών όσον αφορά τις**

οποίους αποκτήθηκαν αρχικά τα δεδομένα: καθορίζει τη νόμιμη βάση για την κοινοχρησία των δεδομένων διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις αρχές προστασίας των δεδομένων, και ειδικότερα τη νομιμότητα, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια: ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τις αλλαγές που σχετίζονται με την επεξεργασία των δεδομένων που τα αφορούν και λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι τα υποκείμενα των δεδομένων ενδέχεται να ασκήσουν το δικαίωμά τους εναντίωσης.

¹⁴ Άρθρο 2 σημείο 6 της πρότασης: «**χρήστης δεδομένων**»: **φυσικό ή νομικό πρόσωπο** που έχει νόμιμη πρόσβαση σε **ορισμένα** δεδομένα [...] **και έχει την άδεια να χρησιμοποιεί αυτά τα δεδομένα** για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς.»

¹⁵ Σύμφωνα με τον ορισμό που παρέχεται στον ΓΚΠΔ, στο άρθρο 4 σημείο 9, ως «αποδέκτης» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, στα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι [...].»

¹⁶ Βλ. αιτιολογική σκέψη 28 «[σ]τις περιπτώσεις που οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων ή εκτελούντες την επεξεργασία δεδομένων κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, δεσμεύονται από τους κανόνες του εν λόγω κανονισμού».

ισχύουσες υποχρεώσεις βάσει του ΓΚΠΔ, αλλά και για τη βελτίωση της αναγνωσιμότητας του νομικού κειμένου.

40. Παρόμοια ζητήματα, και συγκεκριμένα η **ασαφής σχέση με τους ορισμούς και τους κανόνες που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ**, αναφύονται σε σχέση με τον ορισμό της «κοινοχρησίας δεδομένων» στο άρθρο 2 σημείο 7 της πρότασης (όπου γίνεται, μεταξύ άλλων, λόγος για «κοινή ή ατομική χρήση των κοινόχρηστων δεδομένων»). Στον βαθμό που αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η κοινή χρήση αυτών (από τον κάτοχο των δεδομένων, νομικό πρόσωπο, και έναν χρήστη δεδομένων), απευθείας ή μέσω διαμεσολαβητή, προκαλεί επίσης, αν μη τι άλλο, σύγχυση.
41. Παρόμοιοι προβληματισμοί –όπως αναλύονται λεπτομερέστερα κατωτέρω– αναφύονται σχετικά με τον όρο «άδεια [νομικών οντοτήτων για την περαιτέρω χρήση δεδομένων]», για τον οποίο δεν παρέχεται, ωστόσο, ορισμός στην πρόταση.
42. Ο ορισμός των «μεταδεδομένων» στο άρθρο 2 σημείο 4 της πρότασης είναι επίσης προβληματικός από άποψη προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς αναφέρεται σε «δεδομένα που συλλέγονται σχετικά με οποιαδήποτε δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου με σκοπό την παροχή υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων ημερομηνίας, ώρας και γεωεντοπισμού, της διάρκειας δραστηριοτήτων και των συνδέσεων του προσώπου που χρησιμοποιεί την υπηρεσία με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα». Τα δεδομένα αυτά ενδέχεται να περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
43. Όπως εξηγείται περαιτέρω στην παρούσα κοινή γνωμοδότηση, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 11 σημείο 2, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η πρόταση δημιουργεί νομική βάση για την επεξεργασία μεταδεδομένων. Το άρθρο 11 της πρότασης φαίνεται να προβλέπει ότι, ως προϋπόθεση για την παροχή της υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων, ο πάροχος θα πρέπει να είναι πράγματι σε θέση να χρησιμοποιεί τα προαναφερθέντα μεταδεδομένα «για την ανάπτυξη της [υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων]». Στο νομικό κείμενο δεν γίνεται, μεταξύ άλλων, μνεία στην αναγκαιότητα να στηρίζεται ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων σε κατάλληλη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.
44. **Γενικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, δεδομένου ότι η πρόταση δεν θίγει τον ΓΚΠΔ, όπως ρητώς επισημαίνεται σε αυτήν, οι προβλεπόμενοι στον ΓΚΠΔ ορισμοί θα πρέπει να ισχύουν και δεν θα πρέπει να τροποποιούνται έμμεσα ή να αναιρούνται από την πρόταση και τους νέους ορισμούς, στον βαθμό που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και δεν θα πρέπει, συγκεκριμένα, να περιέχουν «κανόνες» οι οποίοι δεν συνάδουν με το πνεύμα και το γράμμα του ΓΚΠΔ.**
45. Η διευκρίνιση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω των σωρευτικών αποτελεσμάτων έλλειψης σαφήνειας και ανασφάλειας δικαίου που παράγει η πρόταση, όταν η ίδια διάταξη περιέχει πλείονες ασαφείς ορισμούς [βλ., για παράδειγμα, άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της πρότασης, στο οποίο γίνεται λόγος για «εξασφάλιση συγκατάθεσης ή άδειας από τους περαιτέρω χρήστες για την περαιτέρω χρήση για αλτρουιστικούς και άλλους σκοπούς σύμφωνα με συγκεκριμένες αποφάσεις των κατόχων των δεδομένων»)].
46. **Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αποσαφηνιστεί και να τροποποιηθεί η πρόταση προκειμένου να διασφαλίζεται ότι –στον βαθμό που πρόκειται για**

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα— δεν υπάρχουν ασυνέπειες σε σχέση με τους ορισμούς και τις έννοιες του ΓΚΠΔ.

Γ. Προς αποφυγή ανασφάλειας δικαίου, στην πρόταση θα πρέπει να προσδιορίζεται καλύτερα η εφαρμοστέα νομική βάση στον ΓΚΠΔ για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

47. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι η πρόταση αναφέρει την «άδεια των κατόχων δεδομένων» για τη χρήση των δεδομένων σε διάφορες διατάξεις:

— άρθρο 5 παράγραφος 6: «ο φορέας του δημόσιου τομέα βοηθά τους περαιτέρω χρήστες να ζητήσουν τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων και/ή την άδεια των νομικών οντοτήτων των οποίων τα δικαιώματα και τα συμφέροντα ενδεχομένως θίγονται από την εν λόγω περαιτέρω χρήση», όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 11: «Οι φορείς του δημόσιου τομέα θα πρέπει να διευκολύνουν κατά περίπτωση την περαιτέρω χρήση δεδομένων με βάση τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων ή αδειών που παρέχουν νομικά πρόσωπα για την περαιτέρω χρήση δεδομένων που τα αφορούν με κατάλληλα τεχνικά μέσα.»

— άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ): «παροχή συνδρομής στους φορείς του δημόσιου τομέα, εφόσον είναι σκόπιμο, κατά την εξασφάλιση συγκατάθεσης ή άδειας από τους περαιτέρω χρήστες για την περαιτέρω χρήση για αλτρομιστικούς και άλλους σκοπούς σύμφωνα με συγκεκριμένες αποφάσεις των κατόχων των δεδομένων [...]»

— άρθρο 11 παράγραφος 11: «όταν ένας πάροχος παρέχει εργαλεία για την εξασφάλιση της συγκατάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων ή αδειών για την επεξεργασία των δεδομένων που παρέχονται από νομικά πρόσωπα»

— άρθρο 19 παράγραφος 3: «Όταν μια οντότητα καταχωρισμένη στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτροισμού δεδομένων παρέχει εργαλεία για την εξασφάλιση της συγκατάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων ή αδειών για την επεξεργασία των δεδομένων που παρέχονται από νομικά πρόσωπα», όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 36 «Τα νομικά πρόσωπα θα μπορούσαν να παρέχουν άδεια για την επεξεργασία δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν για ένα εύρος σκοπών που δεν καθορίζονται κατά τον χρόνο παροχής της άδειας.»

48. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν, συναφώς, ότι στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι σαφές αν αντικείμενο της άδειας θα πρέπει να είναι η περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ή αμφοτέρων.
49. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν επίσης ότι, σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η «άδεια» για την οποία γίνεται λόγος στην πρόταση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αναγκαιότητα κατάλληλης νομικής βάσης κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ με σκοπό τη σύννομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη μόνο αν και εφόσον τυγχάνει εφαρμογής τουλάχιστον μία από τις νομικές βάσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ. Η πρόταση θα πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια την πτυχή αυτή, ώστε να αποφευχθούν τυχόν αμφισημίες.

50. Πράγματι, ακόμη και αν η «άδεια» (όρος ο οποίος θα πρέπει να οριστεί, ωστόσο, στο νομικό κείμενο της πρότασης) νοείται ως «απόφαση (επιχειρηματική επιλογή) νομικού προσώπου να επιτρέψει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν το νομικό αυτό πρόσωπο διαθέτει νομική βάση κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ για να επιτρέψει την επεξεργασία αυτή», πρέπει να επισημανθεί ότι η γραμματική ερμηνεία μερικών διατάξεων της πρότασης δεν φαίνεται να υποστηρίζει αυτήν τη σύμφωνη με τον ΓΚΠΔ ερμηνεία, δεδομένου ότι σε αυτές αναφέρεται, για παράδειγμα, ότι, «[ό]ταν δεν είναι δυνατή η χορήγηση του δικαιώματος περαιτέρω χρήσης δεδομένων σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 3 έως 5 και δεν υπάρχει άλλη νομική βάση για τη διαβίβαση των δεδομένων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ο φορέας του δημόσιου τομέα βοηθά τους περαιτέρω χρήστες να ζητήσουν τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων και/ή την άδεια των νομικών οντοτήτων» (άρθρο 5 παράγραφος 6 της πρότασης)¹⁷. Στις περιπτώσεις αυτές, η «άδεια» φαίνεται να αποτελεί εναλλακτική δυνατότητα τουλάχιστον μίας (συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων) εκ των νομικών βάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ.
51. Η αιτιολογική σκέψη 6 της πρότασης είναι επίσης ασαφής όσον αφορά την κατάλληλη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι κάνει λόγο για υποχρέωση «γενικά» η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να βασίζεται στη νομική βάση που προβλέπεται στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ¹⁸.
52. Εξάλλου, όπως αναλύεται περαιτέρω στην παρούσα γνωμοδότηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν την αναγκαιότητα να **αποσαφηνιστεί η σχέση μεταξύ των διάφορων περιπτώσεων που προβλέπονται στην πρόταση και στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ**, το οποίο ρυθμίζει την περίπτωση στην οποία η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν βασίζεται στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.
53. **Προς τούτο, λαμβανομένων υπόψη του σκοπού και του περιεχομένου της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η πρόταση δεν μπορεί να προβληθεί ως κανόνας δικαίου της Ένωσης που συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση των σκοπών που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, στον οποίο μπορεί να βασιστεί η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο συλλέχθηκαν αρχικά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία αυτή δεν βασίζεται σε συγκατάθεση, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ.**
54. **Λαμβανομένων επίσης υπόψη των προεκτεθέντων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να διευκρινιστεί στο νομικό κείμενο της πρότασης ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να βασίζεται πάντοτε σε κατάλληλη νομική βάση κατά το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ.**
55. Ως παράδειγμα ενδεχόμενης ασυνέπειας σε σχέση με τη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επισημαίνεται η διάταξη του άρθρου 11 σημείο 2 της πρότασης,

¹⁷ Βλ. επίσης άρθρο 7 παράγραφος 2 (στοιχείο γ)· άρθρο 11 παράγραφος 11· άρθρο 19 παράγραφος 3 της πρότασης ανωτέρω.

¹⁸ Ειδικότερα, στην αιτιολογική σκέψη 6 της πρότασης προβλέπονται τα εξής (η έμφαση του συντάκτη): «**Γενικά**, όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει να βασίζεται σε έναν ή περισσότερους από τους λόγους επεξεργασίας που ορίζονται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.»

κατά την οποία «τα μεταδεδομένα που συλλέγονται από την παροχή της υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων μπορούν να χρησιμοποιούνται [μόνο] για την ανάπτυξη της εν λόγω υπηρεσίας». Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι τα μεταδεδομένα που αναφέρονται στην πρόταση¹⁹ μπορεί να συνιστούν πληροφορίες που αφορούν ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο και, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων και, ειδικότερα, εκείνους που αφορούν τη νομική βάση της επεξεργασίας. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο σημείο 51 της παρούσας γνωμοδότησης, η σημαντική αυτή πτυχή δεν εξετάζεται στην πρόταση.

56. Επ' αυτού, ως γενικότερη παρατήρηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η ως άνω διάταξη, καθώς και κάθε άλλη διάταξη της πρότασης, δεν παρέχει αυτοτελή νομική βάση για την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από χρήστες δεδομένων και για τις δραστηριότητες επεξεργασίας παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων, επειδή δεν πληροί τα κριτήρια του άρθρου 6 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ για την επεξεργασία τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και ε)²⁰ του ΓΚΠΔ.

Δ. Ασαφής διάκριση μεταξύ (επεξεργασίας) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα και ασαφής σχέση της πρότασης με τον κανονισμό για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα

57. Ως γενική παρατήρηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι ένα κύριο σημείο της πρότασης σχετικά με το οποίο μπορούν να διατυπωθούν επικρίσεις, από την άποψη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο οποίο οφείλονται ενδεχομένως οι προαναφερθείσες ασυμβατότητες ή, τουλάχιστον, οι αμφισημίες στο νομικό κείμενο, είναι η ασαφής διάκριση μεταξύ, αφενός, της επεξεργασίας δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, όπως ρυθμίζεται όσον αφορά ορισμένες

¹⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 4 της πρότασης, ως «μεταδεδομένα» νοούνται «τα δεδομένα που συλλέγονται σχετικά με οποιαδήποτε δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου με σκοπό την παροχή υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων ημερομηνίας, ώρας και γεωεντοπισμού, της διάρκειας δραστηριοτήτων και των συνδέσεων του προσώπου που χρησιμοποιεί την υπηρεσία με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα».

²⁰ «3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με: α) το δίκαιο της Ένωσης, ή β) το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση ή, όσον αφορά την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Η εν λόγω νομική βάση μπορεί να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων: τις γενικές προϋποθέσεις που διέπουν τη σύννομη επεξεργασία από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τα είδη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία τα οικεία υποκείμενα των δεδομένων τις οντότητες στις οποίες μπορούν να κοινοποιούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τους σκοπούς αυτής της κοινοποίησης τον περιορισμό του σκοπού τις περιόδους αποθήκευσης και τις πράξεις επεξεργασίας και τις διαδικασίες επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τη διασφάλιση σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας, όπως εκείνα για άλλες ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΧ. Το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό.»

πτυχές της από τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1807, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: κανονισμός για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα)²¹, και, αφετέρου, της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία ρυθμίζεται στο πλαίσιο του κεκτημένου για την προστασία των δεδομένων και διαπνέεται από διάφορες αρχές.

58. Συναφώς, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ υπογραμμίζουν ότι η διάκριση μεταξύ κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί στην πράξη. Συγκεκριμένα, στην πράξη, είναι δυνατόν να συναχθούν ή να παραχθούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δηλ. δεδομένα που αφορούν ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο, από συνδυασμό δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα²², ιδίως όταν τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα είναι αποτέλεσμα της ανωνυμοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, επομένως, αφορούσαν αρχικά φυσικά πρόσωπα. Επιπλέον, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην πρόταση όσον αφορά την αυξημένη διαθεσιμότητα, την περαιτέρω χρήση και την κοινοχρησία πληροφοριών, με σκοπό να καταστεί δυνατός ο «εντοπισμός μοντέλων μαζικών δεδομένων ή μηχανικής μάθησης»²³, όσο περισσότερο τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα συνδυάζονται με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες τόσο πιο δύσκολο θα είναι να διασφαλιστεί η ανωνυμοποίηση, λόγω του αυξημένου κινδύνου απο-ανωνυμοποίησης για τα υποκείμενα των δεδομένων. Ως εκ τούτου, έχοντας κατά νου αυτό το ενδεχόμενο, τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων θα πρέπει να διασφαλίζονται σε κάθε περίπτωση στα διάφορα πλαίσια που προβλέπονται στην πρόταση.
59. Ταυτόχρονα, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, στα οποία δεν εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ, τα οποία, εξ αρχής, δεν αφορούν φυσικά πρόσωπα. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα από αισθητήρες δόνησης σε βιομηχανικά μηχανήματα τα οποία συνδυάζονται με άλλα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, π.χ. τον γεωεντοπισμό του μηχανήματος. Αυτά τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα δεν χρειάζονται το ίδιο επίπεδο διασφαλίσεων με τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι αποτέλεσμα ανωνυμοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς μόνο τα δεύτερα (όπως και τα ψευδωνυμοποιημένα δεδομένα) ενδέχεται να εκτεθούν στον κίνδυνο απο-ανωνυμοποίησης.
60. **Προς αποφυγή της σύγχυσης σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της πρότασης «μαζί με τον ΓΚΠΔ», το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν την εκ νέου επεξεργασία της πρότασης και την καλύτερη συνεκτίμηση της διάκρισης μεταξύ δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα καθώς και μεταξύ διάφορων ειδών δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα.**
61. Ως εκ τούτου, ανεξάρτητα από τους προβληματισμούς που ήδη διατύπωσε ο ΕΕΠΑ σε σχέση με την έννοια του μεικτού συνόλου δεδομένων και των «άρρηκτα συνδεδεμένων» δεδομένων προσωπικού

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1807 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 59).

²² Βλ. γνωμοδότηση 3/2020 του ΕΕΠΑ σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, σημείο 30.

²³ Αιτιολογική έκθεση, σ. 3.

και μη προσωπικού χαρακτήρα²⁴, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι, κατά το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα: «Στην περίπτωση συνόλου δεδομένων που συντίθεται τόσο από δεδομένα προσωπικού όσο και από δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στο μέρος του συνόλου δεδομένων που αφορά τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα. Όταν τα δεδομένα προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα σε ένα σύνολο δεδομένων είναι άρρηκτα συνδεδεμένα, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.» Επομένως, κατά κανόνα, ως προς το μεικτό σύνολο δεδομένων, θα ισχύουν οι υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία δεδομένων καθώς και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων που θεσπίζονται στον ΓΚΠΔ. Η παρατήρηση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της πρότασης, καθώς, στις περισσότερες περιπτώσεις, ενδέχεται τα σύνολα δεδομένων που καθίστανται κοινόχρηστα μέσω παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων να περιέχουν επίσης δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Δεδομένου ότι δεν υφίσταται «ενδιάμεση» κατηγορία μεταξύ δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα, αυτό δεν θα μεταβάλει τη φύση και το «νομικό καθεστώς» του συνόλου δεδομένων ως δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα²⁵.

62. **Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν τον κίνδυνο να δημιουργήσει η πρόταση ένα παράλληλο σύνολο κανόνων, οι οποίοι δεν θα συνάδουν με τον ΓΚΠΔ ούτε με τον κανονισμό για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, υπονομεύοντας έτσι τον ΓΚΠΔ και προκαλώντας δυσχέρειες όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή.**

Ε. Διακυβέρνηση / καθήκοντα και εξουσίες των αρμόδιων φορέων και αρχών που πρόκειται να οριστούν σύμφωνα με την πρόταση και καθήκοντα και εξουσίες των αρχών προστασίας δεδομένων

63. Στην πρόταση προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη ορίζουν αρμόδιους φορείς οι οποίοι στηρίζουν τους φορείς του δημόσιου τομέα που παρέχουν πρόσβαση στην περαιτέρω χρήση των δεδομένων (κεφάλαιο II της πρότασης) και αρμόδιες αρχές για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις που αφορούν τις υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων και τον αλτρουισμό δεδομένων (κεφάλαια III και IV της πρότασης).
64. **Ως γενικότερη παρατήρηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκτιμούν ότι, δεδομένου ότι πολλά από τα καθήκοντα των αρμόδιων φορέων και αρχών που προβλέπονται στην πρόταση αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπάρχει κίνδυνος παρέμβασης των αρμόδιων φορέων και αρχών που ορίζονται βάσει της πρότασης στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των**

²⁴ Βλ. σχόλια του ΕΕΠΔ επί της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της 8ης Ιουνίου 2018, στη διεύθυνση https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-06-08-edps_formal_comments_freeflow_non_personal_data_en.pdf.

²⁵ Βλ. επίσης την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον κανονισμό σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση», στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2019%3A250%3AFIN>

ανεξάρτητων αρχών προστασίας δεδομένων. Επομένως, ο ορισμός αρμόδιων αρχών/φορέων διαφορετικών από τις αρχές προστασίας δεδομένων θα μπορούσε να καταστήσει πραγματικά πολύπλοκη την κατάσταση για τους ψηφιακούς φορείς και τα υποκείμενα των δεδομένων και να επηρεάσει επίσης τη συνεκτικότητα όσον αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ. Δεδομένου ότι ο ορισμός αρμόδιων φορέων και αρχών επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, ενδέχεται να υφίσταται επίσης κίνδυνος ασυνέπειας και αποκλίσεων στις κανονιστικές προσεγγίσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

3.3 Περαιτέρω χρήση ορισμένων κατηγοριών προστατευόμενων δεδομένων τα οποία βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα

3.3.1 Σχέση της πρότασης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα και με τον ΓΚΠΔ

65. Ενώ στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι η πρόταση «συμπληρώνει την οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (στο εξής: οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα)²⁶», στην αιτιολογική σκέψη 5 διευκρινίζεται περαιτέρω ότι «η οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 καθώς και η τομεακή νομοθεσία διασφαλίζουν ότι περισσότερα δεδομένα που παράγονται από τον δημόσιο τομέα καθίστανται εύκολα διαθέσιμα για χρήση και περαιτέρω χρήση. Ωστόσο, ορισμένες κατηγορίες δεδομένων [εμπορικά εμπιστευτικά δεδομένα, δεδομένα που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, δεδομένα που προστατεύονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας τρίτων, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού απορρήτου και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι προσβάσιμα με βάση ειδική εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία, όπως ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και η οδηγία (ΕΕ) 2016/680] σε δημόσιες βάσεις δεδομένων συχνά δεν καθίστανται διαθέσιμα, ούτε καν για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα αυτών των δεδομένων, πριν από τη διάθεσή τους πρέπει να πληρούνται ορισμένες τεχνικές και νομικές διαδικαστικές απαιτήσεις, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων τρίτων σε αυτά τα δεδομένα. Η εκπλήρωση των εν λόγω απαιτήσεων απαιτεί συνήθως πολύ χρόνο και υψηλό επίπεδο γνώσεων, με αποτέλεσμα τα εν λόγω δεδομένα να υποχρησιμοποιούνται. Παρόλο που ορισμένα κράτη μέλη δημιουργούν δομές, διαδικασίες και, κάποιες φορές, νομοθετούν για να διευκολύνουν αυτού του είδους την περαιτέρω χρήση, αυτό δεν συμβαίνει σε όλη την Ένωση.»
66. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι, παρά τις ανωτέρω διευκρινίσεις, η σχέση της πρότασης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα δεν είναι σαφής. Ειδικότερα, ενδέχεται να δημιουργείται ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εκτεταμένη περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, η οποία, κατά το άρθρο 3 (Κατηγορίες δεδομένων) της πρότασης, θα εφαρμόζεται σε:

«[...] δεδομένα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα και τα οποία προστατεύονται για λόγους:

α) εμπορικού απορρήτου·

β) στατιστικού απορρήτου·

²⁶ ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56.

γ) προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τρίτων·

δ) προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

67. Στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης²⁷ δεν αποσαφηνίζονται επαρκώς το εύρος αυτής της εκτεταμένης περαιτέρω χρήσης και η αλληλεπίδραση της πρότασης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα. Επιπλέον, τίθενται υπό την ίδια γενική έννοια (του «σεβασμού των δικαιωμάτων των άλλων», κάτι το οποίο δεν είναι ορθό όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) «η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και η προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και εμπορικού απορρήτου».
68. Εκτιμούμε ότι η διατύπωση «δεδομένα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα και τα οποία προστατεύονται για λόγους», μεταξύ άλλων, «προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» [άρθρο 3 στοιχείο δ)] είναι, ταυτόχρονα:
- ατυχής, καθώς υποδηλώνει ότι η ρύθμιση της προστασίας των δεδομένων εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενώ στην πραγματικότητα θεσπίζει τους κανόνες της ελεύθερης κυκλοφορίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προστατεύοντας παράλληλα τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων προσώπων· και
 - εν μέρει ανακριβής, καθώς η οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα δεν αποκλείει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από το πεδίο εφαρμογής της²⁸, αλλά προβλέπει, στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο η), ότι [η οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα δεν εφαρμόζεται σε] «έγγραφα στα οποία η πρόσβαση απαγορεύεται ή περιορίζεται δυνάμει των καθεστώτων πρόσβασης για λόγους προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και τμήματα εγγράφων που είναι προσβάσιμα δυνάμει των εν λόγω καθεστώτων και περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα η περαιτέρω χρήση των οποίων είναι ασυμβίβαστη, βάσει νόμου, με τη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή διότι υπονομεύουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας του ατόμου, ιδίως σύμφωνα με το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων»²⁹.
69. Ωστόσο, η τελευταία αυτή πτυχή αυτή διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 7 της πρότασης³⁰. Ως προς αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ διερωτώνται για ποιον λόγο το σημαντικό αυτό ζήτημα (όπως και

²⁷ Βλ. στη σ. 8: «Στο κεφάλαιο II δημιουργείται μηχανισμός για την περαιτέρω χρήση ορισμένων κατηγοριών προστατευόμενων δεδομένων του δημόσιου τομέα, η οποία εξαρτάται από τον σεβασμό των δικαιωμάτων των άλλων (κυρίως για λόγους προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και προστασίας δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και εμπορικού απορρήτου). Αυτός ο μηχανισμός δεν θίγει την τομεακή νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα και την περαιτέρω χρήση τους. **Η περαιτέρω χρήση των εν λόγω δεδομένων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024** (στο εξής: οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα). Οι διατάξεις αυτού του κεφαλαίου δεν θεσπίζουν το δικαίωμα περαιτέρω χρήσης των εν λόγω δεδομένων, αλλά προβλέπουν ένα σύνολο εναρμονισμένων βασικών προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορεί να επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση των εν λόγω δεδομένων (π.χ. η απαίτηση μη αποκλειστικότητας).»

²⁸ Βλ. άρθρο 1 της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα.

²⁹ Συναφώς, βλ. επίσης αιτιολογικές σκέψεις 52 και 53, καθώς και άρθρο 1 παράγραφος 4 και άρθρο 10 της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα, το δεύτερο με ειδική μνεία στα δεδομένα έρευνας.

³⁰ «Τα δεδομένα που καλύπτονται από τον παρόντα Κανονισμό **δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024**, η οποία δεν εφαρμόζεται σε δεδομένα τα οποία δεν είναι προσβάσιμα λόγω

πολλά άλλα ζητήματα που αφορούν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) περιλαμβάνεται σε αιτιολογική σκέψη και όχι στο ουσιαστικό μέρος της πρότασης.

70. Επιπλέον, βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση αυτή, επειδή η πρόσβαση σε αυτά είναι ελεύθερη βάσει ενωσιακού ή εθνικών καθεστώτων πρόσβασης, και η περαιτέρω χρήση τους για συμβατές χρήσεις επιτρέπεται χωρίς να υπονομεύεται η προστασία της ιδιωτικότητας και της ακεραιότητας του φυσικού προσώπου, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και μπορούν να διατίθενται για περαιτέρω χρήση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην οδηγία αυτή και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων. Πράγματι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 154 του ΓΚΠΔ, η νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα «δεν θίγει και δεν επηρεάζει κατά κανένα τρόπο το επίπεδο προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου και του δικαίου των κρατών μελών και ιδίως δεν μεταβάλλει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που θεσπίζονται στον [ΓΚΠΔ]». Για τον σκοπό αυτό, όταν θεσπίζει νέες αρχές και κανόνες για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, ο νομοθέτης της ΕΕ θα πρέπει να προβλέπει τον αναγκαίο συμβιβασμό αυτής της περαιτέρω χρήσης με το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του ΓΚΠΔ³¹.
71. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι οι κανόνες της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα μαζί με εκείνους του ΓΚΠΔ προβλέπουν ήδη μηχανισμούς οι οποίοι επιτρέπουν την κοινοχρησία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα κατά τρόπο που συνάδει με τις απαιτήσεις που διέπουν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων. Επομένως, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να ευθυγραμμιστεί το κεφάλαιο II της πρότασης με τους υφιστάμενους κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ και με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν υπονομεύεται το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ και να αποφευχθεί, ταυτόχρονα, η δημιουργία ανασφάλειας δικαίου, λόγω έλλειψης ευθυγράμμισης, για τα φυσικά πρόσωπα, τους φορείς του δημόσιου τομέα και τους περαιτέρω χρήστες. Εναλλακτικά, με την επιφύλαξη των περαιτέρω επισημάνσεων στην παρούσα κοινή γνωμοδότηση όσον αφορά τις επιπτώσεις που έχουν, στο δικαίωμα των φυσικών προσώπων στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, οι κανόνες της πρότασης που ρυθμίζουν την περαιτέρω χρήση ορισμένων κατηγοριών προστατευόμενων δεδομένων τα οποία βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα μπορούσαν να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου II της πρότασης.

εμπορικού και στατιστικού απορρήτου και δεδομένα επί των οποίων τρίτα μέρη έχουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024, δεδομένου ότι το καθεστώς πρόσβασης αποκλείει ή περιορίζει την πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα για λόγους προστασίας των δεδομένων και προστασίας της ιδιωτικότητας και της ακεραιότητας του ατόμου, ιδίως σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων.» (η επισήμανση του συντάκτη).

³¹ Βλ. αιτιολογική σκέψη 154 καθώς και άρθρο 86 του ΓΚΠΔ με ειδική αναφορά στο ενωσιακό και στο εθνικό δίκαιο σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα.

3.3.2 Άρθρο 5: Προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα

72. Οι προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης των δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα προβλέπονται στο άρθρο 5 της πρότασης, όπως προσδιορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 11. Συναφώς, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ εκτιμούν ότι η πρόταση δημιουργεί κάποιους προβληματισμούς.
73. **Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ επαναλαμβάνουν ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία προβλέπεται στην πρόταση πραγματοποιείται σε πλήρη συμφωνία με τον ΓΚΠΔ και, επομένως, συνοδεύεται από τις κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία δεδομένων. Αυτό σημαίνει ότι η περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να σέβεται πάντοτε τις αρχές της νομιμότητας, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας καθώς και του περιορισμού του σκοπού, της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, της ακρίβειας, του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ.**
74. Στην περίπτωση αυτή, η αντικειμενικότητα, η διαφάνεια και ο περιορισμός του σκοπού είναι βασικές εγγυήσεις για τη δημιουργία εμπιστοσύνης στα φυσικά πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, ώστε να νιώθουν βέβαιοι ότι η περαιτέρω χρήση των πληροφοριών που παρέχουν θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπο που σέβεται τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους (βλ. αιτιολογική σκέψη 14 της πρότασης), δηλαδή ότι τα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα δεν θα χρησιμοποιηθούν εναντίον τους με απροσδόκητο τρόπο. Η σημασία της αρχής του περιορισμού του σκοπού καταδεικνύεται σαφώς στο πλαίσιο των μέτρων που εξετάζονται για την καταπολέμηση της COVID-19, π.χ. δεδομένα υγείας τα οποία θα υποβληθούν σε επεξεργασία υπό τον έλεγχο των αρχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ως υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων και τα οποία δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς ή άλλους σκοπούς μη συμβατούς προς εκείνον για τον οποίο συλλέχθηκαν αρχικώς³². Ως εκ τούτου, οι φορείς του δημόσιου δικαίου που είναι αρμόδιοι βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου να παρέχουν ή να αρνούνται πρόσβαση για περαιτέρω χρήση πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι η περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να επιτρέπεται μόνο όταν τηρείται η αρχή του περιορισμού του σκοπού η οποία καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) και στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ³³. Κάθε επακόλουθη χρήση δεδομένων, συλλεχθέντων και/ή ανταλλαγέντων για την επιδίωξη δημόσιου καθήκοντος (π.χ. για τη βελτίωση των μεταφορών / της κινητικότητας ή για την αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών για την υγεία), για εμπορικούς κερδοσκοπικούς σκοπούς (π.χ. ασφάλιση, μάρκετινγκ κ.λπ.) θα πρέπει να αποφεύγεται. Αυτή η υφέρπουσα διεύρυνση λειτουργιών ενδέχεται όχι μόνο να συνιστά παραβίαση των αρχών της προστασίας των δεδομένων του άρθρου 5 του ΓΚΠΔ, αλλά θα μπορούσε επίσης να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των φυσικών προσώπων στον μηχανισμό περαιτέρω χρήσης, η οποία αποτελεί βασικό σκοπό της πρότασης (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 14 και 19)³⁴.

³² Βλ. γνωμοδότηση του ΕΕΠΑ σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, σημείο 10.

³³ Βλ. συναφώς, αιτιολογική σκέψη 52 της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα.

³⁴ Βλ. γνωμοδότηση του ΕΕΠΑ σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, σημείο 25.

75. Επ' αυτού, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ υπενθυμίζουν ότι στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΑ αποσαφηνίζεται η έννοια της «συμβατής (με τον σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν αρχικώς) περαιτέρω επεξεργασίας» (δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα). Συγκεκριμένα, κατά τον ορισμό της «περαιτέρω χρήσης» στο άρθρο 2 σημείο 2 της πρότασης, όταν πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η περαιτέρω χρήση πρέπει να θεωρείται, από την άποψη της προστασίας των δεδομένων, περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα για επακόλουθους μη σαφώς περιγραφόμενους (εμπορικούς ή μη εμπορικούς) σκοπούς. Ωστόσο, το άρθρο 5 της πρότασης, το οποίο αφορά τις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης, δεν περιέχει καμία ένδειξη όσον αφορά τους σκοπούς για τους οποίους μπορεί να επιτραπεί νομίμως η περαιτέρω χρήση ούτε διευκρινίζει ότι οι σκοποί τυχόν επακόλουθης περαιτέρω χρήσης πρέπει να προσδιορίζονται προσεκτικά και να ορίζονται σαφώς στο ενωσιακό ή στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή ε) και το άρθρο 6 παράγραφος 3 του ΓΚΠΑ³⁵, ώστε να πληρούνται ενδεχομένως οι απαιτήσεις του άρθρου 23 παράγραφος 1 του ΓΚΠΑ βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΑ³⁶.
76. Γενικότερα, η πρόταση δεν φαίνεται να θεσπίζει καμία νομική υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα να διαθέτουν για περαιτέρω χρήση τα δεδομένα που βρίσκονται στην κατοχή τους ούτε στοχεύει ρητώς στη διασφάλιση των σκοπών που απαριθμούνται στο άρθρο 23 του ΓΚΠΑ.
77. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν θερμά να τροποποιηθεί η πρόταση ώστε να αποσαφηνιστεί ότι η περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα μπορεί να επιτρέπεται μόνον εάν βασίζεται σε ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία η οποία καθορίζει κατάλογο σαφών και συμβατών σκοπών για τους οποίους η περαιτέρω επεξεργασία μπορεί να επιτραπεί νομίμως ή συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση των σκοπών που προβλέπονται στο άρθρο 23 του ΓΚΠΑ.**
78. **Επιπλέον, και σύμφωνα με την προαναφερθείσα σύσταση, προκειμένου να επιτρέπεται η νόμιμη πρόσβαση «χρηστών δεδομένων» σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως αναφέρεται στον ορισμό των «χρηστών δεδομένων» στο άρθρο 2 σημείο 6 της πρότασης, οι φορείς του δημόσιου τομέα, οι οποίοι είναι αρμόδιοι βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου να παρέχουν ή να αρνούνται αυτήν την πρόσβαση για περαιτέρω χρήση, πρέπει να στηρίζονται σε κατάλληλη νομική**

³⁵ Κατά το άρθρο 6 παράγραφος 3 του ΓΚΠΑ, το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο θα πρέπει, βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή στοιχείο ε) του ΓΚΠΑ, να προσδιορίζει μεταξύ άλλων τον «περιορισμό του σκοπού» της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και τους «σκοπούς της κοινοποίησης» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

³⁶ Εξάλλου, η συμπερίληψη των δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα τα οποία προστατεύονται για λόγους στατιστικού απορρήτου στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου II της πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο της 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παρά την αρχή που διατυπώνεται στο άρθρο της 3 παράγραφος 3, ενδέχεται να παραβιάζει τις βασικές αρχές της προστασίας δεδομένων στον τομέα της στατιστικής και, ειδικότερα, την αρχή του περιορισμού του σκοπού, κατά την οποία απαγορεύεται αυστηρά η χρήση εμπιστευτικών δεδομένων για μη αποκλειστικά στατιστικούς σκοπούς, υπονομεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εμπιστοσύνη των φυσικών προσώπων όσον αφορά την παροχή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν για στατιστικούς σκοπούς [βλ. αιτιολογική σκέψη 27 του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές, και τα σημεία 4.1 και 4.2 της σύστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης αριθ. R (97)18 σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία για στατιστικούς σκοπούς].

βάση κατά το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ η οποία εφαρμόζεται στην εν λόγω κοινοποίηση. Ωστόσο, η πυχή αυτή δεν διευκρινίζεται στο άρθρο 5 της πρότασης το οποίο αφορά τις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα.

79. Συγκεκριμένα, η αιτιολογική σκέψη 11 της πρότασης, όπως και το σχετικό άρθρο 5 παράγραφοι 3 έως 6, δεν παραπέμπει στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο το οποίο θα μπορούσε να παράσχει τη νομική βάση κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή ε) του ΓΚΠΔ, αλλά προβλέπει τα εξής (η έμφαση του συντάκτη): «*Ειδικότερα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να διαβιβάζονται για περαιτέρω χρήση σε τρίτο μέρος μόνο όταν υπάρχει νομική βάση η οποία επιτρέπει την εν λόγω διαβίβαση*». Συναφώς, επισημαίνεται ότι η παραπομπή θα πρέπει να γίνεται στη νομική βάση «κατά τον ΓΚΠΔ». Επιπλέον, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη περιορίζεται να αναφέρει ότι «*[οι] φορείς του δημόσιου τομέα θα πρέπει να διευκολύνουν κατά περίπτωση την περαιτέρω χρήση δεδομένων με βάση τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων ή αδειών που παρέχουν νομικά πρόσωπα για την περαιτέρω χρήση δεδομένων που τα αφορούν με κατάλληλα τεχνικά μέσα. Από αυτήν την άποψη, ο φορέας του δημόσιου τομέα θα πρέπει να βοηθά τους δυνητικούς περαιτέρω χρήστες να ζητήσουν την εν λόγω συγκατάθεση μέσω της δημιουργίας τεχνικών μηχανισμών που επιτρέπουν τη διαβίβαση αιτημάτων συγκατάθεσης από περαιτέρω χρήστες, εάν αυτό είναι πρακτικά εφικτό. Δεν θα πρέπει να παρέχονται στοιχεία επικοινωνίας που δίνουν στους περαιτέρω χρήστες τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν απευθείας με τα υποκείμενα των δεδομένων ή τις εταιρείες.*»
80. Η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 14 της πρότασης είναι επίσης ασαφής όσον αφορά τον προσδιορισμό της αλληλεπίδρασης του κεφαλαίου αυτού της πρότασης με τον ΓΚΠΔ: «*[...] Επομένως, θα πρέπει να εφαρμοστούν επιπρόσθετες διασφαλίσεις για καταστάσεις στις οποίες η περαιτέρω χρήση τέτοιων δεδομένων του δημόσιου τομέα πραγματοποιείται με βάση επεξεργασία των δεδομένων εκτός του δημόσιου τομέα. Μια τέτοια επιπρόσθετη διασφάλιση θα αποτελούσε η υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα φυσικών και νομικών προσώπων (ειδικότερα την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εμπορικά ευαίσθητων δεδομένων και την προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας) σε περίπτωση διαβίβασης των εν λόγω δεδομένων σε τρίτες χώρες*»³⁷.
81. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι το άρθρο 5 παράγραφος 6 της πρότασης περιέχει τη φράση «*[ό]ταν δεν είναι δυνατή η χορήγηση του δικαιώματος περαιτέρω χρήσης δεδομένων σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 3 έως 5 και δεν υπάρχει άλλη νομική βάση για τη διαβίβαση των δεδομένων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 [...]*». Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκτιμούν ότι οι προϋποθέσεις που απαριθμούνται στις παραγράφους 3 έως 5 (μεταξύ άλλων, πρόσβαση σε δεδομένα και περαιτέρω χρήση δεδομένων εντός ασφαλούς περιβάλλοντος επεξεργασίας) δεν μπορούν να θεωρηθούν εναλλακτική

³⁷ Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν θα πρέπει να λαμβάνουν απλώς υπόψη το νομικό πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων, αλλά και να **συμμορφώνονται** με αυτό.

δυνατότητα των νομικών βάσεων που απαριθμούνται εξαντλητικά στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, εκτός αν στις ως άνω παραγράφους γίνει αναφορά στο δίκαιο (της Ένωσης) ή κράτους μέλους³⁸.

82. Επιπλέον, δεν είναι σαφής ο ρόλος του φορέα του δημόσιου τομέα όσον αφορά τη βοήθεια που παρέχει σε περαιτέρω χρήστες προκειμένου να εξασφαλίσουν τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων για την περαιτέρω χρήση. Όσον αφορά το άρθρο 5 παράγραφος 6 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν επίσης ότι η διάταξη αυτή θεσπίζει για τον φορέα του δημόσιου τομέα μια υποχρέωση («βοηθά»), της οποίας το περιεχόμενο δεν ορίζεται σαφώς. Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιοριστεί η νομική βάση κατά τον ΓΚΠΔ για την προσέγγιση υποκειμένων των δεδομένων με σκοπό την εξασφάλιση της συγκατάθεσής τους για την περαιτέρω χρήση, καθώς και η αντίστοιχη αρμοδιότητα που σχετίζεται με την εξασφάλιση έγκυρης συγκατάθεσης βάσει του άρθρου 7 του ΓΚΠΔ³⁹. Συναφώς, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η σαφής ανισορροπία ισχύος η οποία υπάρχει συχνά στη σχέση μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και των δημόσιων αρχών⁴⁰. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι η επιλογή κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η απόδειξη της δυνατότητας νόμιμης εφαρμογής της επιλεγείσας νομικής βάσης (στην προκειμένη περίπτωση, συγκατάθεση) εναπόκειται στον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων.
83. **Επομένως, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας που θεσπίζεται στον ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά να διευκρινιστεί, στις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης που προβλέπονται στο άρθρο 5 της πρότασης, ότι πρέπει να προβλέπεται κατάλληλη νομική βάση στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο κατά τον ΓΚΠΔ, η οποία θα προσδιορίζεται προσεκτικά από τους φορείς του δημόσιου τομέα όσον αφορά κάθε επακόλουθη περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.**
84. Άλλα βασικά στοιχεία για την οικοδόμηση του επιπέδου εμπιστοσύνης στο οποίο αποβλέπει η πρόταση είναι οι αρχές της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση του αν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν στους φορείς του δημόσιου τομέα, ή τα οποία υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία από τους φορείς αυτούς κατά την άσκηση των δημόσιων καθηκόντων τους, θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω χρήσης, και για ποιους σκοπούς, καθώς και τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους θα γνωστοποιηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, τα υποκείμενα των δεδομένων υποχρεούνται βάσει του εθνικού δικαίου να παρέχουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν σε δημόσιους φορείς επειδή υπέχουν υποχρεώσεις εκ του νόμου ή επειδή υποβάλλουν αίτηση για δημόσια πράξη ή υπηρεσία⁴¹.

³⁸ Ενδέχεται να είναι επίσης σκόπιμο να διευκρινιστεί, χάριν σαφήνειας, ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 της πρότασης, δεν επιτρέπουν (δεν συνιστούν νομική βάση για) την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

³⁹ Θα είναι αρμοδιότητα του φορέα του δημόσιου τομέα ή του περαιτέρω χρήστη;

⁴⁰ Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι η συγκατάθεση δεν αποτελεί, στις περισσότερες περιπτώσεις, κατάλληλη νομική βάση για τις δραστηριότητες επεξεργασίας των δημόσιων αρχών. Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές 5/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τη συγκατάθεση βάσει του κανονισμού 2016/579 στη διεύθυνση https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_el.pdf.

⁴¹ Βλ. Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-201/14, Smaranda Bara και λοιποί, 1η Οκτωβρίου 2015, ECLI:EU:C:2015:638.

85. Ωστόσο, στις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης που καθορίζονται στο άρθρο 5 της πρότασης δεν γίνεται καμία αναφορά στις υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα να ενημερώνουν τα υποκείμενα των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ ούτε στην αναγκαιότητα συμμετοχής των υποκείμενων των δεδομένων στη διαδικασία που καθιστά δυνατή την περαιτέρω χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν. Αυτό όχι μόνο υπονομεύει τις αρχές της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας που θεσπίζονται στον ΓΚΠΔ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα φυσικά πρόσωπα έχουν σαφή επισκόπηση και έλεγχο των ενδεχόμενων χρήσεων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, αλλά αντίκειται επίσης στον ίδιο τον σκοπό της πρότασης, ο οποίος είναι να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των υποκείμενων των δεδομένων στο γεγονός ότι η περαιτέρω χρήση «θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπο που σέβεται τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους»⁴². **Επομένως, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να περιληφθεί στην πρόταση σαφής αναφορά στις υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα να ενημερώνουν τα υποκείμενα των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ, ώστε να υποστηριχθεί η άσκηση των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζει η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, και ειδικότερα το δικαίωμα εναντίωσης βάσει του άρθρου 21 του ΓΚΠΔ. Επ' αυτού, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν επίσης να καθοριστούν στην πρόταση κατάλληλα μέσα με τα οποία τα φυσικά πρόσωπα θα μπορούν να συμμετέχουν, με ανοικτό και συνεργατικό τρόπο, στη διαδικασία που επιτρέπει την περαιτέρω χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν.**
86. Επιπλέον, προκειμένου να επιτευχθεί εύλογος βαθμός εμπιστοσύνης στον μηχανισμό περαιτέρω χρήσης, οι φορείς του δημόσιου τομέα, οι οποίοι είναι αρμόδιοι βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου να επιτρέπουν την πρόσβαση για την περαιτέρω χρήση, θα πρέπει να σέβονται την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και να λαμβάνουν υπόψη την ειδική προστασία που απαιτείται για συγκεκριμένους τομείς οι οποίοι χειρίζονται σε τακτική βάση ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ο τομέας της υγείας, όταν καθορίζουν το εύρος και τις προϋποθέσεις παροχής πρόσβασης για την περαιτέρω χρήση. Κατά τη λήψη των αποφάσεων αυτών, θα πρέπει να λαμβάνονται επίσης προσεκτικά υπόψη η ακρίβεια, ο περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης, η ακεραιότητα και η εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και οι δυνητικές επιπτώσεις στα ενδιαφερόμενα υποκείμενα των δεδομένων.
87. **Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εφιστούν την προσοχή του νομοθέτη στην αναγκαιότητα να εξεταστούν οι απαραίτητες απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως σε «ευαίσθητους τομείς», όπως ο τομέας της υγείας, κατά τη θέσπιση των κανόνων που διέπουν την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και οι σχετικές προϋποθέσεις και οι συγκεκριμένες εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων.**
88. Ειδικότερα, κατά τον ΓΚΠΔ, η εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων (ΕΑΠΔ) αποτελεί βασικό εργαλείο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων λαμβάνονται δεόντως υπόψη και ότι τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των φυσικών προσώπων προστατεύονται καταλλήλως, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στον μηχανισμό περαιτέρω χρήσης. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να περιληφθεί στο κείμενο της πρότασης η υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα να διενεργούν ΕΑΠΔ σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων που εμπίπτει στο άρθρο 35 του ΓΚΠΔ⁴³. Η ΕΑΠΔ θα συμβάλει στον

⁴² Βλ. αιτιολογική σκέψη 14 της πρότασης.

⁴³ Βλ. συναφώς, αιτιολογική σκέψη 53 της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα.

προσδιορισμό των κινδύνων και των κατάλληλων εγγυήσεων για την προστασία δεδομένων για την περαιτέρω χρήση, για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, ειδικότερα για συγκεκριμένους τομείς οι οποίοι χειρίζονται σε τακτική βάση ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η απόφαση σχετικά με την περαιτέρω χρήση θα πρέπει όχι μόνον να θεμελιώνεται στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, αλλά, ιδίως για ορισμένους «ευαίσθητους τομείς» (τομέας της υγείας, αλλά και μεταφορές ή δίκτυα ενέργειας), θα πρέπει να βασίζεται επίσης στην εκτίμηση αυτή, καθώς και στις ειδικές προϋποθέσεις για τους περαιτέρω χρήστες και τις συγκεκριμένες εγγυήσεις για τα υποκείμενα των δεδομένων (για παράδειγμα, αποσαφήνιση των κινδύνων απο-ανωνυμοποίησης ανωνυμοποιημένων δεδομένων και των εγγυήσεων κατά των κινδύνων αυτών). Τέλος, όπου είναι δυνατόν, τα αποτελέσματα της εκτίμησης αυτής θα πρέπει να δημοσιοποιούνται, ως περαιτέρω μέτρο βελτίωσης της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας⁴⁴.

89. Όσον αφορά τις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης, στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της πρότασης διευκρινίζεται ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα «μπορούν» να επιβάλλουν υποχρέωση περαιτέρω χρήσης μόνο προηγουμένως ανωνυμοποιημένων ή ψευδωνυμοποιημένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν υποχρεούνται να προεπεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ώστε να διαθέτουν σε περαιτέρω χρήστες μόνο προηγουμένως ανωνυμοποιημένα ή ψευδωνυμοποιημένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Επομένως, οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να κοινοποιούν σε περαιτέρω χρήστες ακόμη και δεδομένα που καθιστούν δυνατή την άμεση ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα, εάν η παροχή ανωνυμοποιημένων δεδομένων «δεν καλύπτει τις ανάγκες του περαιτέρω χρήστη»⁴⁵. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσε να επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις εγκαταστάσεις του φορέα ή από απόσταση, εντός ασφαλούς περιβάλλοντος επεξεργασίας από τους φορείς του δημόσιου τομέα βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 4 της πρότασης. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των ταχειών εξελίξεων στις τεχνικές απο-ανωνυμοποίησης και της διαθεσιμότητας προηγμένων υπολογιστικών πόρων, ο νομοθέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι η ανωνυμοποίηση, η ψευδωνυμοποίηση, ακόμη και η χρήση ασφαλούς περιβάλλοντος δεν μπορούν να θεωρηθούν σε κάθε περίπτωση απαλλαγμένες από αδυναμίες, ιδίως μακροπρόθεσμα.
90. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι η αιτιολογική σκέψη 11 της πρότασης προβλέπει ότι η «χρήση ενός τέτοιου ασφαλούς περιβάλλοντος επεξεργασίας» μπορεί να πραγματοποιείται από τον φορέα του δημόσιου τομέα με προϋπόθεση *«την υπογραφή από τον περαιτέρω χρήστη συμφωνίας εμπιστευτικότητας η οποία απαγορεύει την αποκάλυψη οποιωνδήποτε πληροφοριών που θέτουν σε κίνδυνο τα δικαιώματα και τα συμφέροντα τρίτων μερών και τις οποίες μπορεί να έχει αποκτήσει ο περαιτέρω χρήστης παρά τις διασφαλίσεις που εφαρμόζονται»*. **Ωστόσο, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν επίσης να περιληφθεί παραπομπή σε αυτήν τη συμφωνία εμπιστευτικότητας στο νομικό κείμενο της πρότασης στις προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης που προβλέπονται στο άρθρο 5. Η συμφωνία αυτή θα πρέπει επίσης να απαγορεύει στους περαιτέρω χρήστες να προβαίνουν σε απο-ανωνυμοποίηση των δεδομένων οποιουδήποτε φυσικού προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα και θα πρέπει να προβλέπει**

⁴⁴ Βλ. γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ επί της πρότασης αναδιατύπωσης της οδηγίας για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, στη διεύθυνση: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-07-11_psi_directive_opinion_en.pdf

⁴⁵ Βλ. αιτιολογική σκέψη 11 της πρότασης.

την υποχρέωση των περαιτέρω χρηστών να αξιολογούν σε συνεχή βάση τους κινδύνους απο-ανωνυμοποίησης και να αναφέρουν τυχόν παραβίαση δεδομένων η οποία απορρέει από την απο-ανωνυμοποίηση των δεδομένων των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων όχι μόνο στην αρχή προστασίας δεδομένων και στα φυσικά πρόσωπα βάσει των άρθρων 33 και 34 του ΓΚΠΔ, αλλά και στον ενδιαφερόμενο φορέα του δημόσιου τομέα.

91. Εν πάση περιπτώσει, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι η ανωνυμοποίηση και η ψευδωνυμοποίηση δεν μπορούν να τοποθετούνται στο ίδιο επίπεδο και θα πρέπει να σταθμίζονται διαφορετικά από τους φορείς του δημόσιου τομέα κατά την αξιολόγηση της περαιτέρω χρήσης από την άποψη της προστασίας των δεδομένων. Συγκεκριμένα, η ανωνυμοποίηση αποτελεί μέσο προώθησης της περαιτέρω χρήσης πληροφοριών του δημόσιου τομέα για τη διευκόλυνση του ανταγωνισμού, με παράλληλη εκπλήρωση των διάφορων απαιτήσεων που προβλέπονται στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, δεδομένου ότι οι «ανώνυμες πληροφορίες», όπως προσδιορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 26 του ΓΚΠΔ, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας. Αντιθέτως, πληροφορίες οι οποίες ψευδωνυμοποιήθηκαν (κάτι το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε απο-ανωνυμοποίηση από φυσικό πρόσωπο με τη χρήση πρόσθετων πληροφοριών) θα πρέπει να συνεχίσουν να θεωρούνται «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», με αποτέλεσμα να απαιτείται η εφαρμογή άλλων μέτρων τα οποία προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, καθώς και η παράλληλη μείωση των κινδύνων για τα υποκείμενα των δεδομένων και η παροχή συνδρομής στους φορείς του δημόσιου τομέα και στους περαιτέρω χρήστες ώστε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις προστασίας των δεδομένων που υπέχουν (ειδικότερα, να τηρήσουν τις αρχές της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων). Οι τελευταίες αυτές παρατηρήσεις ισχύουν επίσης για τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της πρότασης τα οποία οι φορείς του δημοσίου τομέα μπορούν να επιβάλλουν ως προϋποθέσεις περαιτέρω χρήσης.

3.3.3 Άρθρο 5 παράγραφος 11: Περαιτέρω χρήση «ιδιαίτερα ευαίσθητων» δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα

92. Το άρθρο 5 παράγραφος 11 εισάγει την έννοια των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα που έχουν προσδιοριστεί ως «ιδιαίτερα ευαίσθητα», όσον αφορά τη διαβίβαση σε τρίτες χώρες, βάσει του δικαίου της Ένωσης. Η αιτιολογική σκέψη 19 της πρότασης παρέχει ορισμένα παραδείγματα: «στον τομέα της υγείας, ορισμένα σύνολα δεδομένων που είναι στην κατοχή παραγόντων του συστήματος δημόσιας υγείας, όπως δημόσιων νοσοκομείων» «θα μπορούσαν να προσδιοριστούν ως ιδιαίτερα ευαίσθητα δεδομένα υγείας», «για παράδειγμα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων υγείας ή άλλης τομεακής νομοθεσίας». Όσον αφορά τα συγκεκριμένα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με τις οποίες θεσπίζονται ειδικές προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στη διαβίβαση των δεδομένων αυτών σε τρίτες χώρες.
93. Συναφώς, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι, ακόμη και αν οι πληροφορίες που περιέχονται σε ανωνυμοποιημένο σύνολο δεδομένων δεν ενέχουν κίνδυνο άμεσης ταυτοποίησης ή εντοπισμού ενός φυσικού προσώπου, όταν οι πληροφορίες αυτές συνδυάζονται με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες μπορεί να υφίσταται κίνδυνος έμμεσης ταυτοποίησης και, επομένως, οι πληροφορίες αυτές είναι πιθανό να εμπίπτουν στο πεδίο του ορισμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, όσο περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες και όσο περισσότερο τα δεδομένα

χρησιμοποιούνται περαιτέρω και καθίστανται κοινόχρηστα τόσο πιο δυσχερές θα είναι η διασφάλιση ανωνυμοποίησης με την πάροδο του χρόνου.⁴⁶ Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επιθυμούν να επιστήσουν την προσοχή στο γεγονός ότι μεγάλο μέρος των δεδομένων που ήδη σήμερα –και ολοένα περισσότερο στο μέλλον– παράγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω τεχνικών τεχνητής νοημοσύνης, μηχανικής μάθησης, διαδικτύου των πραγμάτων, υπολογιστικής νέφους και ανάλυσης μαζικών δεδομένων είναι συχνά πιθανό να εμπίπτουν στο πεδίο του ορισμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην περίπτωση αυτή, **το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ καλούν τον νομοθέτη να λάβει υπόψη ότι ακόμη και η περαιτέρω χρήση «ιδιαίτερα ευαίσθητων» δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται στην πρόταση ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν αυτά τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα είναι αποτέλεσμα της ανωνυμοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, επομένως, πληροφοριών που συνδέονται αρχικά με φυσικά πρόσωπα.** Συγκεκριμένα, και στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να διασφαλίζονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά να αποσαφηνιστεί η έννοια των «ιδιαίτερα ευαίσθητων δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα», τουλάχιστον μέσω της παροχής συγκεκριμένων παραδειγμάτων.

3.3.4 Άρθρο 6: Τέλη για την περαιτέρω χρήση των δεδομένων

94. Όσον αφορά τα τέλη που προβλέπονται στο άρθρο 6 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα περιέχει ρητή παραπομπή στο «κόστος ανωνυμοποίησης» στις αιτιολογικές σκέψεις 36 και 38 καθώς και στο άρθρο 6 παράγραφοι 1, 4 και 5. Ειδικότερα, η οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα προβλέπει εξαίρεση στη δωρεάν περαιτέρω χρήση εγγράφων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε φορείς του δημόσιου τομέα να χρεώνουν στους περαιτέρω χρήστες τα εύλογα έξοδα που πραγματοποιούν για την προεπεξεργασία, την ομαδοποίηση και/ή την ανωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προσφέρουν για περαιτέρω χρήση, σε περιπτώσεις στις οποίες η χρήση των τεχνικών αυτών είναι δικαιολογημένη λαμβανομένων υπόψη των αυξημένων κινδύνων που συνεπάγεται η προσφορά τέτοιων δεδομένων για περαιτέρω χρήση.
95. Δεδομένου ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η ψευδωνυμοποίηση ή η ανωνυμοποίηση πληροφοριών που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα μπορεί να είναι περίπλοκη, χρονοβόρα και δαπανηρή εργασία η οποία απαιτεί εμπειρογνομosύνη που ενδέχεται να μην είναι πάντοτε διαθέσιμη, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να προβλεφθεί στο άρθρο 6 παράγραφος 5 της πρότασης **ότι τα τέλη που χρεώνουν οι φορείς του δημόσιου τομέα για να επιτρέψουν την περαιτέρω χρήση δεδομένων μπορούν να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα έξοδα που πραγματοποιούν οι φορείς του δημόσιου τομέα για την ψευδωνυμοποίηση ή την ανωνυμοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διατίθενται για περαιτέρω χρήση.**

⁴⁶ Βλ. συναφώς τη γνώμη 5/2014 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 σχετικά με τις τεχνικές ανωνυμοποίησης (WP 216), καθώς και την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 19ης Οκτωβρίου 2016, Patrick Breyer κατά Bundesrepublik Deutschland, στην υπόθεση C-582/14, η οποία παραπέμπει στην αιτιολογική σκέψη 26 της οδηγίας 95/46/EK και εξετάζει τα νομικά και πρακτικά μέσα με τα οποία η απο-ανωνυμοποίηση μπορεί να επηρεάζεται από τη χρήση πρόσθετων πληροφοριών που κατέχουν τρίτοι. Το ζήτημα αυτό θα εξεταστεί περαιτέρω στις προσεχείς κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ σχετικά με την ανωνυμοποίηση/ψευδωνυμοποίηση.

96. Επισημαίνεται επίσης ότι **η πρόταση αντιστρέφει τη γενική αρχή της δωρεάν περαιτέρω χρήσης που καθιερώνεται στην οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα**. Πράγματι, το άρθρο 6 παράγραφος 1 της πρότασης ορίζει ότι «*οι φορείς του δημόσιου τομέα που επιτρέπουν την περαιτέρω χρήση των κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 μπορούν να χρεώνουν τέλη για τη δυνατότητα περαιτέρω χρήσης των εν λόγω δεδομένων*». Επομένως, επ' αυτού, η αλληλεπίδραση με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα είναι ασαφής.
97. Επιπλέον, παρατηρείται ότι, μολονότι στο άρθρο 6 παράγραφος 5 διευκρινίζεται ότι «[τ]α τέλη προκύπτουν από το κόστος που σχετίζεται με την επεξεργασία των αιτημάτων περαιτέρω χρήσης (...)», η πρόταση φαίνεται να εισάγει οικονομικά κίνητρα για τους φορείς του δημόσιου τομέα προκειμένου να επιτρέπουν την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
98. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 6 παράγραφος 4 επιβάλλει στους φορείς του δημόσιου τομέα την υποχρέωση να «*λαμβάνουν μέτρα ώστε να παρέχουν κίνητρα για την περαιτέρω χρήση των κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 [που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα] για μη εμπορικούς σκοπούς και από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις*».
99. Το ζήτημα αυτό, υπό το πρίσμα επίσης των σημείων της πρότασης που επιδέχονται κριτικής και περιγράφονται στις γενικές παρατηρήσεις της παρούσας κοινής γνωμοδότησης, είναι προβληματικό από την άποψη της προστασίας των δεδομένων, όσον αφορά τόσο τη νομική όσο και την πρακτική εφαρμογή. Ειδικότερα, η έλλειψη σαφήνειας σχετικά με το είδος των κινήτρων και τους αποδέκτες αυτών ενδέχεται να εγείρει πρόσθετα ερωτήματα όσον αφορά το αν η συγκατάθεση, ως μία από τις νομικές βάσεις στις οποίες στηρίζεται το άρθρο 5 παράγραφος 6 της πρότασης για την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα είναι η κατάλληλη νομική βάση, ιδίως σε σχέση με την ελευθερία των φυσικών προσώπων να επιλέξουν να αρνηθούν να παράσχουν τη συγκατάθεσή τους για την περαιτέρω χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν ή να αποσύρουν τη συγκατάθεση αυτή⁴⁷.

3.3.5 Διακυβέρνηση και θεσμικές πτυχές: άρθρο 7 (αρμόδιοι φορείς), άρθρο 8 (ενιαίο σημείο πληροφόρησης).

100. Η πρόταση προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα ενιαίο σημείο επαφής για την περαιτέρω χρήση δεδομένων του δημόσιου τομέα (άρθρο 8) και να συστήσουν φορείς οι οποίοι θα είναι επιφορτισμένοι με τη στήριξη των φορέων του δημόσιου τομέα με τεχνικά μέσα και νομική συνδρομή για την περαιτέρω χρήση δεδομένων του δημόσιου τομέα (άρθρο 7). Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3, στους εν λόγω «αρμόδιους φορείς» μπορεί να ανατεθεί να παρέχουν πρόσβαση για την περαιτέρω χρήση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

⁴⁷ Όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές 5/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τη συγκατάθεση βάσει του ΓΚΠΔ, γενικά, κάθε στοιχείο ανάρμοστης πίεσης ή επιρροής στο υποκείμενο των δεδομένων (που μπορεί να εκδηλωθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους) η οποία δεν επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να ασκήσει ελεύθερα τη βούλησή του καθιστά τη συγκατάθεση ανίσχυρη.

101. Ως εκ τούτου, οι αρμόδιοι φορείς, θα συνδράμουν, μεταξύ άλλων, τους φορείς του δημόσιου τομέα κατά την εξασφάλιση συγκατάθεσης ή άδειας για την περαιτέρω χρήση, ενώ μπορεί επίσης να τους ανατεθεί να παρέχουν πρόσβαση για την περαιτέρω χρήση δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέα του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
102. Πρώτον, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί η διάταξη του άρθρου 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ), ιδίως λόγω της ασάφειας της ορολογίας που χρησιμοποιείται («άδεια από τους περαιτέρω χρήστες για την περαιτέρω χρήση»· «για αλτρουιστικούς και άλλους σκοπούς»· «σύμφωνα με συγκεκριμένες αποφάσεις των κατόχων των δεδομένων»). Ως εκ τούτου, το συνολικό νόημα της διάταξης («οι αρμόδιοι φορείς παρέχουν συνδρομή στους φορείς του δημόσιου τομέα, εφόσον είναι σκόπιμο, κατά την εξασφάλιση συγκατάθεσης ή άδειας από τους περαιτέρω χρήστες για την περαιτέρω χρήση για αλτρουιστικούς ή άλλους σκοπούς») είναι επίσης ασαφές.
103. Δεύτερον, παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω φορείς είναι ουσιαστικά επιφορτισμένοι με καθήκοντα παροχής στήριξης και συμβουλών στους φορείς του δημόσιου τομέα όσον αφορά την περαιτέρω χρήση δεδομένων, ορισμένα από τα καθήκοντά τους αφορούν την εφαρμογή των διασφαλίσεων που προβλέπονται στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και την προώθηση της προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των φυσικών προσώπων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν. Ωστόσο, το κεφάλαιο II της πρότασης δεν διευκρινίζει αν οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων –στις οποίες ο ΓΚΠΔ απονέμει, μεταξύ άλλων, συμβουλευτικές εξουσίες– μπορούν να οριστούν ως αρμόδιοι φορείς σύμφωνα το άρθρο 7 της πρότασης⁴⁸.
104. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ υπογραμμίζουν, πρώτον, ότι ο ορισμός και ο πολλαπλασιασμός των αρμόδιων φορέων που μπορούν να ασχολούνται, ως έναν βαθμό, με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του κεφαλαίου II της πρότασης θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη δημιουργία μιας πραγματικά περίπλοκης κατάστασης για τους φορείς του δημόσιου τομέα, τους περαιτέρω χρήστες και τα υποκείμενα των δεδομένων, και επίσης να επηρεάσουν τη συνέπεια όσον αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ. **Ως εκ τούτου, στο μέτρο που τα δεδομένα που υπόκεινται σε περαιτέρω χρήση βάσει της πρότασης είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων θα πρέπει να είναι οι μόνες αρμόδιες για την εποπτεία της επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Θα πρέπει να παρασχεθούν επαρκείς πόροι στις εν λόγω αρχές ώστε να μπορούν να εκτελούν αποτελεσματικά και αποδοτικά αυτό το καθήκον.**
105. Επιπλέον, σε περίπτωση που οριστούν ειδικοί φορείς για να συνδράμουν τους φορείς του δημόσιου τομέα και τους περαιτέρω χρήστες, και τους ανατεθεί να παρέχουν πρόσβαση για την περαιτέρω χρήση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι φορείς αυτοί δεν μπορούν να αναφέρονται ως «αρμόδιοι», δεδομένου ότι δεν θα ενεργούν ως

⁴⁸ Όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, στο πλαίσιο υφιστάμενων χώρων δεδομένων, όπως ο γαλλικός κόμβος δεδομένων υγείας, σε σχέση με τον οποίο η γαλλική αρχή προστασίας δεδομένων είναι η αρχή που είναι αρμόδια να επιτρέπει την πρόσβαση σε συγκεκριμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Βλ. επίσης, σε σχέση με το ζήτημα αυτό, τις συμβουλευτικές εξουσίες που ανατίθενται στις αρχές προστασίας δεδομένων στο πλαίσιο ΕΑΠΔ, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο β) και το άρθρο 58 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ.

εποπτική αρχή που έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί και να επιβάλλει τις διατάξεις που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η συνεκτικότητα της εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι δραστηριότητες και οι υποχρεώσεις των εν λόγω ορισθέντων φορέων πρέπει επίσης να υπόκεινται στην άμεση αρμοδιότητα και εποπτεία των αρχών προστασίας δεδομένων, όταν τίθεται ζήτημα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

106. Όσον αφορά την αρμοδιότητα και τα καθήκοντά τους βάσει του ΓΚΠΔ, οι αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν ήδη ειδική εμπειρογνώσια όσον αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων, καθώς και την προώθηση της ευαισθητοποίησης του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία σχετικά με την υποχρέωσή τους σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια μεταξύ του θεσμικού πλαισίου που προβλέπεται στο κεφάλαιο II της πρότασης και του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ και ΕΕΠΔ συνιστούν να διευκρινιστεί ότι οι κύριες αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και την επιβολή των διατάξεων του κεφαλαίου II που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με τους ειδικούς φορείς οι οποίοι ορίζονται, βάσει της πρότασης, για να συνδράμουν τους φορείς του δημόσιου τομέα και τους περαιτέρω χρήστες, και στους οποίους ανατίθεται να παρέχουν πρόσβαση για την περαιτέρω χρήση δεδομένων, σε διαβούλευση με άλλες αρχές αρμόδιες για σχετικούς τομείς, όταν είναι αναγκαίο, ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.
107. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν επίσης ότι, για τους περαιτέρω χρήστες που επιθυμούν να προσβάλουν την απόφαση άρνησης πρόσβασης για περαιτέρω χρήση, η πρόταση προβλέπει, στο άρθρο 8 παράγραφος 4, μηχανισμό προσφυγής, ο οποίος είναι διαφορετικός από εκείνον που θεσπίζεται βάσει της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα (βλ. άρθρο 4 παράγραφος 4), τα ένδικα μέσα περιλαμβάνουν τη δυνατότητα επανεξέτασης από αμερόληπτο φορέα επανεξέτασης με την κατάλληλη εμπειρογνομosύνη, όπως μεταξύ άλλων, «η εθνική αρχή που έχει συσταθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 ή εθνική δικαστική αρχή, των οποίων οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τον αντίστοιχο φορέα του δημόσιου τομέα». Στο πλαίσιο αυτό, με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που έχουν ήδη διατυπωθεί στην παρούσα κοινή γνωμοδότηση σχετικά με την ανάγκη αποσαφήνισης της αλληλεπίδρασης της πρότασης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εφιστούν την προσοχή του νομοθέτη στις ασυνέπειες μεταξύ των δύο αυτών συνόλων κανόνων.

3.4 Απαιτήσεις που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων

Στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι «[τ]ο κεφάλαιο III έχει στόχο να αυξήσει την εμπιστοσύνη στην κοινοχρησία δεδομένων προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα και να μειώσει το κόστος συναλλαγών που συνδέεται με την κοινοχρησία δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων και από καταναλωτές σε επιχειρήσεις, μέσω της δημιουργίας ενός καθεστώτος κοινοποίησης για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων. Αυτοί οι πάροχοι θα πρέπει να πληρούν ορισμένες απαιτήσεις και ειδικότερα την απαίτηση ουδετερότητας όσον αφορά τα δεδομένα που ανταλλάσσονται. Δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τα εν λόγω δεδομένα για άλλους σκοπούς. Στην

περίπτωση παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων που προσφέρουν υπηρεσίες για φυσικά πρόσωπα, θα πρέπει να πληρούται επίσης το επιπρόσθετο κριτήριο της ανάληψης καθηκόντων θεματοφύλακα έναντι των ατόμων που τις χρησιμοποιούν. Η προσέγγιση έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων λειτουργούν με ανοικτό και συνεργατικό τρόπο, ενώ ενδυναμώνει τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα, καθώς τους δίνει καλύτερη εικόνα και έλεγχο των δεδομένων τους. Μια αρμόδια αρχή οριζόμενη από τα κράτη μέλη θα είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που συνδέονται με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.»⁴⁹

108. Το άρθρο 9 παράγραφος 1 της πρότασης, το οποίο επεξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 22, καθορίζει τρία διαφορετικά είδη υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων:

— σύμφωνα με το στοιχείο α), υπηρεσίες διαμεσολαβητή μεταξύ κατόχων δεδομένων οι οποίοι είναι νομικά πρόσωπα και δυνητικών χρηστών δεδομένων·

— σύμφωνα με το στοιχείο β), υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ υποκειμένων των δεδομένων και δυνητικών χρηστών δεδομένων·

— σύμφωνα με το στοιχείο γ), υπηρεσίες «συνεταιρισμών δεδομένων».

109. Όσον αφορά το πρώτο είδος υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων, το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) αναφέρεται σε «υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ κατόχων δεδομένων οι οποίοι είναι νομικά πρόσωπα και δυνητικών χρηστών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης των τεχνικών ή άλλων μέσων που καθιστούν δυνατή την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών· οι εν λόγω υπηρεσίες μπορεί να περιλαμβάνουν διμερή ή πολυμερή ανταλλαγή δεδομένων ή τη δημιουργία πλατφορμών ή βάσεων δεδομένων οι οποίες καθιστούν δυνατή την ανταλλαγή ή την από κοινού εκμετάλλευση δεδομένων, καθώς και τη δημιουργία συγκεκριμένης υποδομής για τη διασύνδεση των κατόχων και των χρηστών των δεδομένων».

110. Η αιτιολογική σκέψη 22 διευκρινίζει τα εξής: «Οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων (διαμεσολαβητές δεδομένων) αναμένεται να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην οικονομία των δεδομένων, ως εργαλείο για τη διευκόλυνση της συσσώρευσης και ανταλλαγής σημαντικών όγκων σχετικών δεδομένων. Οι διαμεσολαβητές δεδομένων που παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες συνδέουν τους διαφορετικούς παράγοντες έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην αποδοτική διασύνδεση δεδομένων, καθώς και στη διευκόλυνση της διμερούς κοινοχρησίας δεδομένων. Οι εξειδικευμένοι διαμεσολαβητές δεδομένων οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι τόσο από τους κατόχους όσο και από τους χρήστες δεδομένων μπορούν να διαδραματίσουν συντονιστικό ρόλο στην ανάδειξη νέων οικοσυστημάτων που βασίζονται σε δεδομένα, ανεξάρτητων από οποιονδήποτε παράγοντα με σημαντικό βαθμό ισχύος στην αγορά. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει μόνο παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων που έχουν ως κύριο στόχο τη δημιουργία επιχειρηματικής, νομικής και ενδεχομένως επίσης τεχνικής σχέσης μεταξύ κατόχων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των υποκειμένων των δεδομένων, αφενός, και δυνητικών χρηστών, αφετέρου, και που συνδράμουν αμφότερα τα μέρη σε μια συναλλαγή περιουσιακών στοιχείων δεδομένων μεταξύ των δύο. Θα πρέπει να καλύπτει μόνο υπηρεσίες που έχουν στόχο τη διαμεσολάβηση μεταξύ απεριόριστου αριθμού κατόχων δεδομένων και χρηστών δεδομένων,

⁴⁹ Αιτιολογική έκθεση, σ. 9.

εξαιρουμένων των υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από μια κλειστή ομάδα κατόχων και χρηστών δεδομένων.»

111. Με βάση τα ανωτέρω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το ζήτημα που αναφέρεται στις γενικές παρατηρήσεις της παρούσας κοινής γνωμοδότησης ως κύρια πηγή ανησυχίας, δηλαδή ο κίνδυνος η πρόταση να δημιουργήσει ένα παράλληλο σύνολο κανόνων οι οποίοι δεν συνάδουν με τον ΓΚΠΔ, είναι ιδιαίτερα εμφανές σε σχέση με το κεφάλαιο ΙΙΙ της πρότασης. Πράγματι, δεν είναι σαφές η αλληλεπίδραση των διατάξεων του άρθρου 9 της πρότασης, το οποίο αναφέρεται σε «κατόχους δεδομένων», «δυνητικούς χρήστες δεδομένων», «ανταλλαγή ή από κοινού εκμετάλλευση δεδομένων», «διασύνδεση των κατόχων και των χρηστών δεδομένων» με τους κανόνες και τις αρχές του ΓΚΠΔ.
112. Υπενθυμίζουμε ότι η υπηρεσία κοινοχρησίας δεδομένων ως πλατφόρμα «διαμεσολάβησης μεταξύ απεριόριστου αριθμού κατόχων δεδομένων και χρηστών δεδομένων», εξαιρούμενης της χρήσης από κλειστή ομάδα χρηστών δεδομένων, στον βαθμό που η διαμεσολάβηση αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να είναι σύμφωνη, ειδικότερα, με την αρχή της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ΓΚΠΔ⁵⁰.

⁵⁰ Βλ. άρθρο 25 παράγραφος 2: «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλίζει ότι, εξ ορισμού, υφίστανται επεξεργασία μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τον εκάστοτε σκοπό της επεξεργασίας. Αυτή η υποχρέωση ισχύει για το εύρος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται, τον βαθμό της επεξεργασίας τους, την περίοδο αποθήκευσης και την προσβασιμότητά τους. Ειδικότερα, τα εν λόγω μέτρα διασφαλίζουν ότι, εξ ορισμού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **δεν καθίστανται προσβάσιμα χωρίς την παρέμβαση του φυσικού προσώπου σε αόριστο αριθμό φυσικών προσώπων.**»

Βλ. επίσης κατευθυντήριες γραμμές 4/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με την αρχή της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, στη σελίδα 24:

«Τα βασικά στοιχεία ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού όσον αφορά τον περιορισμό του σκοπού μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Προκαθορισμό — Οι νόμιμοι σκοποί πρέπει να καθορίζονται πριν από τον σχεδιασμό της επεξεργασίας.
- Ρητός χαρακτήρας — Οι σκοποί πρέπει να είναι συγκεκριμένοι και να προσδιορίζουν ρητά τους λόγους για τους οποίους δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία.
- Προσανατολισμός σκοπού — Ο σκοπός της επεξεργασίας θα πρέπει να καθοδηγεί τον σχεδιασμό της επεξεργασίας και να θέτει όρια επεξεργασίας.
- Αναγκαιότητα — Ο σκοπός καθορίζει ποια προσωπικά δεδομένα [δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι απαραίτητα για την επεξεργασία.
- Συμβατότητα — Κάθε νέος σκοπός πρέπει να είναι συμβατός με τον αρχικό σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν τα δεδομένα και να διέπει τις σχετικές αλλαγές κατά τον σχεδιασμό.
- Περιορισμός περαιτέρω επεξεργασίας — Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν θα πρέπει να συνδέει σύνολα δεδομένων ή να πραγματοποιεί περαιτέρω επεξεργασία για νέους μη συμβατούς σκοπούς.
- Περιορισμοί επαναχρησιμοποίησης [περαιτέρω χρήσης] — Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να χρησιμοποιεί τεχνικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένου του κατακερματισμού και της κρυπτογράφησης, για τον περιορισμό της πιθανότητας επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει επίσης να προβλέπει οργανωτικά μέτρα, όπως πολιτικές και συμβατικές υποχρεώσεις τα οποία περιορίζουν την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Επανεξέταση — Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να επανεξετάζει τακτικά εάν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν τα δεδομένα και να δοκιμάζει τον σχεδιασμό σε σχέση με τον περιορισμό του σκοπού.»

113. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν επίσης τις αρχές προστασίας των δεδομένων, ειδικότερα την αρχή της διαφάνειας (και του περιορισμού του σκοπού) της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 σχετικά με τη διαφάνεια «το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζει εκ των προτέρων το πεδίο εφαρμογής της επεξεργασίας και τις συνέπειες που αυτή συνεπάγεται [...]» «δηλαδή, τι είδους αποτέλεσμα θα έχει στην πραγματικότητα η συγκεκριμένη επεξεργασία που περιγράφεται σε μια δήλωση σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής σε ένα υποκείμενο δεδομένων»⁵¹.
114. Η έννοια της υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων ως πλατφόρμας «διαμεσολάβησης μεταξύ απεριόριστου αριθμού κατόχων δεδομένων και χρηστών δεδομένων», ως ενός είδους ανοικτής αγοράς δεδομένων, θα είναι αντίθετη προς τις προαναφερθείσες αρχές της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, της διαφάνειας και του περιορισμού του σκοπού εάν η πλατφόρμα δεν επιτρέπει προεπιλογή από το υποκείμενο των δεδομένων και προηγούμενη ενημέρωσή του σχετικά με τους σκοπούς και τους χρήστες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Για λόγους σαφήνειας, η πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζει αυτήν την πτυχή, τουλάχιστον σε αιτιολογική σκέψη.
115. Το περιεχόμενο της έννοιας του διαμεσολαβητή δεδομένων μεταξύ κατόχων δεδομένων και νομικών προσώπων είναι επίσης ασαφές και θα πρέπει, επομένως, να διευκρινιστεί καλύτερα⁵².

⁵¹ Ομάδα εργασίας του άρθρου 29, Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαφάνεια βάσει του κανονισμού 2016/679, WP260 rev.01, σ. 8 και 9.

⁵² Η αιτιολογική σκέψη 22 διευκρινίζει τα εξής: «[...] Οι πάροχοι υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους θα πρέπει να εξαιρούνται, όπως και οι πάροχοι υπηρεσιών που λαμβάνουν δεδομένα από κατόχους δεδομένων, συναθροίζουν, εμπλουτίζουν ή μετασχηματίζουν τα δεδομένα και παρέχουν άδεια χρήσης των δεδομένων που προκύπτουν σε χρήστες δεδομένων, χωρίς τη δημιουργία άμεσης σχέσης μεταξύ των κατόχων δεδομένων και των χρηστών δεδομένων, για παράδειγμα μεσίτες διαφημίσεων ή δεδομένων, εταιρείες παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής σε θέματα δεδομένων, πάροχοι προϊόντων δεδομένων που προκύπτουν από την αξία που προσέθεσε στα δεδομένα ο πάροχος υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων θα πρέπει να επιτρέπεται να κάνουν προσαρμογές στα δεδομένα που ανταλλάσσονται, στον βαθμό που αυτό βελτιώνει τη δυνατότητα χρήσης των δεδομένων από τον χρήστη δεδομένων, στις περιπτώσεις που ο χρήστης δεδομένων το επιθυμεί, όπως για τη μετατροπή τους σε συγκεκριμένους μορφώτυπους. Επίσης, οι υπηρεσίες που εστιάζουν στη διαμεσολάβηση περιεχομένου, ιδίως περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

Οι πλατφόρμες ανταλλαγής δεδομένων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν κάτοχο δεδομένων για να παρέχουν δυνατότητα χρήσης των δεδομένων που κατέχει ο ίδιος, καθώς και οι πλατφόρμες που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο αντικειμένων και συσκευών συνδεδεμένων στο διαδίκτυο των πραγμάτων, οι οποίες έχουν ως κύριο στόχο να διασφαλίζουν λειτουργικές δυνατότητες του συνδεδεμένου αντικειμένου ή της συνδεδεμένης συσκευής και δίνουν δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προσπιθέμενης αξίας, δεν θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Οι “πάροχοι ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών” κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 53 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και οι “πάροχοι υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού” κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 19 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου δεν θα πρέπει να θεωρούνται πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων για τους σκοπούς του παρόντος

116. Ως γενική παρατήρηση, μπορεί επίσης να σημειωθεί ότι η πρόταση δεν διευκρινίζει **με ποιον τρόπο (σύμφωνα με ποια νομική βάση του ΓΚΠΔ) οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων θα συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της κοινοχρησίας.**
117. Επίσης, δεν είναι σαφές **αν οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων μπορούν να προβαίνουν σε διαμεσολάβηση δεδομένων των οποίων η περαιτέρω χρήση έχει επιτραπεί από φορείς του δημόσιου τομέα, βάσει του κεφαλαίου II της πρότασης.**
118. Είναι επίσης σημαντικό, για λόγους διαφάνειας και για να αυξηθεί (αντί να μειωθεί) το επίπεδο εμπιστοσύνης των πολιτών, να καταστεί σαφές στην πρόταση ότι η υπηρεσία κοινοχρησίας δεδομένων θα παρέχεται έναντι «τιμήματος» που θα καταβάλλεται από τους κατόχους δεδομένων και τους χρήστες δεδομένων. Η πτυχή αυτή μπορεί να συναχθεί από τη διατύπωση του άρθρου 11 παράγραφος 3 της πρότασης⁵³, η οποία όμως είναι ασαφής και ελλιπής (δεν παρέχει σαφή εικόνα των χρηματικών συναλλαγών που συνοδεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα). Το σαφές κίνητρο για «εκχρηματισμό» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυξάνει τη σημασία των ελέγχων συμμόρφωσης με την προστασία των δεδομένων⁵⁴. Δυστυχώς, σε σχέση με αυτό το ζήτημα, όπως και με άλλα κεφάλαια της πρότασης, η εκτίμηση των επιπτώσεων⁵⁵ δεν λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους για την προστασία των δεδομένων.
119. Επίσης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι η πρόταση δεν παρέχει σαφή εικόνα, ενδεικτικά μέσω παραδειγμάτων στις αιτιολογικές σκέψεις, των «περιπτώσεων χρήσης» των υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων (των οποίων η «πτυχή χρηματικής συναλλαγής», όπως τονίστηκε, πρέπει να καθίσταται σαφής στο κοινό και στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση). Για παράδειγμα, η αιτιολογική σκέψη 22 διευκρινίζει σε ποιες περιπτώσεις μια πλατφόρμα ανταλλαγής δεδομένων δεν θεωρείται «διαμεσολαβητής δεδομένων»: *«Οι πλατφόρμες ανταλλαγής δεδομένων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν κάτοχο δεδομένων για να παρέχουν δυνατότητα χρήσης των δεδομένων που κατέχει ο ίδιος, καθώς και οι πλατφόρμες που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο αντικειμένων και συσκευών συνδεδεμένων στο διαδίκτυο των πραγμάτων, οι οποίες έχουν ως κύριο στόχο να διασφαλίζουν λειτουργικές δυνατότητες του συνδεδεμένου αντικειμένου ή της συνδεδεμένης συσκευής και δίνουν δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, δεν θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό»*, αλλά δεν καθορίζει εν προκειμένω την προβλεπόμενη περίπτωση χρήσης.

κανονισμού. Οι οντότητες των οποίων οι δραστηριότητες περιορίζονται στη διευκόλυνση της χρήσης δεδομένων τα οποία καθίστανται διαθέσιμα με βάση τον αλτρουισμό δεδομένων και που λειτουργούν σε μη κερδοσκοπική βάση δεν θα πρέπει να καλύπτονται από το κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού, καθώς αυτή η δραστηριότητα εξυπηρετεί στόχους γενικού συμφέροντος μέσω της αύξησης του όγκου των δεδομένων που είναι διαθέσιμα για τέτοιους σκοπούς.»

⁵³ Το άρθρο 11 παράγραφος 3 της πρότασης ορίζει ότι: «ο πάροχος διασφαλίζει ότι η διαδικασία πρόσβασης στην υπηρεσία του είναι δίκαιη, διαφανής και δεν εισάγει διακρίσεις, τόσο για τους κατόχους όσο και για τους χρήστες των δεδομένων, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις τιμές».

⁵⁴ Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ βρίσκεται στη διαδικασία εκπόνησης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη συλλογή και τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έναντι χρηματικής αμοιβής.

⁵⁵ Εκτίμηση των επιπτώσεων που συνοδεύει την πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων, SWD(2020) 295 final, διαθέσιμη στη διεύθυνση:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2020:0295:FIN:EN:PDF>

3.4.1 Διαμεσολαβητές δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β): Υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ υποκειμένων των δεδομένων και δυνητικών χρηστών δεδομένων⁵⁶.

120. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ σημειώνουν ότι οι διατάξεις σχετικά με τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ υποκειμένων των δεδομένων που επιδιώκουν να καταστήσουν διαθέσιμα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν και δυνητικών χρηστών δεδομένων, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β), πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της αποτελεσματικής εφαρμογής των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και των υποχρεώσεων του υπευθύνου επεξεργασίας σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.
121. Ωστόσο, η πρόταση δεν καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών θα βοηθούν αποτελεσματικά τα φυσικά πρόσωπα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους δυνάμει του ΓΚΠΔ, ούτε παρέχει ένδειξη ως προς το ποια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα αφορά αυτή η συνδρομή και σε σχέση με ποιους χρήστες δεδομένων ακριβώς⁵⁷.
122. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ θεωρούν καταρχάς ότι η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και οι πιθανοί όροι άσκησής τους προβλέπονται από τον ΓΚΠΔ, στο πλαίσιο της παρακολούθησης από τις εθνικές εποπτικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 51 του εν λόγω κανονισμού. Η έλλειψη σαφήνειας σχετικά με τους ακριβείς όρους παροχής συνδρομής για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και σχετικά με τους αποδέκτες αυτής της διαδικασίας και τις υποχρεώσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ανασφάλεια δικαίου κατά την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.
123. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν η πρόταση να αντικατοπτρίζει το νομικό πλαίσιο της ΕΕ (ΓΚΠΔ) σύμφωνα με το οποίο, οι όροι παροχής της εν λόγω στήριξης, καθώς και οι σχετικές υποχρεώσεις που ισχύουν για τους παρόχους και τους αποδέκτες υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων μπορούν να προσδιοριστούν περαιτέρω από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 70 του ΓΚΠΔ⁵⁸.**

⁵⁶ Το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) της πρότασης αναφέρεται σε: «υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ υποκειμένων δεδομένων που επιδιώκουν να καταστήσουν διαθέσιμα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που [τα] αφορούν και δυνητικών χρηστών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης των τεχνικών ή άλλων μέσων που καθιστούν δυνατή την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679».

⁵⁷ Το άρθρο 11 παράγραφος 10 της πρότασης εξακολουθεί να είναι αρκετά ασαφές στη διατύπωσή του ότι «ο πάροχος που προσφέρει υπηρεσίες σε υποκείμενα δεδομένων ενεργεί προς το βέλτιστο συμφέρον των υποκειμένων κατά τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων τους, συγκεκριμένα ενημερώνοντάς τους για τις πιθανές χρήσεις των δεδομένων και για τους συνήθεις όρους και τις προϋποθέσεις που επισυνάπτονται στις εν λόγω χρήσεις».

⁵⁸ Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΑ επί του παρόντος καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.

124. Επίσης, δεν είναι σαφές αν οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) της πρότασης, για τις οποίες δεν παρέχεται ορισμός στο άρθρο 2 της πρότασης, αναφέρονται και αναφέρονται μόνο (και σε ποιον βαθμό) στα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα (PIMS). Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν τη διαφορά μεταξύ, αφενός, των PIMS, τα οποία επιτρέπουν τη διαχείριση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων («διασύνδεση με το υποκείμενο των δεδομένων») ⁵⁹ και, αφετέρου, των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων (των οποίων η συσχέτιση με τους «μεσίτες δεδομένων» είναι ασαφής). Η δεύτερη περίπτωση, όπου το υποκείμενο των δεδομένων βρίσκεται σε πιο απομακρυσμένη τοποθεσία και υπάρχει ο κίνδυνος να μην έχει σαφή εικόνα και έλεγχο όσον αφορά την κοινοχρησία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, είναι αυτή για την οποία μπορούν να διατυπωθούν μεγαλύτερες επικρίσεις από την άποψη της προστασίας των δεδομένων⁶⁰.
125. Ωστόσο, οι αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και του περιορισμού του σκοπού έχουν εφαρμογή σε όλες τις περιπτώσεις.
126. Στη γνωμοδότησή του για τα PIMS, ο ΕΕΠΔ επισήμανε ότι «σε κάθε περίπτωση, έχει κρίσιμη σημασία η διασφάλιση της διαφάνειας του επιχειρηματικού μοντέλου έναντι των ατόμων των οποίων τα δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία ώστε τα άτομα αυτά να γνωρίζουν τα διακυβευόμενα συμφέροντα (των PIMS και άλλων παρόχων υπηρεσιών) και να μπορούν να χρησιμοποιούν το PIMS έχοντας πλήρη επίγνωση»⁶¹.

⁵⁹ Βλ. τη γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, 20 Οκτωβρίου 2016, διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf

⁶⁰ Βλ. τη γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, παράγραφος 20: «Παράλληλα, ο ΕΕΠΔ τονίζει την ανάγκη να επιδειχθεί σύνεση όσον αφορά τον ρόλο των μεσιτών δεδομένων οι οποίοι δραστηριοποιούνται ενεργά στη συλλογή τεράστιων συνόλων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από διάφορες πηγές. Αξιοποιούν διάφορες πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες σχετικές με δεδομένα, όπως δεδομένα που γνωστοποιούνται για άλλους άσχετους σκοπούς· δεδομένα από δημόσια μητρώα (ανοικτά δεδομένα), καθώς και δεδομένα που έχουν «αντληθεί» από το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συχνά κατά παράβαση της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι οι δραστηριότητες των μεσιτών μαζικών δεδομένων υπόκεινται σε περισσότερους ελέγχους και σε έρευνες που διενεργούνται από διάφορες εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων.»

⁶¹ Βλ. σελίδα 13 σημείο 52 της γνωμοδότησης του ΕΕΠΔ σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, 20 Οκτωβρίου 2016, διατίθεται στη διεύθυνση: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf

Βλ. επίσης σημείο 53, σ. 13: «Το μοντέλο των PIMS φαίνεται να προσφέρεται για συζήτηση σχετικά με το σε ποιον ανήκει η «κυριότητα» των δεδομένων μας προσωπικού χαρακτήρα. Τα φυσικά πρόσωπα στην ΕΕ έχουν θεμελιώδες δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, βάσει του άρθρου 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Τα ειδικότερα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις σχετικά με την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος ρυθμίζονται διεξοδικότερα από τον ΓΚΠΔ που θεσπίστηκε πρόσφατα. Τα ζητήματα αυτά δεν αφορούν ειδικά τα PIMS: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γίνονται συχνά αντιληπτά ως το «αντίτιμο» που καταβάλλουμε για τις λεγόμενες «δωρεάν» υπηρεσίες στο διαδίκτυο. Ωστόσο, η τάση αυτή δεν σημαίνει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων μπορούν να θεωρηθούν, από νομική άποψη, περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ελεύθερων συναλλαγών όπως κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο στην αγορά. Αντιθέτως, καταρχήν, τα PIMS δεν θα είναι σε θέση να

127. Η πρόταση παρέχει ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση προκειμένου να προσδιοριστεί αν ένας τέτοιος πάροχος προσφέρει υπηρεσίες εντός της Ένωσης. Η διευκρίνιση αυτή, στην αιτιολογική σκέψη 27 της πρότασης, φαίνεται να συνάδει με την αιτιολογική σκέψη 23 του ΓΚΠΔ. Θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμο, για λόγους ασφάλειας δικαίου, να διευκρινιστεί ότι, σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι προαναφερόμενοι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση υπόκεινται στους κανόνες και τις αρχές του ΓΚΠΔ.

3.4.2 Διαμεσολαβητές δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ): «συνεταιρισμοί δεδομένων»

128. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι η έννοια των «υπηρεσιών συνεταιρισμών δεδομένων», η οποία εισάγεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πρότασης⁶², παραμένει ασαφής τόσο από την άποψη της φύσης της όσο και των υποχρεώσεων που συνεπάγεται. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να προστεθεί σαφής ορισμός αυτών των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, καθώς και των εφαρμοστέων υποχρεώσεών τους, ώστε να αποφευχθεί τυχόν ανασφάλεια δικαίου κατά την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.
129. Μολονότι η πρόταση ορίζει ότι οι συνεταιρισμοί δεδομένων «επιδιώκουν να ενισχύσουν τη θέση των φυσικών προσώπων όσον αφορά τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων πριν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους στη χρήση δεδομένων, επηρεάζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις των οργανώσεων χρηστών δεδομένων όσον αφορά τη χρήση δεδομένων ή ενδεχομένως επιλύοντας διαφορές μεταξύ των μελών μιας ομάδας όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα, όταν τα εν λόγω δεδομένα αφορούν περισσότερα από ένα υποκείμενα δεδομένων εντός της εν λόγω ομάδας»⁶³, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι υποχρεώσεις διαφάνειας, καθώς και οι προϋποθέσεις της έγκυρης συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, και η προϋπόθεση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε αυτήν τη νομική βάση, καθορίζονται και προβλέπονται από τον εν λόγω κανονισμό.

«πωλούν» δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αλλά ο ρόλος τους θα είναι να επιτρέπουν σε τρίτους να χρησιμοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για συγκεκριμένους σκοπούς και για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, με την επιφύλαξη όρων και προϋποθέσεων που προσδιορίζονται από τα ίδια τα άτομα, και όλων των άλλων εγγυήσεων που προβλέπονται από την εφαρμοστέα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.»

⁶² Το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πρότασης αναφέρεται σε «υπηρεσίες συνεταιρισμών δεδομένων, δηλαδή υπηρεσίες που στηρίζουν τα υποκείμενα δεδομένων ή ατομικές εταιρείες ή πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που είναι μέλη του συνεταιρισμού ή εκχωρούν στον συνεταιρισμό την εξουσία να διαπραγματεύεται τους όρους και τις προϋποθέσεις επεξεργασίας δεδομένων προτού δώσουν τη συγκατάθεσή τους, κατά τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων πριν από την παροχή συγκατάθεσης για την επεξεργασία των δεδομένων, και οι οποίες παρέχουν μηχανισμούς για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τους σκοπούς και τους όρους επεξεργασίας των δεδομένων οι οποίοι θα εξυπηρετούσαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων ή των νομικών προσώπων.»

⁶³ Αιτιολογική σκέψη 24 της πρότασης.

130. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι τα ζητήματα που άπτονται της θέσης των φυσικών προσώπων σε σχέση με τη λήψη τεκμηριωμένης απόφασης ή την επίλυση ενδεχόμενης διαφοράς όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα δεν πρέπει να θεωρούνται διαπραγματεύσιμοι όροι αλλά υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η αναφορά που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 24 της πρότασης σε δεδομένα που «αφορούν» περισσότερα από ένα υποκείμενα δεδομένων, στον βαθμό που αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ενδέχεται να μη συνάδει με τον ορισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679⁶⁴, ο οποίος αναφέρεται σε «κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο».
131. Επιπλέον, όπως υπενθυμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 24 της πρότασης, «τα δικαιώματα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 μπορούν να ασκηθούν μόνο από κάθε επιμέρους φυσικό πρόσωπο και δεν μπορούν να παραχωρηθούν ή να ανατεθούν σε συνεταιρισμό δεδομένων». Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η σύνδεση των εν λόγω αρχών με τη δυνατότητα να εκχωρείται σε συνεταιρισμούς δεδομένων η εξουσία να «διαπραγματεύονται όρους και προϋποθέσεις για την επεξεργασία δεδομένων προτού δώσουν τη συγκατάθεσή τους» τα μέλη του συνεταιρισμού, είναι τουλάχιστον, αν όχι ευθέως, αντιφατική: Πράγματι, οι «όροι και προϋποθέσεις» για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι —εκ των πραγμάτων— εκείνοι που κατοχυρώνονται στον ΓΚΠΔ και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να τροποποιηθούν ή να αντικατασταθούν από σύμβαση ή άλλου είδους ιδιωτικές ρυθμίσεις.

3.4.3 Άρθρο 10: Καθεστώς κοινοποίησης — γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας για καταχώριση — περιεχόμενο της κοινοποίησης· αποτέλεσμα (και χρονοδιάγραμμα) της κοινοποίησης· Άρθρο 11: Όροι παροχής υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων

132. Το κεφάλαιο III της πρότασης θεσπίζει την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, όπως περιγράφονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, να υποβάλουν κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή (υποχρεωτική κοινοποίηση). Το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 προβλέπει κανόνες για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους στη δικαιοδοσία του οποίου υπόκεινται οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων για τους σκοπούς της πρότασης. Αυτό είναι το κράτος μέλος της κύριας εγκατάστασης του παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή το κράτος μέλος της εγκατάστασης του νόμιμου εκπροσώπου του παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, στην περίπτωση παρόχου υπηρεσιών που δεν είναι εγκατεστημένος στην Ένωση.
133. Οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση καθορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 στοιχεία α) έως η) της πρότασης⁶⁵. Επιπλέον, το άρθρο 10 παράγραφος 7

⁶⁴ Ορισμός σύμφωνα με το άρθρο 4 σημείο 1 του ΓΚΠΔ.

⁶⁵ «Η κοινοποίηση περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το όνομα του παρόχου των υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων·

β) το νομικό καθεστώς, τη μορφή και τον αριθμό μητρώου του παρόχου, στην περίπτωση που ο πάροχος είναι εγγεγραμμένος σε εμπορικό μητρώο ή άλλο παρεμφερές δημόσιο μητρώο·

γ) τη διεύθυνση της κύριας εγκατάστασης του παρόχου στην Ένωση, αν υπάρχει, και, κατά περίπτωση, του τυχόν δευτερεύοντος υποκαταστήματος σε άλλο κράτος μέλος, ή τη διεύθυνση του νόμιμου εκπροσώπου που ορίζεται βάσει της παραγράφου 3·

ορίζει ότι «κατόπιν αιτήματος του παρόχου, η αρμόδια αρχή εκδίδει εντός μίας εβδομάδας τυποποιημένη δήλωση με την οποία επιβεβαιώνει ότι ο πάροχος έχει υποβάλει την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4».

134. Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική έκθεση, το καθεστώς κοινοποίησης «συνίσταται σε μια υποχρέωση κοινοποίησης με εκ των υστέρων παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις για την άσκηση των δραστηριοτήτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών»⁶⁶. Η πτυχή αυτή διευκρινίζεται περαιτέρω στις αιτιολογικές σκέψεις 30 και 31 της πρότασης⁶⁷.
135. Ως εκ τούτου, ο «έλεγχος» στον οποίο υποβάλλεται ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων περιορίζεται στην επαλήθευση στην οποία προβαίνει η αρμόδια αρχή όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις (κυρίως τυπικές) απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 10, η οποία διενεργείται εντός πολύ σύντομης προθεσμίας (μία εβδομάδα από την ημερομηνία της κοινοποίησης).
136. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ σημειώνουν ότι το καθεστώς «ελέγχου» είναι σχεδόν «δηλωτικό» και ότι η Επιτροπή έχει επιλέξει το πλέον «χαλαρό» καθεστώς (αντί ενός καθεστώτος αδειοδότησης, για παράδειγμα). Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ παρατηρούν ότι, τουλάχιστον όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το καθεστώς θα πρέπει να είναι πιο προστατευτικό (δηλαδή, να προβλέπει περισσότερους ελέγχους και διασφαλίσεις για τα υποκείμενα των δεδομένων, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις πτυχές της προστασίας δεδομένων που έχουν ζωτική σημασία). Αυτό θα επέτρεπε επίσης τη διασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου εμπιστοσύνης το οποίο επιδιώκει η Επιτροπή.
137. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, θα πρέπει να τροποποιηθεί ιδίως η αιτιολογική σκέψη 31 της πρότασης.
138. Σύμφωνα με μια από τις αρχές προστασίας δεδομένων, την αρχή της λογοδοσίας, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες που επιτρέπουν στα υποκείμενα των δεδομένων να ασκούν εύκολα τα ατομικά τους δικαιώματα προστασίας των δεδομένων (διαδικασίες για τη διασφάλιση της

δ) έναν ιστότοπο όπου υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο και τις δραστηριότητες, κατά περίπτωση·
ε) τους υπεύθυνους επικοινωνίας και τα στοιχεία επικοινωνίας του παρόχου·

στ) περιγραφή της υπηρεσίας που προτίθεται να παρέχει ο πάροχος·

ζ) την προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητας·

η) τα κράτη μέλη όπου ο πάροχος προτίθεται να παρέχει τις υπηρεσίες.»

⁶⁶ Αιτιολογική έκθεση, σ. 6.

⁶⁷ «(30) Θα πρέπει να καθιερωθεί διαδικασία κοινοποίησης για τις υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διακυβέρνηση των δεδομένων εντός της Ένωσης με βάση την αξιόπιστη ανταλλαγή δεδομένων. Ο καλύτερος τρόπος για να αξιοποιηθούν τα οφέλη ενός αξιόπιστου περιβάλλοντος θα ήταν η επιβολή ορισμένων απαιτήσεων για την παροχή υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, αλλά **χωρίς να απαιτείται ρητή απόφαση ή διοικητική πράξη της αρμόδιας αρχής για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.** (31) Για να υποστηριχθεί η αποτελεσματική διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων θα πρέπει να καλείται να **αποστείλει κοινοποίηση μόνο στην ορισμένη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η κύρια εγκατάστασή του ή στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.** Η εν λόγω κοινοποίηση θα πρέπει να περιλαμβάνει μόνο μια απλή δήλωση της πρόθεσης παροχής των εν λόγω υπηρεσιών και θα πρέπει να συμπληρώνεται μόνο από τις πληροφορίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.» (η επισήμανση του συντάκτη)

συμμόρφωσης με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων), και θα πρέπει να τηρούν αρχείο των αποφάσεων σχετικά με την κοινοχρησία δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των λόγων για τους οποίους θα κοινοποιηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους θα γνωστοποιηθούν τα δεδομένα), αποδεικνύοντας τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία προστασίας των δεδομένων⁶⁸. Οι πτυχές αυτές (οι οποίες θα πρέπει να αποτελούν τον «πυρήνα» της επισήμανσης που προβλέπει η πρόταση ⁶⁹) θα έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγαλύτερης εμπιστοσύνης, από την πλευρά του κοινού, στους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων.

139. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν επίσης ότι, όπως ορίζεται στο άρθρο 11, η παροχή υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων υπόκειται στην τήρηση όρων σύμφωνα με τα σημεία 1 έως 11. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι, μολοντί στους όρους γίνεται αναφορά στη συμμόρφωση με τους κανόνες ανταγωνισμού (στο σημείο 9), οι όροι αυτοί (οι οποίοι απαριθμούνται κατά τρόπο εξαντλητικό) δεν περιλαμβάνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.
140. **Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, και λαμβανομένου υπόψη του πιθανού κινδύνου για το υποκείμενο των δεδομένων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία ενδέχεται να προβούν οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το δηλωτικού χαρακτήρα καθεστώσ κοινοποίησης, όπως καθορίζεται στην πρόταση, δεν προβλέπει επαρκώς αυστηρή διαδικασία ελέγχου που να ισχύει για αυτές τις υπηρεσίες. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν τη διερεύνηση εναλλακτικών διαδικασιών οι οποίες θα πρέπει ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τη συστηματικότερη συμπερίληψη εργαλείων λογοδοσίας και συμμόρφωσης όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα**

⁶⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 30 του ΓΚΠΔ: «Κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, ο εκπρόσωπός του, τηρεί αρχείο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας για τις οποίες είναι υπεύθυνος. Το εν λόγω αρχείο περιλαμβάνει όλες τις ακόλουθες πληροφορίες: α) το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου επεξεργασίας και, κατά περίπτωση, του από κοινού υπευθύνου επεξεργασίας, του εκπροσώπου του υπευθύνου επεξεργασίας και του υπευθύνου προστασίας δεδομένων, β) τους σκοπούς της επεξεργασίας, γ) περιγραφή των κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων και των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· δ) τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να γνωστοποιηθούν ή γνωστοποιήθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των αποδεκτών σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς· ε) όπου συντρέχει περίπτωση, τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων του προσδιορισμού της εν λόγω τρίτης χώρας ή του διεθνούς οργανισμού και, σε περίπτωση διαβιβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, της τεκμηρίωσης των κατάλληλων εγγυήσεων· στ) όπου είναι δυνατό, τις προβλεπόμενες προθεσμίες διαγραφής των διάφορων κατηγοριών δεδομένων· ζ) όπου είναι δυνατό, γενική περιγραφή των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1. [...]».

⁶⁹ Η εκτίμηση των επιπτώσεων της πρότασης αναφέρεται, μεταξύ άλλων, σε επισήμανση ή πιστοποίηση, στη σελίδα 19 «Η αμοιβαία αναγνώριση των μηχανισμών πιστοποίησης/επισήμανσης και ενός συστήματος εμπιστοσύνης όσον αφορά τον αλτρουισμό των δεδομένων θα καταστήσει δυνατή τη συλλογή και τη χρήση των δεδομένων στην αναγκαία κλίμακα.»· σελίδα 25 «πλαίσιο πιστοποίησης/επισήμανσης των διαμεσολαβητών δεδομένων»· σελίδα 26: «Ένα πλαίσιο πιστοποίησης ή επισήμανσης θα επέτρεπε στους νέους διαμεσολαβητές δεδομένων να αυξήσουν την προβολή τους ως αξιόπιστων διοργανωτών/ενορχηστρωτών της κοινοχρησίας ή της διασύνδεσης δεδομένων.»

με τον ΓΚΠΔ, όπως είναι ειδικότερα η τήρηση κώδικα δεοντολογίας ή ένας μηχανισμός πιστοποίησης.

141. Μπορεί επίσης να παρατηρηθεί ότι οι διασφαλίσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV της πρότασης για τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων (άρθρο 18, απαιτήσεις διαφάνειας: άρθρο 19, ειδικές απαιτήσεις) δεν προβλέπονται στην πρόταση και για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, παρά τον πιθανό αντίκτυπο που ενδέχεται να έχουν και οι εν λόγω υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων.
142. Η διαφορά μεταξύ των δύο καθεστώτων κοινοποίησης μπορεί να δώσει έρεισμα σε εξ αντιδιαστολής ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία οι απαιτήσεις που καθορίζονται για τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων και αφορούν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στον βαθμό που υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (για παράδειγμα, ενημέρωση των κατόχων των δεδομένων σχετικά με οποιαδήποτε επεξεργασία πραγματοποιείται εκτός της Ένωσης⁷⁰) δεν ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων.
143. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ειδικότερα ότι οι οργανώσεις που συμμετέχουν σε συμφωνίες «διασύνδεσης δεδομένων» ή κοινοχρησίας δεδομένων θα πρέπει να τηρούν ορισμένα κοινά πρότυπα, των οποίων η εποπτεία από ανεξάρτητες αρχές προστασίας δεδομένων πρέπει να υπενθυμιστεί ρητά στην πρόταση, και τα οποία αφορούν όχι μόνο τις προϋποθέσεις διαλειτουργικότητας αλλά και τις προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων (π.χ. μέσω συμφωνιών των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του ΓΚΠΔ).
144. Επίσης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η πρόταση αναφέρεται σε σενάρια (χρήση μεταδεδομένων για την ανάπτυξη της υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 11 σημείο 2· συνέχιση της πρόσβασης των κατόχων και των χρηστών των δεδομένων, μετά την κήρυξη της αφερεγγυότητας του παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, στα δεδομένα που είχαν αποθηκευτεί από αυτόν, σύμφωνα με το άρθρο 11 σημείο 6), τα οποία χρειάζονται διευκρίνιση ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους κανόνες και τις αρχές της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
145. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν επίσης ότι τα σχόλια που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο των γενικών παρατηρήσεων της παρούσας γνωμοδότησης, και τα οποία αφορούν τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στην πρόταση και το ζήτημα της νομικής βάσης, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εμφανίζουν συνάφεια και με τις διατάξεις του κεφαλαίου III της πρότασης.
146. Επίσης, όσον αφορά ειδικότερα τον στόχο της διασφάλισης καλύτερου ελέγχου της πρόσβασης και χρήσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το υποκείμενο των δεδομένων, υπενθυμίζουμε ότι η αρχή του περιορισμού του σκοπού έχει ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά τους διαμεσολαβητές δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων. Η αιτιολογική σκέψη 26 της πρότασης⁷¹, η οποία φαίνεται να

⁷⁰ Άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β) της πρότασης.

⁷¹ Αιτιολογική σκέψη 26 της πρότασης: «Βασικό στοιχείο για την επίτευξη εμπιστοσύνης και μεγαλύτερου ελέγχου για τον κάτοχο των δεδομένων και τους χρήστες δεδομένων στις υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων

εξισώνει τον σκοπό της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη διαμεσολάβηση στην κοινοχρησία δεδομένων, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, ενδέχεται να εγείρει ανησυχίες από την άποψη της προστασίας δεδομένων⁷².

147. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο τμήμα 3.3. της παρούσας κοινής γνωμοδότησης σχετικά με την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα είναι επίσης σημαντικές όσον αφορά τις υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων:

– κάθε κοινοχρησία ή πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να ορίζεται αυστηρά ως προς το πεδίο εφαρμογής και τον σκοπό και πρέπει να πραγματοποιείται σε πλήρη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της νομιμότητας, του περιορισμού του σκοπού και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των υποκειμένων των δεδομένων·

– θα πρέπει να είναι σαφές ότι κάθε «παράγοντας» της αλυσίδας επεξεργασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων του παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων και του χρήστη ή των χρηστών, παρέχει στα υποκείμενα των δεδομένων τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του ΓΚΠΔ (συχνά, η σχετική διάταξη του ΓΚΠΔ στο συγκεκριμένο πλαίσιο θα είναι το άρθρο 14, το οποίο εφαρμόζεται όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων). Συνιστούμε, εν προκειμένω, να προστεθεί ότι ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων εύχρηστα εργαλεία που του παρέχουν ολοκληρωμένη εικόνα του τρόπου με τον οποίο κοινοποιούνται τα δεδομένα που το αφορούν, καθώς και εύχρηστο εργαλείο για την ανάκληση της συγκατάθεσης σε περίπτωση που η παρεχόμενη υπηρεσία συνίσταται σε εργαλείο για την εξασφάλιση της συγκατάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, σύμφωνα με το άρθρο 11 σημείο 11 της πρότασης.

– η εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων (ΕΑΠΔ) αποτελεί βασικό εργαλείο για να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων και ότι τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των ατόμων προστατεύονται επαρκώς, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στον μηχανισμό περαιτέρω χρήσης. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να συμπεριληφθεί στο κείμενο της πρότασης η **υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων (και του χρήστη των δεδομένων) να διενεργούν ΕΑΠΔ σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων που εμπίπτει στο άρθρο 35 του ΓΚΠΔ**. Πράγματι, η κοινοχρησία δεδομένων που προβλέπεται στην πρόταση ενδέχεται να περιλαμβάνει επεξεργασία μεγάλης κλίμακας, η οποία συνδυάζει δεδομένα από διάφορες πηγές, και να αφορά ενδεχομένως ειδικές κατηγορίες δεδομένων και/ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ευάλωτων ομάδων υποκειμένων δεδομένων. Σε αυτήν την

είναι η ουδετερότητα των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων όσον αφορά τα δεδομένα που ανταλλάσσονται μεταξύ κατόχων δεδομένων και χρηστών δεδομένων. Είναι, επομένως, απαραίτητο, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων να **ενεργούν μόνο ως διαμεσολαβητές** στις συναλλαγές και να μην χρησιμοποιούν τα δεδομένα που ανταλλάσσονται για **οποιοδήποτε άλλον σκοπό**. [...]».

⁷² Βλ. επίσης το άρθρο 2 σημείο 4 της πρότασης: «“μεταδεδομένα”: τα δεδομένα που συλλέγονται σχετικά με οποιαδήποτε δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου **με σκοπό την παροχή υπηρεσίας κοινοχρησίας δεδομένων**»· το άρθρο 2 σημείο 7: «“κοινοχρησία δεδομένων”: η παροχή δεδομένων από κάτοχο δεδομένων σε χρήστη δεδομένων, **για σκοπούς κοινής ή ατομικής χρήσης των κοινόχρηστων δεδομένων**»· το άρθρο 11 σημείο 1: «ο πάροχος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί τα δεδομένα για τα οποία παρέχει τις υπηρεσίες για **άλλους σκοπούς πέραν της διάθεσής τους στους χρήστες των δεδομένων**».

περίπτωση, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων έχουν την υποχρέωση να διενεργούν ΕΑΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ. Επιπλέον, όταν είναι δυνατόν, και ως μέτρο ενίσχυσης της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας, τα αποτελέσματα των εν λόγω εκτιμήσεων δημοσιοποιούνται από τον πάροχο υπηρεσιών κοινοχρησίας, καθώς και από τον χρήστη ή τους χρήστες.

3.4.4 Άρθρα 12 και 13: Αρμόδιες αρχές και παρακολούθηση συμμόρφωσης (με τα άρθρα 10 και 11)

148. Το άρθρο 12 παράγραφος 3 της πρότασης προβλέπει ότι «*οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές, οι αρχές προστασίας δεδομένων, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού, οι αρχές που είναι αρμόδιες για την κυβερνοασφάλεια, καθώς και άλλες αρχές αρμόδιες για σχετικούς τομείς ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την άσκηση των καθηκόντων τους όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων*».
149. Η διατύπωση αυτή προβλέπει ακόμη μικρότερο ρόλο για τις αρχές προστασίας δεδομένων απ' ό,τι η διατύπωση που έχει χρησιμοποιηθεί στην πρόταση σε σχέση με τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων⁷³, η οποία αναφέρεται σε «*συνεργασία με τις αρχές προστασίας δεδομένων*».
150. Στο πλαίσιο αυτό, και όπως επισημαίνεται στο τμήμα 3.7 της παρούσας κοινής γνωμοδότησης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι πολλές διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, καθώς και άλλων κεφαλαίων της πρότασης, αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ότι οι αρχές προστασίας δεδομένων είναι οι αρχές που είναι «*συνταγματικά*» αρμόδιες για την εποπτεία που σχετίζεται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Χάρτη και το άρθρο 16 της ΣΛΕΕ.
151. Όσον αφορά το άρθρο 13 της πρότασης, το οποίο αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, παρά την αιτιολογική σκέψη 28, η οποία αναφέρει ότι η πρόταση δεν θα πρέπει να θίγει την ευθύνη των εποπτικών αρχών να διασφαλίζουν συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η διακυβέρνηση και η παρακολούθηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να καθοριστούν καλύτερα προκειμένου να διασφαλιστεί καταλληλότερος έλεγχος των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων (και των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων), μεταξύ άλλων και όσον αφορά τη

⁷³ Άρθρο 20 παράγραφος 3: «*Η αρμόδια αρχή εκτελεί τα καθήκοντά της [της αρμόδιας αρχής η οποία είναι υπεύθυνη για το μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του κεφαλαίου IV της πρότασης] σε συνεργασία αφενός με την αρχή προστασίας δεδομένων, όταν τα εν λόγω καθήκοντα σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και αφετέρου με φορείς του ίδιου κράτους μέλους που είναι αρμόδιοι σε σχετικούς τομείς. Για οποιοδήποτε ερώτημα που απαιτεί αξιολόγηση συμμόρφωσης προς τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, η αρμόδια αρχή ζητεί πρώτα τη γνώμη ή απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής που συστήνεται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και συμμορφώνεται προς τη συναφή γνώμη ή απόφαση.*»
Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αιτιολογική σκέψη 28, όσον αφορά τους **παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων**, διευκρινίζει ότι «*ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων να συμμορφώνονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την ευθύνη των εποπτικών αρχών να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον εν λόγω κανονισμό*». Δεν έχει γίνει η ίδια διευκρίνιση όσον αφορά τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων.

συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ· και για να αποφευχθεί, ταυτόχρονα, τυχόν αλληλεπικάλυψη ή σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών που συστήνονται βάσει της πρότασης (οι οποίες, σύμφωνα με τη διατύπωση του άρθρου 12 παράγραφος 3 —και του άρθρου 20 παράγραφος 3— δεν είναι οι αρχές προστασίας δεδομένων) και των αρχών προστασίας δεδομένων.

152. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι αυτός ο καλύτερος προσδιορισμός της διακυβέρνησης θα μπορούσε να παρασχεθεί με τον ορισμό των αρχών προστασίας δεδομένων ως των κύριων αρμόδιων αρχών για την παρακολούθηση και την εποπτεία της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του κεφαλαίου III της πρότασης.**
153. Ο ορισμός των αρχών προστασίας δεδομένων ως των κύριων αρμόδιων αρχών για την εποπτεία και την επιβολή των διατάξεων του κεφαλαίου III της πρότασης θα εξασφαλίσει επίσης μια πιο συνεκτική ρυθμιστική προσέγγιση σε όλα τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στη συνεκτική εφαρμογή της πρότασης. Όσον αφορά την αρμοδιότητα και τα καθήκοντά τους βάσει του ΓΚΠΔ, οι αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν ήδη ειδική εμπειρογνώσια όσον αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων, τον έλεγχο συγκεκριμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας και της κοινοχρησίας δεδομένων, την αξιολόγηση των κατάλληλων μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας για την αποθήκευση και τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την προώθηση της ευαισθητοποίησης των υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με την υποχρέωσή τους όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
154. Ο ορισμός των αρχών προστασίας δεδομένων ως κύριων αρμόδιων αρχών για την εποπτεία και την επιβολή των διατάξεων του κεφαλαίου III υποστηρίζεται από την προβλεπόμενη διάταξη του άρθρου 12 παράγραφος 3, η οποία επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών προστασίας δεδομένων, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού, των αρχών που είναι αρμόδιες για την κυβερνοασφάλεια και άλλων αρχών που είναι αρμόδιες για σχετικούς τομείς, ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.
155. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, κατά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, η εξουσία των αρμοδίων αρχών δεν μπορεί να περιορίζεται στην «εξουσία να ζητούν πληροφορίες», όπως προκύπτει από το άρθρο 13 παράγραφος 2 της πρότασης. Ο περιορισμός αυτός απορρέει σαφώς από τον δηλωτικό χαρακτήρα του «καθεστώτος επισήμανσης» που προβλέπεται στην πρόταση, ωστόσο δεν είναι κατάλληλος για το επίπεδο ελέγχου που απαιτεί η επισήμανση, λόγω των υψηλών προσδοκιών συμμόρφωσης με την προστασία των δεδομένων που προκύπτουν από την εν λόγω επισήμανση, ιδίως από την πλευρά των υποκειμένων των δεδομένων.
156. Τέλος, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι θα πρέπει να παρασχεθούν επαρκείς πόροι στις αρχές προστασίας δεδομένων ώστε να είναι σε θέση να ασκούν αποτελεσματικά και αποδοτικά την αναγκαία εποπτεία.

3.5 Αλτρουισμός δεδομένων

3.5.1 Αλληλεπίδραση μεταξύ του αλτρουισμού δεδομένων και της συγκατάθεσης βάσει του ΓΚΠΔ

157. Η έννοια του «αλτρουισμού δεδομένων» που αναφέρεται στην πρόταση καλύπτει καταστάσεις στις οποίες φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθιστούν δεδομένα διαθέσιμα, σε εθελοντική βάση, για περαιτέρω χρήση, χωρίς ανταμοιβή, για «σκοπούς γενικού συμφέροντος, όπως η επιστημονική έρευνα ή η βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών»⁷⁴.
158. Μπορεί να υποστηριχθεί ότι η πρόταση δεν «δημιουργεί» αλλά «επισημοποιεί/κωδικοποιεί» τη δυνατότητα των κατόχων δεδομένων (ο ορισμός των οποίων στην πρόταση περιλαμβάνει και τα υποκείμενα δεδομένων) να καθιστούν τα δεδομένα διαθέσιμα σε εθελοντική βάση, δυνατότητα η οποία προβλέπεται ήδη στον ΓΚΠΔ. Πράγματι, το υποκείμενο των δεδομένων έχει ήδη τη δυνατότητα να δώσει τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, μεταξύ άλλων για σκοπούς επιστημονικής έρευνας.
159. Παρά τον ορισμό που παρέχεται στο άρθρο 2 σημείο 10 της πρότασης («“αλτρουισμός δεδομένων”: η συγκατάθεση των υποκειμένων δεδομένων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, ή οι άδειες που παραχωρούνται από άλλους κατόχους δεδομένων για τη χρήση των δεδομένων τους μη προσωπικού χαρακτήρα χωρίς ανταμοιβή, για σκοπούς γενικού συμφέροντος, όπως η επιστημονική έρευνα ή η βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών»), η έννοια του «αλτρουισμού δεδομένων» δεν έχει ακόμη οριστεί σαφώς και επαρκώς. Ειδικότερα, δεν είναι σαφές κατά πόσον η συγκατάθεση που προβλέπεται στην πρόταση αντιστοιχεί στην έννοια της «συγκατάθεσης» βάσει του ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων για τη νομιμότητα της εν λόγω συγκατάθεσης. Επιπλέον, δεν είναι σαφής η προστιθέμενη αξία του «αλτρουισμού δεδομένων», λαμβανομένου υπόψη του ήδη υφιστάμενου νομικού πλαισίου για τη συγκατάθεση βάσει του ΓΚΠΔ, το οποίο προβλέπει ειδικές προϋποθέσεις για την εγκυρότητα της συγκατάθεσης.
160. Ο ΓΚΠΔ και η πρόταση ισχύουν ταυτόχρονα σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υποστηρίζουν τον στόχο της διευκόλυνσης της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σαφώς καθορισμένου σκοπούς γενικού συμφέροντος, ωστόσο ο στόχος αυτός πρέπει να επιτυγχάνεται σε πλήρη συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες και αρχές για την προστασία των δεδομένων. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι ένας από τους κύριους στόχους του ΓΚΠΔ είναι να διασφαλίζεται ότι το υποκείμενο των δεδομένων διατηρεί τον έλεγχο επί των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι **πρέπει να πληρούνται όλες οι απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκατάθεση, όπως καθορίζονται στον ΓΚΠΔ.**
161. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επαναλαμβάνουν ότι **το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να «παραιτηθεί» από το θεμελιώδες δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**, ακόμη και αν πρόκειται για «πράξη αλτρουισμού» που σχετίζεται με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων (η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων) εξακολουθεί να δεσμεύεται πλήρως από τους κανόνες και τις αρχές

⁷⁴ Άρθρο 2 σημείο 10 της πρότασης.

προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ακόμη και όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του στην οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς.

162. **Βάσει των ανωτέρω, η πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζει, στο ουσιαστικό μέρος, ότι αναφέρεται στη συγκατάθεση όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 11 του ΓΚΠΔ και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3, η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η ανάκληση της συγκατάθεσης είναι εξίσου εύκολη με την παροχή της⁷⁵.**
163. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν επίσης το γεγονός ότι τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία από τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων μπορεί να περιλαμβάνουν ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, π.χ. δεδομένα που αφορούν την υγεία.
164. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν επίσης ότι, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, όταν είναι εφικτό και κατάλληλο για τον σκοπό, τα δεδομένα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία σε ανωνυμοποιημένη μορφή.
165. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι η πρόταση ορίζει, στο άρθρο 22 παράγραφος 3, ότι, όταν παρέχονται στην οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, το έντυπο συγκατάθεσης διασφαλίζει ότι τα φυσικά πρόσωπα είναι σε θέση να παράσχουν και να ανακαλέσουν τη συγκατάθεσή τους για συγκεκριμένη δραστηριότητα επεξεργασίας δεδομένων, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.
166. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι οι κανόνες για την ανάκληση της συγκατάθεσης, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της, θα πρέπει να είναι σαφείς. Ειδικότερα, θα πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων και οι χρήστες δεδομένων συμμορφώνονται με τα αιτήματα ανάκλησης, μεταξύ άλλων με τη διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι, κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον «αλτρουισμό δεδομένων», ενδέχεται οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων να χρειαστεί να διενεργήσουν εκτιμήσεις αντίκτυπου σχετικά με την προστασία δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 35 του ΓΚΠΔ.
167. Η επιστημονική έρευνα συχνά περιλαμβάνει την επεξεργασία και την κοινοχρησία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε μεγάλη κλίμακα και, ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις, η κοινοχρησία θα μπορούσε να θεωρηθεί υψηλού κινδύνου επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις αντίκτυπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να διενεργούνται με τη συμμετοχή του υπευθύνου επεξεργασίας (ΥΠΔ)

⁷⁵ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 5/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τη συγκατάθεση, σημεία 121 και 122:

«121. Το άρθρο 6 καθορίζει τις προϋποθέσεις της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιγράφει έξι νόμιμες βάσεις στις οποίες μπορεί να στηριχθεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Η εφαρμογή μίας εκ των έξι αυτών βάσεων πρέπει να προσδιορίζεται πριν από τη δραστηριότητα επεξεργασίας και σε σχέση με συγκεκριμένο σκοπό.

122. Είναι σημαντικό να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι, **εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας επιλέξει να βασιστεί στη συγκατάθεση για οποιοδήποτε μέρος της επεξεργασίας, πρέπει να είναι διατεθειμένος να σεβαστεί την επιλογή αυτή και να παύσει το συγκεκριμένο μέρος της επεξεργασίας αν το φυσικό πρόσωπο ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του.** Ανακοίνωση ότι τα δεδομένα θα υποβληθούν σε επεξεργασία βάσει συγκατάθεσης ενώ στην πραγματικότητα χρησιμοποιείται άλλη νόμιμη βάση, είναι θεμελιωδώς άδικη για τα φυσικά πρόσωπα.»

και ενός συμβουλίου δεοντολογικού ελέγχου και, όταν είναι δυνατόν και για λόγους ορθής πρακτικής, θα πρέπει να δημοσιοποιούνται ή να δημοσιοποιείται σύνοψή τους.

168. Σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η συγκατάθεση θα πρέπει να παρέχεται με σαφή θετική ενέργεια η οποία να συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη της συμφωνίας του υποκειμένου των δεδομένων υπέρ της επεξεργασίας των δεδομένων που το αφορούν, για παράδειγμα με γραπτή δήλωση, μεταξύ άλλων με ηλεκτρονικά μέσα, ή με προφορική δήλωση.
169. Στην αιτιολογική σκέψη 33 του ΓΚΠΔ τονίζεται ότι συχνά δεν είναι δυνατόν να προσδιορίζεται πλήρως ο σκοπός της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς επιστημονικής έρευνας κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων. Ως εκ τούτου, τα υποκείμενα των δεδομένων θα πρέπει να μπορούν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για ορισμένους τομείς της επιστημονικής έρευνας, όταν ακολουθούνται τα αναγνωρισμένα πρότυπα δεοντολογίας για την επιστημονική έρευνα⁷⁶. Αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 38 της πρότασης.
170. Ωστόσο, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι η παροχή συγκατάθεσης αυτού του είδους για σκοπούς γενικού συμφέροντος⁷⁷ καθαυτούς (οι οποίοι δεν ορίζονται αυστηρά και αναφέρονται σε πιθανώς διαφορετικό και πολύ ευρύτερο πεδίο απ' ό,τι η επιστημονική έρευνα) δεν επιτρέπεται βάσει του ΓΚΠΔ.

⁷⁶ Βλ. τις πρόσφατα εκδοθείσες κατευθυντήριες γραμμές 5/2020 του ΕΣΠΔ, ιδίως όσον αφορά τη συγκατάθεση για επιστημονική έρευνα, στις σελίδες 36-38.

⁷⁷ Βλ. κ. Κατευθυντήριες γραμμές 3/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν την υγεία για σκοπούς επιστημονικής έρευνας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19, σημεία 42-45:

«42. Κατά γενικό κανόνα, τα δεδομένα “συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς”, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ.

43. Ωστόσο, το “τεκμήριο συμβατότητας” που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ ορίζει ότι “η περαιτέρω επεξεργασία για [...] **σκοπούς επιστημονικής [...] έρευνας** [...] δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1”. Το θέμα αυτό, λόγω του οριζοντίου και περίπλοκου χαρακτήρα του, θα εξεταστεί λεπτομερέστερα στις σχεδιαζόμενες **κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν την υγεία για σκοπούς επιστημονικής έρευνας**.

44. Το άρθρο 89 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ ορίζει ότι η επεξεργασία δεδομένων για ερευνητικούς σκοπούς “υπόκειται σε **κατάλληλες εγγυήσεις**” και ότι οι εν λόγω εγγυήσεις διασφαλίζουν ότι έχουν θεσπιστεί τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ιδίως για να διασφαλίζουν την τήρηση της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση ψευδωνύμων, εφόσον οι εν λόγω σκοποί μπορούν να εκπληρωθούν κατ’ αυτόν τον τρόπο.

45. Οι απαιτήσεις του άρθρου 89 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ τονίζουν τη σημασία της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και της αρχής της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας, καθώς και της αρχής της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού (βλ. κατωτέρω). Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη του ευαίσθητου χαρακτήρα των δεδομένων υγείας και των κινδύνων που ανακύπτουν κατά την περαιτέρω χρήση των δεδομένων υγείας για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, πρέπει να λαμβάνονται αυστηρά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας, όπως απαιτείται από το άρθρο 32 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.

Βλ. επίσης EDPB document in response to the request from the European Commission for clarifications on the consistent application of the GDPR, focusing on health research (Έγγραφο του ΕΣΠΔ σχετικά με την απάντηση στο αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τη συνεκτική εφαρμογή του ΓΚΠΔ, με επίκεντρο την έρευνα στον τομέα της υγείας), το οποίο εκδόθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2021.

171. Πράγματι, η πρόταση, στην αιτιολογική σκέψη 35, αναφέρεται σε «σκοπούς γενικού συμφέροντος» παρέχοντας (όχι ορισμό αλλά) μη εξαντλητικό κατάλογο παραδειγμάτων, ο οποίος περιλαμβάνει την εφαρμοσμένη έρευνα και την ιδιωτικά χρηματοδοτούμενη έρευνα, καθώς και την τεχνολογική ανάπτυξη και την ανάλυση δεδομένων⁷⁸.
172. Βάσει των ανωτέρω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει καλύτερα τους σκοπούς γενικού συμφέροντος του «αλτρουισμού δεδομένων». Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι αυτή η έλλειψη προσδιορισμού μπορεί να οδηγήσει σε ανασφάλεια δικαίου, καθώς και σε μείωση του επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ. Για παράδειγμα, η υποχρέωση της οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων να ενημερώνει τον κάτοχο των δεδομένων (συμπεριλαμβανομένου του υποκειμένου των δεδομένων) «σχετικά με τους σκοπούς γενικού συμφέροντος για τους οποίους επιτρέπει την επεξεργασία των δεδομένων του από χρήστη δεδομένων» συνάδει με την αρχή σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς [αρχή του περιορισμού του σκοπού σύμφωνα με το άρθρο 5 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ]. Ως εκ τούτου, η πρόταση θα πρέπει να περιλαμβάνει εξαντλητικό κατάλογο σαφώς καθορισμένων σκοπών. Παράλληλα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν τη διευκρίνιση που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 38 της πρότασης⁷⁹. Αυτή η διευκρίνιση πρέπει να συμπεριληφθεί στο ουσιαστικό μέρος της πρότασης και όχι μόνο στις αιτιολογικές σκέψεις και να συνοδεύεται από σαφή διάκριση, η οποία θα πρέπει να πραγματοποιείται στην πρόταση, μεταξύ:

— συγκατάθεσης σε τομείς επιστημονικής έρευνας

⁷⁸ Αιτιολογική σκέψη 35: «Στους σκοπούς αυτούς περιλαμβάνονται η υγειονομική περίθαλψη, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η βελτίωση της κινητικότητας, η διευκόλυνση της κατάρτισης επίσημων στατιστικών ή η βελτίωση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών. Η υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας, συμπεριλαμβανομένης, παραδείγματος χάριν, της τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, της βασικής έρευνας, της εφαρμοσμένης έρευνας και της ιδιωτικά χρηματοδοτούμενης έρευνας, θα πρέπει να θεωρούνται επίσης σκοποί γενικού συμφέροντος. Ο παρών κανονισμός έχει στόχο να συμβάλει στην εμφάνιση δεξαμενών δεδομένων που καθίστανται διαθέσιμα με βάση τον αλτρουισμό δεδομένων, οι οποίες να έχουν ικανό μέγεθος ώστε να παρέχουν δυνατότητες ανάλυσης δεδομένων και μηχανικής μάθησης, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο στην Ένωση.»

⁷⁹ Αιτιολογική σκέψη 38: «Οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων που είναι αναγνωρισμένες στην Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να συλλέγουν σχετικά δεδομένα απευθείας από φυσικά και νομικά πρόσωπα ή να επεξεργάζονται δεδομένα που έχουν συλλέξει άλλοι.

Κατά κανόνα, ο αλτρουισμός δεδομένων θα βασίζεται στη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) και του άρθρου 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σύννομης συγκατάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, οι σκοποί επιστημονικής έρευνας μπορούν να υποστηριχθούν από τη συγκατάθεση για ορισμένους τομείς της επιστημονικής έρευνας, όταν ακολουθούνται τα αναγνωρισμένα πρότυπα δεοντολογίας για την επιστημονική έρευνα ή μόνο για ορισμένους τομείς έρευνας ή για μέρη προγραμμάτων έρευνας.

Το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 προσδιορίζει ότι η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, να μην θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς.»

- περαιτέρω επεξεργασίας για επιστημονικούς, ιστορικούς ή στατιστικούς σκοπούς·
- και επεξεργασίας για σκοπούς γενικού συμφέροντος (που θα προσδιοριστούν στην πρόταση).

173. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι ο όρος «αποθετήρια δεδομένων» στην αιτιολογική σκέψη 36⁸⁰, ο οποίος αναφέρεται μόνο σε αυτήν την αιτιολογική σκέψη και όχι στο ουσιαστικό μέρος της πρότασης, και αφορά την επεξεργασία δεδομένων τόσο προσωπικού όσο και μη προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να αποσαφηνιστεί.

3.5.2 Άρθρα 16-17: Καθεστώς καταχώρισης — Γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας για καταχώριση — Περιεχόμενο της καταχώρισης — Αποτέλεσμα (και χρονοδιάγραμμα) της καταχώρισης

174. Το κεφάλαιο IV της πρότασης θεσπίζει τη δυνατότητα των οργανισμών που ασχολούνται με τον «αλτρουισμό δεδομένων» να καταχωριστούν ως «οργανισμοί αλτρουισμού δεδομένων αναγνωρισμένοι στην ΕΕ»⁸¹ με τον δεδηλωμένο στόχο να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στις δραστηριότητές τους. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι η πρόταση δεν διευκρινίζει αν η καταχώριση είναι υποχρεωτική ή όχι, ούτε αν οι διατάξεις του κεφαλαίου IV εφαρμόζονται και σε περίπτωση που οι οργανισμοί που ασχολούνται με τον αλτρουισμό δεδομένων δεν είναι καταχωρισμένοι.
175. Οι γενικές απαιτήσεις καταχώρισης απαριθμούνται στο άρθρο 16. Οι απαιτήσεις καταχώρισης προβλέπονται στο άρθρο 17 και ειδικότερα στο άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχεία α) έως θ). Ο «έλεγχος» της οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων περιορίζεται στην επαλήθευση, από την αρμόδια αρχή, της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 16 και του άρθρου 17 παράγραφος 4, η οποία διενεργείται εντός δώδεκα εβδομάδων από την ημερομηνία της αίτησης. Ωστόσο, το είδος της επαλήθευσης που ανατίθεται στην αρμόδια αρχή δεν προσδιορίζεται στην πρόταση.
176. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι ένα καθεστώς που θα παρείχε ισχυρότερες εγγυήσεις στην περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα ήταν καταλληλότερο για τη διασφάλιση κατάλληλων ελέγχων και, εν τέλει, για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης, απ' ό,τι το «ηπιότερο» καθεστώς καταχώρισης (ένα σχεδόν απλώς «δηλωτικό» καθεστώς) το οποίο προβλέπεται στην πρόταση, και που είναι παρόμοιο με αυτό που προβλέπεται για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων.
177. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι είναι προβληματικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει σχεδόν καμία απαίτηση από νομική, τεχνική και οργανωτική άποψη για να καταστεί μια οντότητα «οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων αναγνωρισμένη στην Ένωση» (ή «πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων»). Για παράδειγμα, μια οργάνωση η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της πρότασης, έχει το δικαίωμα να «αυτοπροσδιορίζεται ως “οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων αναγνωρισμένη στην Ένωση” στη γραπτή και προφορική της επικοινωνία» («αποτέλεσμα της

⁸⁰ Αιτιολογική σκέψη 36: «Οι νομικές οντότητες που επιδιώκουν να υποστηρίξουν **σκοπούς γενικού συμφέροντος** καθιστώντας διαθέσιμα σχετικά δεδομένα βάσει αλτρουισμού δεδομένων σε κλίμακα και πληρούν ορισμένες απαιτήσεις θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καταχωρίζονται ως “οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων αναγνωρισμένες στην Ένωση». Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία **αποθετηρίων δεδομένων** [...]».

⁸¹ Αιτιολογική σκέψη 36 της πρότασης.

επισήμανσης») θα συλλέγει, κατά πάσα πιθανότητα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στηριζόμενη στις προσδοκίες των πολιτών και ειδικότερα στην πλήρη συμμόρφωση της ίδιας της οργάνωσης με την προστασία των δεδομένων.

178. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων πρέπει να είναι αξιόπιστες οντότητες. Όσον αφορά τις γενικές απαιτήσεις καταχώρισης (που προβλέπονται στο άρθρο 16 της πρότασης), το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν επίσης ότι η ανεξαρτησία (π.χ. νομική, οργανωτική, οικονομική) της οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων από τις κερδοσκοπικές οντότητες η οποία προβλέπεται στο άρθρο 16 στοιχείο β) της πρότασης θα πρέπει να αποσαφηνιστεί⁸².
179. **Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να εισαχθεί στο άρθρο 16 άμεση αναφορά στις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων, ειδικά στις τεχνικές και οργανωτικές απαιτήσεις που καθιστούν δυνατή την εφαρμογή των προτύπων προστασίας των δεδομένων και την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.**
180. **Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, και λαμβανομένων υπόψη των πιθανών επιπτώσεων για τα υποκείμενα των δεδομένων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία ενδέχεται να προβούν οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το καθεστώς καταχώρισης, όπως καθορίζεται στην πρόταση, δεν προβλέπει επαρκώς αυστηρή διαδικασία ελέγχου που να ισχύει για αυτές τις οργανώσεις. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν τη διερεύνηση εναλλακτικών διαδικασιών οι οποίες θα πρέπει ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τη συστηματικότερη συμπερίληψη εργαλείων λογοδοσίας και συμμόρφωσης όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, όπως είναι ειδικότερα η τήρηση κώδικα δεοντολογίας ή ένας μηχανισμός πιστοποίησης.**

3.5.3 Άρθρα 18-19: Απαιτήσεις διαφάνειας και «ειδικές απαιτήσεις για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων και των νομικών οντοτήτων όσον αφορά τα δεδομένα τους»

181. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι οι απαιτήσεις που συνοδεύουν το καθεστώς καταχώρισης θα πρέπει να ενισχύουν αλλά **όχι να αντικαθιστούν τις υποχρεώσεις των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων ως υπευθύνων επεξεργασίας ή εκτελούντων την επεξεργασία βάσει του ΓΚΠΔ.**
182. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η αιτιολογική σκέψη 36 της πρότασης είναι εν προκειμένω ασαφής, καθώς φαίνεται να υπονοεί ότι τα μέσα ανάκλησης της συγκατάθεσης παρέχονται από την οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων υπό την ιδιότητά της ως εκτελούντος την επεξεργασία⁸³.

⁸² «Προκειμένου να είναι επιλέξιμη για καταχώριση, η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων πρέπει: [...] β) να λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και **να είναι ανεξάρτητη από οποιαδήποτε οντότητα που λειτουργεί σε κερδοσκοπική βάση**» (η επισήμανση του συντάκτη).

⁸³ Η αιτιολογική σκέψη 36 ορίζει (οι έντονοι χαρακτήρες έχουν προστεθεί από τον συντάκτη): «**Περαιτέρω διασφαλίσεις** θα πρέπει να περιλαμβάνουν την παροχή δυνατότητας **επεξεργασίας σχετικών δεδομένων εντός ασφαλούς περιβάλλοντος επεξεργασίας** το οποίο παρέχει η καταχωρισμένη οντότητα, **μηχανισμούς εποπτείας**, όπως συμβούλια ή επιτροπές δεοντολογίας που διασφαλίζουν την τήρηση υψηλών προτύπων επιστημονικής δεοντολογίας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, **αποτελεσματικά τεχνικά μέσα για**

Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός της οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων ως εκτελούντος την επεξεργασία και όχι ως υπευθύνου επεξεργασίας χρειάζεται περαιτέρω αξιολόγηση, δεδομένου ότι δεν φαίνεται να είναι το μόνο πιθανό σενάριο στο πλαίσιο της πρότασης.

183. Ο υποβοηθητικός ρόλος της καταχώρισης (ως οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων) θα πρέπει επίσης να προσδιοριστεί με σαφήνεια, ιδίως όσον αφορά την πτυχή της νομικής βάσης για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του ΓΚΠΔ⁸⁴. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επαναλαμβάνουν ότι **το καθεστώς καταχώρισης δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αναγκαιότητα ύπαρξης κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ** για τη στοιχειοθέτηση της νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι νόμιμη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις νομικές βάσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ.
184. Όσον αφορά το άρθρο 18 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ έχουν αμφιβολίες ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα διατηρείται η ανεξαρτησία της οργάνωσης αλτρουισμού δεδομένων σε περιπτώσεις στις οποίες η χρηματοδότησή της βασίζεται στα «τέλη που καταβάλλουν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επεξεργάζονται τα δεδομένα»⁸⁵ (δηλαδή δεδομένα που παρέχονται σε αυτά τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα από την οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων). Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η πρόταση θα πρέπει να επξηγεί καλύτερα σε ποιες περιπτώσεις η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων μπορεί να χρεώνει τέλη σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την επεξεργασία των δεδομένων που «παραχωρούνται» από τα υποκείμενα των δεδομένων για τον «αλτρουισμό δεδομένων».
185. Επίσης, σε αυτήν την περίπτωση, όπως επισημαίνεται σχετικά με την περαιτέρω χρήση δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, τίθεται ένα ζήτημα που σχετίζεται με τα κίνητρα του υπευθύνου επεξεργασίας να ενθαρρύνει την ανάληψη περισσότερων δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εν προκειμένω, περισσότερο «αλτρουισμό

την ανάκληση ή την τροποποίηση της συγκατάθεσης ανά πάσα στιγμή, με βάση τις υποχρεώσεις πληροφόρησης των εκτελούντων την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, καθώς και μέσα για τη συνεχή ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που καθιστούν διαθέσιμα.» (η επισήμανση του συντάκτη)

⁸⁴ Σε σχέση με αυτό το ζήτημα, η αιτιολογική σκέψη 38 της πρότασης ορίζει τα εξής (οι έντονοι χαρακτήρες έχουν προστεθεί από τον συντάκτη): «Οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων που είναι αναγνωρισμένες στην Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να συλλέγουν σχετικά δεδομένα απευθείας από φυσικά και νομικά πρόσωπα ή να επεξεργάζονται δεδομένα που έχουν συλλέξει άλλοι. Κατά κανόνα, ο αλτρουισμός δεδομένων θα βασίζεται στη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) και του άρθρου 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις σύννομης συγκατάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, οι σκοποί επιστημονικής έρευνας μπορούν να υποστηριχθούν από τη συγκατάθεση για ορισμένους τομείς της επιστημονικής έρευνας, όταν ακολουθούνται τα αναγνωρισμένα πρότυπα δεοντολογίας για την επιστημονική έρευνα ή μόνο για ορισμένους τομείς έρευνας ή για μέρη προγραμμάτων έρευνας. Το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 προσδιορίζει ότι η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, να μην θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς.»

⁸⁵ Βλ. άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της πρότασης.

δεδομένων». Ο χαρακτηρισμός των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων ως καταχωρισμένων οντοτήτων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (αιτιολογική σκέψη 36) —τον οποίο το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ επιδοκιμάζουν— μετριάξει εν μέρει μόνο το προαναφερθέν ζήτημα.

186. Επιπλέον, η αιτιολογική σκέψη 36 που αναφέρεται στις απαιτήσεις που προβλέπονται για τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων εγείρει ανησυχίες, καθώς αναφέρεται σε «εθελοντική συμμόρφωση» και σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της (υποχρεωτικής) συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ⁸⁶.
187. Η αιτιολογική σκέψη είναι επίσης ασυνεπής (εκτός αν δοθεί έμφαση στον προαιρετικό χαρακτήρα των απαιτήσεων βάσει της αιτιολογικής σκέψης 36) με το ουσιαστικό μέρος της πρότασης, δηλαδή με το άρθρο 17 παράγραφος 3, το οποίο αναφέρεται στις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων που δεν είναι εγκατεστημένες στην Ένωση.
188. Όσον αφορά το άρθρο 19 της πρότασης, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να προστεθεί ρητή αναφορά στα άρθρα 13 και 14 του ΓΚΠΔ, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια μεταξύ αυτού του άρθρου της πρότασης και των υποχρεώσεων που αφορούν την αρχή της διαφάνειας βάσει του ΓΚΠΔ, και ότι η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων και οι χρήστες δεδομένων παρέχουν στο υποκείμενο των δεδομένων τις αναγκαίες πληροφορίες όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.
189. Επιπλέον, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ θεωρούν ότι η τρέχουσα διατύπωση του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α)⁸⁷ φαίνεται ασαφής και δύσκολα συμβιβάσιμη με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ.
190. Όσον αφορά αυτό το κεφάλαιο της πρότασης, θα ήταν επίσης ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί ρητή έμφαση στην παροχή ανωνυμοποιημένων δεδομένων, όταν αυτό είναι εφικτό και κατάλληλο για τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, ώστε να προστατεύονται τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα από αδικαιολόγητους

⁸⁶ Αιτιολογική σκέψη 36 (οι έντονοι χαρακτήρες έχουν προστεθεί από τον συντάκτη): «[...] Η **εθελοντική συμμόρφωση** των εν λόγω καταχωρισμένων οντοτήτων με **ένα σύνολο απαιτήσεων** αναμένεται να δημιουργήσει την εμπιστοσύνη ότι τα δεδομένα που καθίστανται διαθέσιμα για αλτρουιστικούς σκοπούς εξυπηρετούν σκοπό γενικού συμφέροντος. Η εν λόγω **εμπιστοσύνη** αναμένεται να προκύψει ιδίως από το γεγονός ότι ο **τόπος εγκατάστασης βρίσκεται εντός της Ένωσης**, καθώς και από την υποχρέωση των καταχωρισμένων οντοτήτων να έχουν **μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα**, από τις απαιτήσεις **διαφάνειας** και από **συγκεκριμένες διασφαλίσεις** που εφαρμόζονται για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων **των υποκειμένων των δεδομένων και των εταιρειών**. Περαιτέρω **διασφαλίσεις** θα πρέπει να περιλαμβάνουν την παροχή δυνατότητας επεξεργασίας σχετικών δεδομένων εντός **ασφαλούς περιβάλλοντος επεξεργασίας** το οποίο παρέχει η καταχωρισμένη οντότητα, **μηχανισμούς εποπτείας**, όπως συμβούλια ή επιτροπές δεοντολογίας που διασφαλίζουν την τήρηση υψηλών προτύπων επιστημονικής δεοντολογίας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, αποτελεσματικά **τεχνικά μέσα για την ανάκληση ή την τροποποίηση της συγκατάθεσης** ανά πάσα στιγμή, με βάση τις υποχρεώσεις πληροφόρησης των εκτελούντων την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, καθώς και μέσα για τη **συνεχή ενημέρωση** των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που καθιστούν διαθέσιμα.»

⁸⁷ Το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) ορίζει (οι έντονοι χαρακτήρες έχουν προστεθεί από τον συντάκτη): «Κάθε οντότητα που είναι καταχωρισμένη στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων ενημερώνει τους κατόχους των δεδομένων: α) **σχετικά με τους σκοπούς γενικού συμφέροντος για τους οποίους επιτρέπει την επεξεργασία των δεδομένων τους από χρήση δεδομένων** με κατανοητό τρόπο.»

κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες τους, ιδίως σε περίπτωση επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων.

3.5.4 Άρθρα 20 και 21: Αρμόδιες αρχές για την καταχώριση και την παρακολούθηση συμμόρφωσης

191. Όσον αφορά το άρθρο 20 παράγραφος 3 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η διακυβέρνηση και η παρακολούθηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να διασφαλιστεί καταλληλότερος έλεγχος των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων, μεταξύ άλλων και της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ, και να διασφαλιστεί ότι η εποπτεία των διατάξεων της πρότασης καθορίζεται με σαφήνεια, κατά τρόπο που προβλέπει ότι, όταν τίθεται ζήτημα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων τηρούνται πλήρως και παραμένουν υπό την αρμοδιότητα των αρχών προστασίας δεδομένων που έχουν συσταθεί βάσει του ΓΚΠΔ.
192. Ο ορισμός των αρχών προστασίας δεδομένων ως των κύριων αρμόδιων αρχών για την εποπτεία και την επιβολή των διατάξεων του κεφαλαίου IV της πρότασης θα εξασφαλίσει επίσης μια πιο συνεκτική ρυθμιστική προσέγγιση σε όλα τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στη συνεκτική εφαρμογή της πρότασης. Όσον αφορά την αρμοδιότητα και τα καθήκοντά τους βάσει του ΓΚΠΔ, οι αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν ήδη ειδική εμπειρογνώσσια όσον αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων, τον έλεγχο συγκεκριμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας και της κοινοχρησίας δεδομένων, την αξιολόγηση των κατάλληλων μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας για την αποθήκευση και τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την προώθηση της ευαισθητοποίησης των υπευθύνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία σχετικά με την υποχρέωσή τους όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
193. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, κατά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, η εξουσία των αρμοδίων αρχών δεν μπορεί να περιορίζεται στην «εξουσία να ζητούν πληροφορίες», όπως προκύπτει από το άρθρο 21 παράγραφος 2 της πρότασης. Ο περιορισμός αυτός απορρέει σαφώς από τον δηλωτικό χαρακτήρα του «καθεστώτος επισήμανσης» που προβλέπεται στην πρόταση, ωστόσο δεν είναι κατάλληλος για το επίπεδο ελέγχου που απαιτεί η επισήμανση, λόγω των υψηλών προσδοκιών συμμόρφωσης με την προστασία των δεδομένων που προκύπτουν από την εν λόγω επισήμανση, ιδίως από την πλευρά των υποκειμένων των δεδομένων.
194. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι θα πρέπει να παρασχεθούν επαρκείς πόροι στις αρχές προστασίας δεδομένων ώστε να είναι σε θέση να ασκούν αποτελεσματικά και αποδοτικά την αναγκαία εποπτεία. Επίσης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν εν προκειμένω ότι η αιτιολογική σκέψη 28, η οποία αναφέρεται στους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, διευκρινίζει ότι «ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων να συμμορφώνονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την ευθύνη των εποπτικών αρχών να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον εν λόγω κανονισμό». Θα πρέπει να γίνει η ίδια διευκρίνιση και όσον αφορά τις οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων.

3.5.5 Άρθρο 22: Ευρωπαϊκό έντυπο συγκατάθεσης στον αλτρουισμό δεδομένων

195. Το άρθρο 22 της πρότασης εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, «ευρωπαϊκό έντυπο συγκατάθεσης στον αλτρουισμό δεδομένων»⁸⁸. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 22, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 41, προβλέπει ότι το έντυπο συγκατάθεσης καταρτίζεται μέσω εκτελεστικής πράξης της Επιτροπής, με τη συνδρομή του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων, σε συνεννόηση με το ΕΣΠΑ.
196. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ θεωρούν ότι η πρόταση θα πρέπει να θεσπίσει έναν πιο δεσμευτικό, καλύτερα διαρθρωμένο και θεσμοθετημένο μηχανισμό από την απλή διαβούλευση με το ΕΣΠΑ.

3.6 Διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων: άρθρο 5 παράγραφοι 9-13, αιτιολογικές σκέψεις 17 και 19, και άρθρο 30

197. Παρόλο που οι διατάξεις της πρότασης που αφορούν τις διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτες χώρες φαίνεται να περιορίζονται, εκ των προτέρων, μόνο σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, είναι πιθανό κατά την εφαρμογή τους να προκύψουν ζητήματα συνέπειας από νομική άποψη και από την άποψη πολιτικής με το νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία δεδομένων, κυρίως όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα σε ένα σύνολο δεδομένων είναι άρρηκτα συνδεδεμένα.
198. Ωστόσο, μολονότι πρόθεση της Επιτροπής φαίνεται να είναι η εξαίρεση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής των διατάξεων για τις διαβιβάσεις σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα δεν αντικατοπτρίζεται πάντοτε σαφώς στην πρόταση. Ειδικότερα, το άρθρο 5 παράγραφοι 9 και 10, το οποίο αφορά τις διαβιβάσεις δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, θα μπορούσε να εφαρμοστεί στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αν τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποτελούν, ταυτόχρονα, εμπιστευτικά δεδομένα ή δεδομένα που προστατεύονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας⁸⁹.
199. Ταυτόχρονα, η πρόταση περιλαμβάνει διάταξη (άρθρο 5 παράγραφος 11) η οποία θα μπορούσε κατά κάποιο τρόπο να θεωρηθεί περισσότερο «προστατευτική» για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα απ' ό,τι για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την

⁸⁸ Άρθρο 22 παράγραφος 1: «Προκειμένου να διευκολύνει τη συλλογή δεδομένων με βάση τον αλτρουισμό δεδομένων, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την κατάρτιση ευρωπαϊκού εντύπου συγκατάθεσης αλτρουισμού δεδομένων. Με το έντυπο αυτό θα είναι δυνατή η εξασφάλιση συγκατάθεσης σε όλα τα κράτη μέλη σε ενιαίο μορφότυπο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 29 παράγραφος 2.»

⁸⁹ Βλ. άρθρο 5 παράγραφος 10 της πρότασης: «Οι φορείς του δημόσιου τομέα διαβιβάζουν εμπιστευτικά δεδομένα ή δεδομένα που προστατεύονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας σε περαιτέρω χρήση ο οποίος σκοπεύει να διαβιβάσει τα δεδομένα σε τρίτη χώρα εκτός των χωρών που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 9, μόνο εάν ο περαιτέρω χρήστης δεσμεύεται: α) να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τις παραγράφους 7 έως 8 ακόμη και μετά τη διαβίβαση των δεδομένων στην τρίτη χώρα· και β) να αποδέχεται τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο φορέας του δημόσιου τομέα όσον αφορά οποιαδήποτε διαφορά που σχετίζεται με τη συμμόρφωση προς την υποχρέωση που αναφέρεται στο στοιχείο α).»

πρόταση, η Επιτροπή θα μπορούσε, εν τέλει, να θεσπίσει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης⁹⁰, ειδικές προϋποθέσεις για τη διαβίβαση δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα σε ορισμένες τρίτες χώρες, οι οποίες θα μπορούσαν να φτάνουν μέχρι και την απαγόρευση⁹¹.

200. Η δυνατότητα της Επιτροπής να εκδίδει, μέσω εκτελεστικής πράξης⁹², «αποφάσεις επάρκειας» για τη διαβίβαση δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα σε μια συγκεκριμένη τρίτη χώρα είναι επίσης πιθανό να εγείρει ζητήματα αλληλεπίδρασης και συνέπειας με τα εργαλεία διαβίβασης που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ίδια τρίτη χώρα.
201. Σε κάθε περίπτωση, για να διασφαλιστεί η συνέπεια με το νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων, είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί εν προκειμένω ότι, στην περίπτωση «μεικτών συνόλων δεδομένων», εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ, και ειδικότερα το κεφάλαιο V.
202. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι το άρθρο 30 της πρότασης⁹³ αναφέρεται μόνο σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα και η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου φαίνεται να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις του άρθρου 48 του ΓΚΠΔ (με τη διαφορά ότι το άρθρο 30 παράγραφος 2 εισάγει χρονικό περιορισμό ως προς τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες).
203. Σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 3 της πρότασης, οι οντότητες (ο φορέας του δημόσιου τομέα, η οντότητα στην οποία χορηγήθηκε το δικαίωμα περαιτέρω χρήσης, ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, η οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων) που παραλαμβάνουν απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής τρίτης χώρας για τη διαβίβαση δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ή για την παροχή πρόσβασης σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στην Ένωση ζητούν τη γνώμη των αρμόδιων αρχών ή φορέων, σύμφωνα με την πρόταση, προκειμένου να κρίνουν αν πληρούνται οι ισχύουσες προϋποθέσεις διαβίβασης (άρθρο 30 παράγραφος 3, τελευταία περίοδος).
204. Η γνώμη της αρμόδιας αρχής είναι απαραίτητη όταν η απόφαση του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής της τρίτης χώρας «θα μπορούσε να συνεπάγεται σύγκρουση με το δίκαιο της Ένωσης ή με το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους» (άρθρο 30 παράγραφος 3)⁹⁴.

⁹⁰ Βλ. αιτιολογική σκέψη 19 της πρότασης.

⁹¹ Βλ. αιτιολογική σκέψη 19 της πρότασης.

⁹² Βλ. άρθρο 5 παράγραφοι 9-11 της πρότασης.

⁹³ Το άρθρο 30 («Διεθνής πρόσβαση») περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο VIII, στις τελικές διατάξεις.

⁹⁴ Οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις του άρθρου 30 παράγραφος 3 φαίνονται επαρκείς ώστε να υπερισχύουν έναντι των προϋποθέσεων της παραγράφου 2 και, ως εκ τούτου, να υπερισχύουν των διεθνών κανόνων που αναφέρονται σε αυτήν την παράγραφο. Το άρθρο 30 παράγραφος 4 ορίζει ότι: «Εάν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 ή 3 πληρούνται, ο φορέας του δημόσιου τομέα, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο χορηγήθηκε το δικαίωμα περαιτέρω χρήσης δεδομένων δυνάμει του κεφαλαίου 2, ο πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή η οντότητα που έχει καταχωριστεί στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων, κατά περίπτωση, παρέχει τον ελάχιστο επιτρεπόμενο όγκο δεδομένων ως απάντηση στο αίτημα, βάσει εύλογης ερμηνείας του αιτήματος.» (οι έντονοι χαρακτήρες έχουν προστεθεί από τον συντάκτη).

Αυτές οι διατάξεις της πρότασης ενδέχεται να μη συνάδουν με άλλες νομοθετικές διατάξεις της Ένωσης ή των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές ή αστικές υποθέσεις. Η σημασία της παρατήρησης αυτής στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προκύπτει από το γεγονός

205. Η διάταξη αυτή φαίνεται να προχωρά ένα βήμα παραπέρα σε σχέση με το άρθρο 48 του ΓΚΠΔ, καθώς απαιτεί τη γνώμη της αρμόδιας αρχής σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Συνεπώς, από αυτήν την άποψη, θα μπορούσε, κατά κάποιον τρόπο, να θεωρηθεί περισσότερο «προστατευτική» για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα απ' ό,τι για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι στον ΓΚΠΔ δεν προβλέπεται κοινοποίηση τέτοιου είδους.

3.7 Οριζόντιες διατάξεις σχετικά με θεσμικές ρυθμίσεις· καταγγελίες· ομάδα εμπειρογνομόνων του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων (EDIB)· κατ' εξουσιοδότηση πράξεις· κυρώσεις, αξιολογήσεις και επανεξέταση, τροποποιήσεις του κανονισμού για την ενιαία ψηφιακή θύρα, μεταβατικά μέτρα και έναρξη ισχύος

3.7.1 Άρθρο 23: Απαιτήσεις σχετικά με τις αρμόδιες αρχές

206. Στο κεφάλαιο V της πρότασης ορίζονται οι απαιτήσεις για τη λειτουργία των αρμόδιων αρχών που ορίζονται για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του πλαισίου κοινοποίησης των παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων και των οντοτήτων που ασχολούνται με τον αλτρουισμό δεδομένων. Από τα κεφάλαια III και IV της πρότασης προκύπτει ότι οι εν λόγω αρμόδιες αρχές είναι άλλες από τις αρχές προστασίας δεδομένων. Πράγματι, οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 23 της πρότασης υποδεικνύουν τον «τεχνικό» χαρακτήρα αυτών των αρχών, οι οποίες «είναι νομικά διακριτές και λειτουργικά ανεξάρτητες από οποιονδήποτε πάροχο υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή οντότητα που περιλαμβάνεται στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων».
207. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων φαίνεται να περιορίζεται —σύμφωνα με το κεφάλαιο III— στην απλή ανταλλαγή πληροφοριών με την αρμόδια αρχή και —σύμφωνα με το κεφάλαιο IV— στη συνεργασία με την αρμόδια αρχή και στην παροχή γνώμης ή τη λήψη απόφασης σχετικά με ζητήματα που απαιτούν αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής. Επιπλέον, ο τρόπος και ο βαθμός στον οποίο οι αρχές προστασίας δεδομένων θα αλληλεπιδρούν με τις εν λόγω αρμόδιες αρχές δεν καθορίζονται στην πρόταση, όπως δεν καθορίζονται ούτε ποιοι οικονομικοί και ανθρωπίνι πόροι έχουν προβλεφθεί ώστε να μπορούν οι αρχές προστασίας δεδομένων να εκτελούν τα καθήκοντα που απαιτούνται στο πλαίσιο της εν λόγω αλληλεπίδρασης.
208. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι πολλές διατάξεις της πρότασης, των οποίων η εποπτεία ανατίθεται στις αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 20, αφορούν την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Έχοντας αυτό κατά νου, **το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ**

ότι, σε περίπτωση εσφαλμένης ερμηνείας της έννοιας των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα υπάρχει υψηλός κίνδυνος οι φορείς του δημόσιου τομέα, οι πάροχοι υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, οι οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων, οι περαιτέρω χρήστες δεδομένων και οι χρήστες δεδομένων, να διαβιβάσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα εφαρμόζοντας (σημαντικά) χαμηλότερα πρότυπα προστασίας για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

υπογραμμίζουν ότι οι αρμοδιότητες και οι εξουσίες των ανεξάρτητων εποπτικών αρχών πρέπει να γίνονται απολύτως σεβαστές, δεδομένου ότι στις αρχές αυτές έχει ανατεθεί η ευθύνη να προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας και να διευκολύνουν την ελεύθερη ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως προβλέπεται στον ΓΚΠΔ και στον ΕΥΔΡ, σύμφωνα με το άρθρο 16 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 8 του Χάρτη, καθώς και τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁹⁵. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αναγνωριστεί ρητά στην πρόταση ότι, όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι αρχές προστασίας δεδομένων είναι οι κύριες αρμόδιες αρχές για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του κεφαλαίου III και IV της πρότασης, σε διαβούλευση με άλλες αρχές που είναι αρμόδιες για σχετικούς τομείς, όταν αυτό είναι αναγκαίο. Όπως έχει ήδη επισημανθεί, θα πρέπει να παρασχεθούν επαρκείς πόροι στις εν λόγω αρχές ώστε να μπορούν να ασκούν αποτελεσματικά και αποδοτικά την αναγκαία εποπτεία.

3.7.2 Άρθρο 24: Καταγγελίες· άρθρο 25: Δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής

209. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι το άρθρο 24 προβλέπει ότι «τα φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν καταγγελία ενώπιον της σχετικής εθνικής αρμόδιας αρχής κατά παρόχου υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων ή οντότητας καταχωρισμένης στο μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων», αλλά δεν προσδιορίζει το πιθανό περιεχόμενο της καταγγελίας (δηλαδή ποια παραβίαση της πρότασης θα αφορά). Φαίνεται επίσης ότι η υποβολή καταγγελίας κατά φορέων του δημόσιου τομέα ή περαιτέρω χρηστών που αναφέρονται στο κεφάλαιο II της πρότασης δεν είναι δυνατή ούτε προβλέπεται στο άρθρο 24 της πρότασης.
210. Επιπλέον, το άρθρο 25 προβλέπει το δικαίωμα κάθε θιγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου να ασκήσει πραγματική δικαστική προσφυγή με αντικείμενο παράλειψη ανάληψης δράσης σχετικά με καταγγελία που έχει υποβληθεί στην αρμόδια αρχή, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών βάσει των άρθρων 13, 17 και 21 (αντίστοιχα, αποφάσεις που αφορούν την εποπτεία των υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων· την καταχώριση των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων· την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των καταχωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων).
211. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις της πρότασης σχετικά με το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας ενώπιον της σχετικής εθνικής αρμόδιας αρχής (άρθρο 24) και σχετικά με το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής κατά παράλειψης ανάληψης δράσης ή αποφάσεων της προαναφερθείσας αρμόδιας αρχής (άρθρο 25) ενδέχεται να αυξήσουν τον κίνδυνο —ο οποίος τονίζεται στην παρούσα γνωμοδότηση— να δημιουργηθούν δύο παράλληλα και αντιφατικά νομικά καθεστώτα μεταξύ του ΓΚΠΔ και της πρότασης. Για παράδειγμα, οι καταγγελίες

⁹⁵ Βλ. μεταξύ άλλων, την απόφαση του ΔΕΕ της 9ης Μαρτίου 2010, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στην υπόθεση C-518/07, διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=79752&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5007079>.

Το Δικαστήριο, στην απόφασή του της 9ης Μαρτίου 2010, έκρινε ότι οι αρχές προστασίας δεδομένων δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε εξωτερική επιρροή, είτε άμεση είτε έμμεση. Και μόνο ο κίνδυνος εξωτερικής επιρροής αρκεί για να συναχθεί ότι η αρχή προστασίας δεδομένων δεν είναι σε θέση να ενεργεί με πλήρη ανεξαρτησία.

που σχετίζονται με τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης οι οποίες καθιστούν διαθέσιμα στα υποκείμενα των δεδομένα τα μέσα για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ [βλ. άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β)] θα εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών βάσει της πρότασης. Με άλλα λόγια, οι ασυνέπειες και οι επικαλύψεις στο πλαίσιο του «ουσιαστικού δικαίου» θα «κλιμακωθούν» σε αλληλεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων και στο πλαίσιο διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών.

212. Για τον λόγο αυτό, **το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ ζητούν σαφή, μη αμφίσημο και αυστηρό καθορισμό των ουσιαστικών κανόνων της πρότασης των οποίων η εποπτεία ανατίθεται στις αρμόδιες αρχές, καθώς και του μηχανισμού παρακολούθησης που προβλέπεται στην πρόταση, ώστε να διασφαλιστεί πλήρης συνέπεια με τον ΓΚΠΔ.**

3.7.3 Άρθρα 26 και 27: Σύνθεση και καθήκοντα της ομάδας εμπειρογνομόνων του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων

213. Το κεφάλαιο VI της πρότασης «προβλέπει τη δημιουργία επίσημης ομάδας εμπειρογνομόνων (στο εξής: *ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων*) η οποία θα διευκολύνει την ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών από τις αρχές των κρατών μελών, ιδίως σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτημάτων περαιτέρω χρήσης δεδομένων τα οποία υπόκεινται σε δικαιώματα άλλων (σύμφωνα με το κεφάλαιο II), σχετικά με τη διασφάλιση μιας συνεκτικής πρακτικής όσον αφορά το πλαίσιο κοινοποίησης παρόχων υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων (σύμφωνα με το κεφάλαιο III) και σχετικά με τον αλτρουισμό δεδομένων (κεφάλαιο IV). Επίσης, η επίσημη ομάδα εμπειρογνομόνων θα υποστηρίζει και θα συμβουλεύει την Επιτροπή σχετικά με τη διακυβέρνηση της διατομεακής τυποποίησης και την εκπόνηση στρατηγικών αιτημάτων διατομεακής τυποποίησης»⁹⁶.
214. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι το νεοσυσταθέν ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων το οποίο «θα απαρτίζεται από εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών όλων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, της Επιτροπής, σχετικών χώρων δεδομένων και άλλων εκπροσώπων των αρμόδιων χωρών σε συγκεκριμένους τομείς» (άρθρο 26 παράγραφος 1) θα επιφορτιστεί με τα καθήκοντα που απαριθμούνται στο άρθρο 27 στοιχεία α) έως ε)⁹⁷, τα οποία είναι επίσης σημαντικά όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

⁹⁶ Αιτιολογική έκθεση, σ. 9.

⁹⁷ «Τα καθήκοντα του συμβουλίου είναι τα ακόλουθα:

α) συμβουλεύει και επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη συνεπούς πρακτικής των φορέων του δημόσιου τομέα και των αρμόδιων φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 οι οποίοι **επεξεργάζονται αιτήματα περαιτέρω χρήσης των κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1**·

β) συμβουλεύει και επικουρεί την Επιτροπή στον σχεδιασμό συνεπούς πρακτικής για τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά την εφαρμογή των **απαιτήσεων που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων**·

γ) συμβουλεύει την Επιτροπή σχετικά με την **ιεράρχηση διατομεακών προτύπων που χρησιμοποιούνται και σχεδιάζονται για τη χρήση δεδομένων και τη διατομεακή κοινοχρησία δεδομένων**, τη διατομεακή σύγκριση και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τις τομεακές απαιτήσεις για την ασφάλεια και τις διαδικασίες πρόσβασης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη ειδικές δραστηριότητες τυποποίησης ανά τομέα·

215. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ επικροτούν τη συμπερίληψη του ΕΣΠΑ ως μέλους του ευρωπαϊκού συμβουλίου καινοτομίας δεδομένων. Ωστόσο, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ θεωρούν ότι οι διατάξεις που αφορούν το ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων είναι πιθανό να επηρεάσουν, στον βαθμό που άπτονται της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων και του ΕΣΠΑ που συνίστανται στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων και στη διευκόλυνση της ελεύθερης ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης ⁹⁸ (λαμβάνομένου ιδίως υπόψη του ευρέως φάσματος καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στο ΕΣΠΑ, βάσει του άρθρου 70 του ΓΚΠΑ σε σχέση με την παροχή συμβουλών στην Επιτροπή και την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και βέλτιστων πρακτικών, καθώς και των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στον ΕΕΠΑ δυνάμει του άρθρου 57 του EUDPR).
216. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν να διευκρινιστεί στο νομικό κείμενο ότι οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων που έχουν συσταθεί βάσει του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου είναι «οι αρμόδιες αρχές» σε ό,τι αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η παροχή συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ζητήματα που αφορούν την προστασία δεδομένων και η ανάπτυξη συνεκτικών πρακτικών σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες που ανατίθενται στο ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων, δεδομένου ότι το άρθρο 70 του ΓΚΠΑ αναθέτει ρητά αυτά τα καθήκοντα στο ΕΣΠΑ.
217. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν επίσης, για λόγους ακρίβειας και νομικής σαφήνειας, και προς αποφυγή πιθανών παρανοήσεων, να μετονομαστεί το ευρωπαϊκό συμβούλιο καινοτομίας δεδομένων σε «ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής για τη διακυβέρνηση των δεδομένων» ή παρεμφερή ονομασία, ώστε να αντικατοπτρίζεται καλύτερα το *νομικό καθεστώς* και η *φύση* του φορέα που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 26 της πρότασης.

3.7.4 Άρθρο 31: Κυρώσεις που θα εφαρμόζονται σε περίπτωση παραβιάσεων της πρότασης

218. Η πρόταση δεν εναρμονίζει τις κυρώσεις για παραβιάσεις της πρότασης (ούτε διευκρινίζει τις παραβάσεις για τις οποίες θα επιβάλλονται κυρώσεις, τα πρόστιμα για τις παραβιάσεις των διατάξεων της πρότασης, ούτε τις αρχές ή τους φορείς που θα είναι αρμόδιοι για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων), καθώς προβλέπει ότι «τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και

δ) επικουρεί την Επιτροπή στον στόχο βελτίωσης της διαλειτουργικότητας των δεδομένων, καθώς και των υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων, μεταξύ διαφόρων τομέων και πεδίων, με βάση υφιστάμενα ευρωπαϊκά, διεθνή ή εθνικά πρότυπα

ε) διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρμόδιων αρχών βάσει του παρόντος κανονισμού μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της ανταλλαγής πληροφοριών, ιδίως με την καθιέρωση μεθόδων για την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν τη διαδικασία κοινοποίησης για τους παρόχους υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων και την καταχώριση και παρακολούθηση αναγνωρισμένων οργάνωσεων αλτρουισμού δεδομένων.»

⁹⁸ Βλ. για παράδειγμα το άρθρο 27 στοιχείο α), σύμφωνα με το οποίο το συμβούλιο έχει ως καθήκον να «συμβουλευτεί και [να] επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη συνεπούς πρακτικής των φορέων του δημόσιου τομέα και των αρμόδιων φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 οι οποίοι επεξεργάζονται αιτήματα περαιτέρω χρήσης των κατηγοριών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1» (η επισήμανση του συντάκτη).

λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή έως την/τις [ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού] και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους. »

219. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η διάταξη αυτή, η οποία περιορίζει την εκτελεστότητα της πρότασης (τη δυνατότητα επιβολής εναρμονισμένων κυρώσεων) και ενδεχομένως αυξάνει επίσης το ενδεχόμενο άγρας δωσιδικίας αρμόδιου δικαστηρίου σε αναζήτηση του επεικέστερου κράτους μέλους, θίγει τον δεδηλωμένο στόχο της πρότασης ο οποίος συνίσταται στην αύξηση της εμπιστοσύνης στην περαιτέρω χρήση, στις υπηρεσίες κοινοχρησίας δεδομένων και στον αλτρουισμό δεδομένων.

3.7.5 Άρθρο 33: Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724

220. Αυτό το άρθρο της πρότασης τροποποιεί τον κανονισμό για την ενιαία ψηφιακή θύρα [κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724]⁹⁹, εισάγοντας τις ακόλουθες διοικητικές διαδικασίες: κοινοποίηση ως πάροχος υπηρεσιών κοινοχρησίας δεδομένων· καταχώριση ως ευρωπαϊκή οργάνωση αλτρουισμού δεδομένων. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα των διαδικασιών αυτών είναι, αντίστοιχα: επιβεβαίωση παραλαβής της κοινοποίησης, επιβεβαίωση της καταχώρισης.
221. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι το καθεστώς κοινοποίησης και το καθεστώς καταχώρισης, τα οποία έχουν ήδη αναλυθεί στην παρούσα γνωμοδότηση, δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την αναγκαιότητα ύπαρξης κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ για τη στοιχειοθέτηση της νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι νόμιμη μόνο εάν και εφόσον ισχύει μια κατάλληλη νομική βάση δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ. Η πρόταση θα πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια την πτυχή αυτή, ώστε να αποφευχθούν τυχόν αμφισημίες.

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 2021

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας
Δεδομένων

Η Πρόεδρος
(Andrea Jelinek)

Για τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας
Δεδομένων

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
(Wojciech Wiewiorowski)

⁹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).